

VESTNIK

YU ISSN 0351-6407

Murska Sobota, 13. decembra 1990 • Leto XLII • Št. 48 • Cena 10 din

VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK
VESTNIK

MIKLAVŽ MED NAMI

Miklavž je najbolj priljubljen zimski svetnik. S posebnim pričakovanjem ga sprejmejo otroci, saj je sv. Miklavž tisti, ki otroke obdaruje, jih nagraduje za pridnost, za nemarnost in porednost pa prepusti kaznim spremljevalcem, parkeljnov. Med pokrajinami, kjer se je uveljavilo miklavževanje, je tudi Pomurje. Ob dnevu svetega Miklavža se je v Murski Soboti uveljavilo tradicionalno Miklošovo senje, katerega pestrost vam predstavljamo na 24. strani.

J. Gabor

Negotovost pred iztekom leta

Ceprav sta do konca leta ostala le še dobra dva tedna in so podatki o devetmesečnem gospodarjenju že precej odmaknjeni, pa jih le kaže nekoliko prekomentirati, saj se gibanja v zadnjih mesecih bistveno ne razlikujejo od tistih ob devetmesečju. Osnovna značilnost pomurskega gospodarstva pred iztekom leta je, da so nemere težke in skrbzbujajoče, saj se finančni rezultati v večini podjetij poslabšujejo in pričakovati je, da bodo rezultati po zaključnem računu še manj ugodni od tistih po devetih mesecih.

Težak likvidnostni položaj, padanje obsega industrijske proizvodnje, nizka akumulativnost, izredno ter slaba naložbena aktivnost so značilnosti, ki so v pomurskem gospodarstvu tudi po devetih mesecih, zato v mnogih podjetjih z zaskrbljenostjo pričakujejo zaključne račune. Res da

so v Sloveniji gospodarska gibanja še manj ugodna, vendar se s tem ne moremo zadovoljiti, saj so nekateri problemi v pomurskem gospodarstvu že iz preteklosti bolj boleči. Na prvem mestu je vsekakor brezposelnost, saj je imelo Pomurje že v preteklosti najvišjo relativno stopnjo brez-

poselnosti med vsemi slovenskimi regijami, število brezposelnih pa se še povečuje. Ne le da pomursko gospodarstvo ne more prevzeti generacijskega priliva novih delavcev, pač pa se celo dogaja, da se število zaposlenih v primerjavi s prejšnjimi obdobji zmanjšuje. Računati je, da se bo po stečajnih postopkih v nekaterih podjetjih število brezposelnih še povečalo, pa tudi sicer marsikje resno razmišljajo o zmanjšanju števila zaposlenih in odpuščanju delavcev.

Vse manj ugodna je tudi sestava delitve dohodka, saj se povečuje delež za skupne družbene potrebe ter za osebne dohodke in skupno porabo, zmanjšuje pa za akumulacijo, ki je v soboški občini ob devetih mesecih predstavljala le še 2,9-odstotni delež.

Ob naraščanju izgub in drugih obveznosti pa nas ne bo smelo presenetiti, če bo gospodarstvo brez akumulacije. Slednja je tudi razlog, da naložbe že nekaj časa zaostajajo in so prav zdaj dosegle najmanjšo raven. Pa še tisto, kar posamezna podjetja vlagajo, vlagajo v glavnem v objekte, zelo malo pa v nove programe, ki bi zagotavljali tudi nova delovna mesta. Po vsem tem pa še najbolj skrbi, ker se skoraj nihče celostno ne loti reševanja nastalih težav, agonija gospodarstva pa se tako samo še nadaljuje.

Ludvik Kovač

Predbožično srečanje z dr. Alojzijem Suštarjem

Za prihodnjo številko našega časnika pripravljamo izbrani intervju z ljubljanskim nadškofom in slovenskim metropolitom dr. Alojzijem Suštarjem, ki je med drugim obširneje odgovarjal na vprašanja o plebiscitu, spravi, odnosih med slovensko in hrvaško katoliško cerkvijo, vpračanju odvetnega cerkvenega premoženja, obnovi povojnih procesov zoper duhovnike, Teološki fakulteti v okviru slovenske Univerze. Opredelil se je tudi do doslejja Razkrižje in usode porabskih Slovencev.

Stečajna poplava zapljusnila Pomurje

BLOKADA KOT ALARM

Počasi, a zanesljivo se tudi v pomurski pokrajini sestavlja lestvica t.i. blokiranih podjetij. Zakon o finančnem poslovanju, njegov 22. člen, namreč določa, da mora Služba družbenega knjigovodstva po uradni dolžnosti vložiti pri pristojnem sodišču prijavo za uvedbo stečajnega postopka, če je račun blokiran 60 dni neprekinjeno oz. 60 dni s prekinitvami v zadnjih 75 dneh. Ta čas pa je — po zakonu o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji — v stečajnem postopku pet pomurskih firm: Sobota, tapetniška, mizarska in vrvarska dejavnost Murska Sobota, GP Temelj Cankova, Lina, proizvodnja glasbil, lesnih in kovinskih izdelkov Apače, Tovarna logistične opreme Lendava in (od srede, 5. decembra) soboška Panonija.

Kakor je gotovo, da so bili stečajni postopki doslej prava redkost, vsaj kar zadeva našo državo, tako je zanesljivo, da ne presenečajo zgolj zaposlenih, ki se znajdejo na zavodu za zaposlovanje (»borzi dela«), marveč tudi tiste, ki jih vodijo — sodišča. T.i. stečajni sodniki se pač začenejo »živ učiti«, kako in kaj ravnati v takih primerih. Problem zase so stečajni upravitelji, osebe, ki v podjetjih, zoper katere je uveden stečajni postopek, tega operativno izvajajo pod nadzorstvom sodišča. V zahodnih gospodarstvih, kjer so že vajeni množičnega umiranja in rojevanja podjetij, imajo sodišča vnaprej pripravljene sezname nevtralnih strokovnjakov z ustreznim finančno-poslovnim in pravniskim znanjem. Pri nas o čem podobnem ne moremo niti sanjati — pravijo na soboškem temeljnem sodišču. Končno ni odveč opozorilo, da je potrebna pri stečajih velika previdnost. Po nekaterih podatkih se namreč za stečajnimi postopki v svetu v kar 30 odstotkih skriva kriminal, pri 80 do 90 odstotkih podjetij, ki postanejo ne-likvidna, pa so za to krive goljufije vodstva. Ne gre za to, da bi hoteli na karkoli namigovati, marveč za spoznanje, da je v fluidnih in kaotičnih razmerah, v kakršnih so zdaj ne samo gospodarstva podjetja, ampak tudi oblastni in politični sestavi, vse mogoče. Torej še enkrat previdnost, ki pa ne pomeni, da bi stečaje — do teh bo moralo prihajati, če naj se strumno zavhtimo na razvojno sedlo — preprosto zaustavili. Je pa še nekaj. Na slovenski ravni je že bežna primerjava evidence podjetij z najdaljšim časom blokade računov in seznama največjih izgubarjev pokazala, da gre praviloma za ista podjetja. In to daje misliti — ali bi vsaj moralo dati misliti — pomurskim podjetnikom, ki marsikje odštevajo dneve, koliko je še dotlej, ko bo SDK po uradni dolžnosti, v skladu z zakonom o finančnem poslovanju vložila pri pristojnem sodišču prijavo za uvedbo stečajnega postopka. Z neke vrste malo šolo stečajev začenejo na peti strani.

Branko Žunec

Najboljši pomurski športniki in športnice ter predstavniki najboljših pomurskih klubov v letu 1990 na slovesni razglasitvi v hotelu Diana v Murski Soboti. Stojijo od leve: Manuela Pergar, Mihael Dominik, Marija Števanec, Rudi Kocmut, Mirko Unger, Marija Kardinar in Hary Steržaj. Foto: N. Juhnov

Luknje otroškega varstva

Otroci so naše veliko bogastvo. Ta stavk pogosto povedo starejši, ko je govor o položaju in pravicah najmlajših, še posebej o konvenciji, v kateri so opredeljene njihove pravice. Le-te jim zagotavljajo tudi ustrezno predšolsko vzgojo in varstvo. Kako je glede tega v Pomurju?

Najbrž bi lahko rekli, da je bilo kar precej storjeno, vendar pa stanje kljub vsemu ni zadovoljivo. Mreža otroških vrtcev je sicer precej razpredena, toda vmes je preveč lukenj. Lahko bi tudi rekli, da vrtci niso za vsak žep. V sedanjih kriznih razmerah je to še posebej očitno, čeravno zaenkrat še ne upada število otrok v vrtcih. Zgraditev vzgojnovarstvene enote v tem ali onem kraju je preveč odvisna od finančne

zmožnosti krajevne skupnosti. Denar pa je marsikje tudi premočan normativni vladar, zato je v oddelkih več otrok, kot bi bilo to normalno po strokovnih merilih, premalo je ustreznega kadra na oddelek in vrtci so marsikje v neustreznih prostorih. Glavno, da imajo otroci kje biti, je bilo vodilo, ko so jih odpirali.

Po mnenju v.d. ravnateljca Vzgojnovarstvenega zavoda Murska Sobota,

Daneta Kataliniča, je v soboški občini še preveč belih lis, da bi lahko govorili o uresničitvi konvencije o otrokovih pravicah v vzgojno-varstvenih organizacijah. Neustrezne razmere so tako na podeželju (v Prosenjakovcih, Bogojini, Filovcih, Cankovi, Fokovcih in še kaj) kakor tudi v mestu Murska Sobota. Enota Stefana Kovača gostuje tudi v nekdanji Valjevi vili, kjer je za 139 otrok na voljo le 435 kvadratnih metrov uporabnih prostorov, stavba pa je dokaj dotrajana. Oddelek otroškega vrtca v Ulici arhitekta Novaka je brez ustreznih sanitarij, garderobe, otroškega igrišča in prostora za razdeljevanje hrane. Na Lendavski ulici so uredili vrtce v prostorih, ki so bili načrtovani kot družinsko stanovanje. Igrišča tudi ni. Prostor VVE v Prešernovi ulici so dani v upravljanje le za določen čas. So premajhni in nefunkcionalni. Poseben problem je premajhna kuhinja. Ali vse te pomanjkljivosti oziroma probleme reševati ločeno ali pa zgraditi nov vrtce, to je vprašanje, ki ga je potrebno dobro pretehtati.

Jože Graj

Vabimo vas na modno revijo DEDEK MRAZ PRIHAJA

v SALON MODE (Šoping) v četrtek, 20. decembra 1990, ob 17. uri. Za poskušnjo vam bo dedek Mrz

Ponudil bonbone FRU-FRU-prodajni hit, Zavite v simpatično "pismo" v vrečkah do 100 gr. V prodajalnah "POTROŠNIK" vam jih stehajo tudi po želji.

TA ZARESNI SADNI BONBONČKI FRU FRU SPET TU - ZA HEC!

VELETRGOVINA

Potrošnik

Vse trgovine "POTROŠNIK" bodo v soboto 22. in 29. dec. 1990, ODPRTE do 16. ure in v nedeljo, 30. dec. 1990 od 8. do 12. ure.

Dežurna prodajalna v mesecu decembru je DOM na Lendavski c.

GRADITELJI POZORI!

QREDIS d.o.o. Novo mesto Rok, R. Končara 18 - Čakovec, tel. (042) 811 685, podjetje za proizvodnjo in prodajo: ● stropni nosilci ● stropna polnila ● in ostali gradbeni material Delovni čas od 7. do 18. ure. ● zelo ugodne cene ● dobava takoj ● večja količina dostavimo na dom brezplačno

Vestnikov koledar

- 13. december, četrtek, LUCIJA
- 14. december, petek, DUSAN
- 15. december, sobota, KRISTA
- 16. december, nedelja, ALBINA
- 17. december, ponedeljek, LAZAR
- 18. december, torek, TEO
- 19. december, sreda, URBAN

Ob koncu tedna se bo ohladilo. Prevladovalo bo suho in hladno vreme.

Pregovora

Dnevi od Lucije do božičnega dne, vreme vseh mesecev oznanje. Kadar v adventu jug hladi, drugo leto dosti sadja rodi.

VREME

APLAVZ ZA ODLOČITEV — Slovenski parlament je 6. decembra sprejel zakon o plebiscitu o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije. (Foto: Joco Žnidaršič)

Plebiscit bo 23. decembra!

O samostojnosti in neodvisnosti svoje republike se bodo prebivalci Slovenije odločali v nedeljo, 23. decembra 1990. Če bo večina vseh glasovalnih upravičencev obkrožila pozitiven odgovor, bo skupščina RS v 6 mesecih sprejela akte in ukrepe, s katerimi bo zagotovila izvrševanje plebiscitarne odločitve. Pričeta bo pogajanja z drugimi republikami o pravnem nasledstvu SFRJ in o ureditvi medsebojnih odnosov. »Na plebiscitu ne gre za odločanje o odcepi-

tv«, kot je v ekspoziciji pojasnil Milan Kučan. Pozitiven izid plebiscita pomeni »prostejšo roko, čiste račune, možnost za polet naših ustvarjalnih potencialov in približevanje Evropi«, je poudaril Lojze Peterle. Republika Slovenija bo kot samostojna in neodvisna država sklepala meddržavne pogodbe, vključno s konfederacijo, pripravljena pa bo tudi na kakšne druge možne razplete jugoslovanske krize.

Večstrankarske volitve v Srbiji in Črni gori

V teh dveh republikah so bile v nedeljo prve povojne večstrankarske volitve. Ker do sklepa redakcije še niso bili znani uradni rezultati, povejmo, da so poznavači v boju za predsednika Srbije dajali prednost Slobodanu Miloševiću pred Vukom Draškovićem, v boju za sedeže v parlamentu pa Srbskemu gibanju obnove. Na seznamu za ljudske poslance je bilo kar 1705 imen, 9 strank pa ni sodelovalo na volitvah. V Črni gori pa je bilo 561 kandidatov za 125 poslanskih mest, za položaj predsednika predsedstva so kandidirali 3 kandidati. Zanimivo je, da so največ kandidatov prijavili komunisti, muslimani pa naj bi bili jeziki na tehnični.

PODPORA ZA EVROPO

Sodelovanje med Slovenijo in Katalonijo v Španiji je uspešno in koristno, čeprav poteka šele pet let, je po vrtnitvi iz Barcelone izjavil predsednik predsedstva Republike Slovenije Milan Kučan. Katalonci izredno pozorno spremljajo razplet jugoslovanske krize in v tem okviru izid predvidenega plebiscita v Sloveniji. Španski sogovorniki, ki jih je vodil katalonski predsednik Jourd Poujol, so menili, da je zdaj čas in prilžnost za plebiscit, hkrati pa opozorili, da mora biti tako pomembno dejanje dobro pripravljeno in izvedeno dostojanstveno, zlasti pa prepričljivo za celotno mednarodno skupnost. Poujol je tudi zagotovil, da imajo pri njem popolno podporo pri težnji, da postane Slovenija članica Skupščine evropskih regij.

V Budimpešti za stabilno Jugoslavijo

Madžarska vlada se tudi v lastnem interesu zavzema za stabilnost svoje južne sosedje in Jugoslavija lahko v tem smislu računa na njenim vsestranskim razumevanjem. To je ob enodnevem obisku predsednika ZIS Anteja Markovića na Madžarskem poudaril njen premier Jozsef Antall. Oba sta menila, da so dobri sosedski odnosi del političnih prednosti Jugoslavije in Madžarske, zato je razumljivo, da državi z medsebojnim zaupanjem krepita sodelovanje kot del ev-

ropskih tokov. Ante Marković pa je med drugim dejal, da Jugoslavija skrbno spremlja problematiko manjšin v sosednjih državah, pri čemer razvoj demokracije in človekovih svobostin zagotavlja več možnosti tudi za njihovo emancipacijo.

Pri plebiscitu nista pred usodno preizkušnjo ne narod ne ljudstvo, ampak slovensko politično vodstvo. Ali bo končno spoznalo, da nas v državo slovenskega naroda ne morejo združevati ne avba ne Prešeren, ne celjski grofje ne trdno kmetstvo, ne sovraštvo do drugih ne zaljubljenost vase — ampak samo tisto, kar nam je kot zrelemu in treznemu narodu dejansko skupno. To pa je odločitev za demokratični red. Seveda nas v slovenstvo združuje še marsikaj drugega, ampak tistega ne prepustimo ne državi ne politiki.

Narod ne jodla pod lipami, ljudstvo pa ne nastopa v paradnih četveroredih. Državljanke in državljani so že neodvisni, nekam dolgo pa že čakajo, da bi slovenska politika postala samostojna. Če za samostojnost potrebuje spodbude, bo kak plebiscit še dobila od nas. Samo naj si preveč ne domišlja. Namesto gromkega huraja namreč plebiscit žanje vprašanja, pripombe, zahteve po pojasnitvi, pri čemer so razlike spet vidnejše od strinjaj. Plebiscit je streznitev slovenske politike. Spoznati je morala, da nismo homogeniziran narod, kjer vsi trobijo v en rog. Spoznati je morala, da nismo emocionalna skupnost in ne potrebujemo čiste nacionalne države.

V tej luči je tolikanj bolj razumljivo, da sta bila slovensko državno predsedstvo in vlada nekoliko rezervirana do naglice, s katero naj bi se Slovenija osamosvojila od Jugoslavije. Politične stranke so v lažjem položaju: za zdaj je videti, kot da se premalo zavedajo odgovornosti, ki tiči za plebiscitarnim izrekanjem. Parlamentarna demokracija je tudi v Sloveniji še zelo krhka. Stare manire so še v modi. Nihče pa si ne more več privoščiti takšne lekčije, kakršno je posredno dobila komisija za pravičnost in mir, ki je prenagljeno obsodila omahljivost kot nemoralno in demoralizatorsko početje. Pri tem je papež Janez Pavel II. postavil mogočo dezintegracijo Jugoslavije v kontekst ekumenskih zavzemaj. Nasploh bi bilo bolj modro, če bi hoteli slovenski politiki misliti globalno, ukrepati pa lokalno. Nesporno je, da slovensko državno predsedstvo in vlada čakata tudi na izid volitev v Srbiji. Verjetno ni naključje, da je celo JLA sklenila, da začne izvajati rekrutacijo po novem (po starem, kajpak) 10. decembra. Torej dan po volitvah v Srbiji. Takrat bo verjetno tudi v zvezni skupščini laže videti, kdo se bo res reševal sam, v parih ali skupaj.

Ekumenska streznitev

Podoba je, da poskušajo na Hrvaškem brzdati takšna in podobna čustva. To je tudi razumljivo. Če se Slovenija na vrat na nos odcepi, pride lahko do težjega spora med Zagrebom in Beogradom. Za zdaj je ljubljana še nekakšen jezikiček na tehnični. Ne kaže namreč pozabiti, da poteka srbska homogenizacija natančno znotraj jugoslovanskih meja pravoslavja. To je bistven problem. Slovenski metropolit Suštar je že vedel, zakaj je nekajkrat dramatično podčl, da si ne želi enačenja med vero in nacionalnim vprašanjem. Ta zmes je preveč eksplozivna in bo še dolgo bremenila odnose v jugoslovanskem prostoru. Kaj ko bi hoteli slovenski politiki razumeti vsaj takšna opozorila, namesto da nekateri razganja strah pred klerikalizmom? Vsestranski ekumenizem — verski, kulturni, nacionalni in politični — je eden izmed pogojev za uravnoteženo državniško držo, ki bi lahko Slovence zavarovala pred nezrelo avanturo in odločnejšim prehodom v novo družbeno paradigmo. To pa ne gre na silo in s silo. Nihče nas nima pravice metati iz Jugoslavije in nihče nima pravice, da bi silil naš narod, naj ostane v bloku različnih političnih in verskih doktrin. Nekatera znamenja kažejo tudi na živahnjša ekumenska zavzemanja.

Prvi novinar v vesolju

Novinar japonske televizijske mreže TBS Teohiro Akijama je postal prvi predstavnik sedme sile, ki je poletel v vesolje. S tem se je pridružil dvema sovjetskima vesoljcem, Viktorju Afanasjevu in Musi Manorovu, ki so jih z vesoljsko ladjo TM-11 izstrelili v Bajkonuru. Japonski novinar je ostal v vesolju šest dni.

POTOVANJE V NEGOTOVOST

Nešteti ljudje, izkoreninjeni zaradi vojn, vdorov in revščine, tavajo po tujini. Tako je tudi v peščeni, nikogaršnji deželi med Irakom in kraljevino Jordanijo, ki jo prečkata samo dve za silo zgrajeni prometni poti. Tu, v tem pekočem kotu sveta, ki ga je britanski tajni agent Lawrence slavil zaradi mistike čistosti, danes do neba smrdi zaradi množičnih stranišč, ki so jih provizorično postavili za tisoče beguncev, ki so se tu znašli po iraškem napadu na Kuvajt. Tam ljudje dobesedno vegetirajo v strašnih higienskih razmerah. Zato so izbruhnile okužbe, kolera, sončarica, zlom krvnega obtoka, piki škorpionov so zahtevali mrtve. Stiska in brezup sta spet povzročila nove sovražnosti: Hinduji so se mlatili s Sikhi, Pakistanci z Indijci, Tamilci z Bengalci, in to z noži. Pri tem pa ni šlo za politiko, vero ali rasno sovraštvo, ampak za nekaj veliko bolj elementarnega: za skop kruh in še bolj skopo vodo.

Nič boljše se ne godi drugim beguncem. Kurdi so bili dolga desetletja žrte prednjeazijskih splet. Narod, 18 milijonov ljudi, je razdeljen med Iran, Irak, Turčijo in Sibirijo. Kurdi so na začetku 70. let pred iraško vojsko zbežali na iransko ozemlje. Ko sta Teheran in Bagdad leta 1975 dosegla spravo, jih je šah Reza Pahlavi spet porinil čez mejo. Po pokolu v Halabšadu so mnogi Kurdi zbežali v Turčijo, toda tur-

ška vlada jih je na zahtevo Bagdada spet izročila iraškemu vladarju Huseinu.

Toda usoda Kurdov ni izjema. Bliznji Vzhod je bil vedno križev pot kultur in narodov ter tudi bojišče religij, ras in ideologij. Krščanski Maroniti so iz Mezopotamije pobegnili v libanonske gore, ki so bile že v srednjem veku zatočišče preganjanih verskih sekt, denimo družov. Na začetku tega stoletja pa so v Sirijo in Libanon zbežali desettisoči krščanskih Armencev, ki so ubežali groznemu turškemu pokolu, prvemu genocidu tega stoletja. Iz Rusije so prišli Judje v Palestino, sledili so jim Judje, ki jih je pregnal Hitler. Žrte evropskega protisemitizma pa so bili Palestinci. Ko so leta 1948 razglasili izraelsko državo, je kakih 800 tisoč Arabcev pobegnilo iz Palestine v Libanon, Jordanijo ali Gazo. Šestdnevna vojna leta 1967 je sprožila nov palestinski eksodus. Danes živi skoraj 2,5 milijona Palestincev zunaj domovine — v begunskih taboriščih ali vaseh v Libanonu, Jordaniji, Siriji in Libiji.

Tudi vzhodno od arabskega prostora, v Iranu in Pakistanu, je v minulem desetletju potekala selitev narodov: skoraj milijon Irancev je pobegnilo pred religioznim fanatizmom ajatol, hkrati pa je v Iranu našlo zatočišče

okolj 2 milijona Afganistancev. Večina jih živi v bednih kočah ali šotorih na tujih tleh. Njihova lastnina je nekaj odej, ena, dve naglavni ruti, nemara vodni kotel in nekaj porumenelih fotografij iz domovine. Samo sanje o vrnitvi domov jim omogočajo pre-

V žarišču dogodkov

trpeti trpljenje — sanje, ki se le redko uresničujejo.

Lani je v ZRN zaprosilo za politično zatočišče okoli 120 tisoč ljudi, letos jih bo menda 200 tisoč. Njim se pridružujejo izseljenci iz vzhodne Evrope in SZ nemškega rodu. Gre za začetek nove selitve narodov, katere vzroki nimajo nič opraviti s političnim dnevnim dogajanjem. Konvencijo OZN o beguncih so skrojili v skladu s problematiko povojne Evrope. Takrat je šlo skoraj samo za ljudi, ki so bežali

globus

KABUL — V Afganistanu se še nadaljuje spopadi med redno vojsko in uporniki. Izstrelili so več raket proti njega dosega in zadeli več naselij ob meji. Ubilih je bilo več ljudi, prebivcem muslimanskih upornikov.

RIAD — Zaradi iraške agresije na Kuvajt Savdska Arabija od nedavnega financira iraško opozicijo, ki deluje iz Irana.

OSLO — Tudi Norveška načrtuje pomoč v hrani za Sovjetsko zvezo. Zunanje ministrstvo je skupaj z drugim ministri izdelalo načrt, po katerem naj bi hrano pošiljali predvsem na območje Leningrada in polotoka Kola.

VARSAVA — Poljski sejem je predložil razpravo o odstopu vlade premiera Mazowieckega. Sklenili so namreč, da bodo o odstopu razpravili skupaj s poročilom o delovanju vlade v minulih 14 mesecih.

MOSKVA — Sovjetski predsednik Gorbačov je zamenjal notranjega ministra Hakatina, na njegovo mesto je prišel Boris Pug, novi namestnik pa je postal Boris Gromov, kar pomeni, da je vrh notranjega ministrstva popolnoma spremenjen.

N'DJAMENA — V glavnem mestu Čada je po vdoru borcev Domoljubne fronte rešitve mirno. Tuje agencije poročajo, da je imel novi vojaški upravitelj Idris Debi že prva politična posvetovanja o prihodnosti. Predsednik Habre je pobegnil iz države.

WASHINGTON — Ameriški predsednik Georg Bush je bil na enotedenski turneji po Braziliji, Urugvaju, Argentini, Čileju in Venezueli. Opazovalci menijo, da je bil namen vnanja pokazati, da ZDA kljub zvojski krizi niso pozabile na Južno Ameriko.

VATIKAN — Državni sekretar kane, kardinal Agostino Casaroli, dal ostavko. Vzroka niso spornosti njegov naslednik pa bo dolgoletni pomočnik, monsignor Angelo Sodano.

globus

Trojna zveza sovjetskih republik?

Belorusija je Rusiji in Ukrajini predlagala podpis dogovora teh treh slovanskih držav. To je poslanec ruskega parlamenta sporočil predsednik ruske federacije Boris Jelcin, ni pa povedal, ali gre za pridružitve Belorusije k političnemu dogovoru, ki sta ga podpisali Rusija in Ukrajina, ali pa za popolnoma nov dogovor o tristranski zvezi. Opazovalci menijo, da bi v sedanjih političnih odnosih oblikovanje treh slovanskih držav odločilno vplivalo na podobo novega dogovora o združevanju v Sovjetsko zvezo. S svojim političnim pomenom in vplivom bi te države utegnile vsiliti svoje poglede ostrednji oblasti in preostalim republikam.

Prve vsenemške volitve

Skoraj 60 milijonov nemških volilcev, ki so se na 80 tisoč voliščih odločali med 41 strankami in gibanji ter skoraj 3700 kandidati, je bilo povabljenih, da izvolijo nemški bundestag, predstavniško telo, izvoljeno na vsenemških in demokratičnih volitvah. V petih novih deželah, se pravi na ozemlju nekdanje NDR, pa je bilo v volilne imenike vpisanih skoraj 12 milijonov državljanov. Opazovalci pravijo, da so bile volitve ene najbolj vznemirljivih v nemški zgodovini, saj je združivna tematika porinila ob stran politične, gospodarske in socialne probleme. Na volitvah je zmagala sedanja vladajoča koalicija krščanskih demokratov (CDU in CSU) ter liberalcev nad socialdemokratskimi izizivaici.

Helmut Kohl, prvi kancler združene Nemčije, je že napovedal, da se nadeja kratkih koalicijskih pogajanj in da bo sestava nove vlade znana že 21. decembra. Parlament se bo sestel 20.

Kadijević: s silo nad silo!

»Največja nevarnost, ki grozi armadi in državi, je v vse intenzivnejši graditvi nacionalnih armad. JLA bo delovala v skladu z ustavo in zakonom, tistega, ki se bo temu upiral s silo, pa bo tudi s silo onemogočila.« To je dejal zvezni sekretar za ljudsko obrambo, general armade Veljko Kadijević, v intervjuju za Tanjug. Dodal je še, da bo vojska razorožila vse oborožene skupine, ki so zunaj enotnih oboroženih sil SFRJ. Podobna stališča je Kadijević zastopal tudi v pogovoru za zagrebški tednik Danas.

Ker menijo, da zvezni sekretar s tem posega v pristojnosti predsedstva SFRJ kot vrhovnega poveljnika oboroženih sil, so v Sloveniji in Hrvaški ostro obsodili intevju obrambnega ministra. Kot ugotavlja dr. Franjo Tuđman, Kadijević v tem pogovoru prvič obračunava s Titovo zasnovano federacijo in jugoslovanske vojske, in to na izredno neposreden in surov način. Ob tem je hrvaški sabor sprejel sklep, da se Kadijevića odpokliče s funkcije zveznega sekretarja za ljudsko obrambo.

JUGOSLOVANSKI PREBLISKI

Najpomembnejše sporočilo najmlajše stranke z najbolj zastarelo ideologijo je: Armada je bila in bo ostala trdnjava. (Slobodna Dalmacija — Spilji)

Srbsko politično vodstvo je v minulih dveh letih v Vojvodini več izjavilo kot dabilo. Ker ni prisluhnilo utripu Vojvodine, je z nepremišljenimi političnimi potezami sprožilo nezaupanje do vladajočega kroga. (Borba — Beograd)

Sama dilema — federacija ali konfederacija — je imeino. Ne bi se smeli prepriati po obliki, temveč bi se morali dogovoriti o možnih oblikah njegove življenja. (Naši dani — Beograd)

Kmečka odslej tudi ljudska stranka

Minulo soboto je bilo na Vrhniki nadaljevanje drugega občnega zбора Slovenske kmečke zveze; ta je svojemu imenu dodala še ljudska stranka. Zbralo se je 230 do 280 povabljenih delegatov in še precej članov in članic stranke. Na zbor so prišli tudi predstavniki iz tujine in nekateri domači gostje, vsi pa so prvi stranki na Slovenskem zaželeli uspešno in plodno delo.

Zbor je odprl Ivan Oman, vodil pa ga je Marjan Podob-

nik, ki je že v uvodu izrekel besede Janeza Evangelista Kreka: »Kjer propada kmečki stan, propada tudi država.« Sicer pa je imel osrednji govor predsednik stranke Ivan Oman; v besedah je prehodil strankino pot od ustanovitve. Naštel je vrsto problemov v kmetijstvu in poudaril zahtevo za učinkovito zaščito, ne le s finančnimi subvencijami države, pač pa z zakonom reguliran tržni red s kmetijskimi pridelki. Država pa ima ne samo pravi-

co, ampak tudi dolžnost, da zaščiti tiste, ki se sami ne morejo. Gospod Oman je še dejal, da se stranka napaja iz tradicije, iz smiselne in izkustvene modrosti slovenskega človeka. Tistega, ki je svojo zemljo spoštoval, jo obdeloval in ji ostajal zvest v sreči in nesreči. V deklaraciji o političnih usmeritvah stranke so poudarili, da je »SKZ politična organizacija, ki s svojim političnim delovanjem ne nagovarja samo kmečkega prebivalstva, pač pa želi kot samostojna, trda in vplivna politična stranka postati politična stranka velikega dela Slovencev«. Sicer pa je na zboru tekla beseda še o plebiscitu, za katerega so prisotni menili, da bo uspel, Slovenci pa si bomo s trdim delom morali pomagati sami.

Kmečka zveza ustanavlja v okviru predlaganega programskega sveta svojo gospodarsko komisijo, ki obravnava zlasti kmetijsko politiko, zavzemala pa bo tudi stališča do drugih družbenoekonomskih vprašanj. Sprejeli so tudi statut stranke, predloge za sistemski pristop v slovenski agrarni politiki — o njih je govoril Emil Erjavec —, republiški vladi pa so poslali zahtevo, naj zagotovi vse potrebno, da bo zbrana pomoč za poplavljenca kar najbolj koristno uporabljena.

Slovenska kmečka zveza — Ljudska stranka si je izglasovala tudi uporabo imena Slovenska ljudska stranka in pravico za okrajšavo SKZ-LS

Lidija Kosi

FRANC KUČAN — delegat iz Pomurja: »Med osrednjimi problemi v kmetijstvu naj omenim probleme v živinoreji, kjer so tržni odnosi do kraja skranani in se kmetje in predelovalna industrija sploh ne moremo dogovoriti o sodelovanju. Popolnoma smo skregani s cenovno politiko. Drugi problem je problem mleka, kjer sicer niso največja težava cene, bolj nas je strah velikih zalog mlečnih izdelkov in samega odkupa mleka. Žulijo nas invalidsko in pokojninsko zavarovanje in visoki prispevki. Sicer pa na kongresu govorimo tudi o reorganizaciji zadrugištv, vračanju lastnine kmetov in zadrug ter kmetijskem zakonu, ki naj bi bil sprejet v parlamentu. Kmetje iz vse Slovenije enako gledamo na stvari v kmetijstvu in bočemo imeti v prihodnje stabilno kmetijsko proizvodnjo, ki naj bi jo spodbujala tudi država.«

KRATKI STIK

Delegati gornjeradgonske skupščine so na Miklavževo nadaljevali skupščinsko sejo in zasedanje, ki so ga prekinili prejšnji teden. Mogoče pa je prav Miklavževo botrovalo »nasproti valnemu« obnašanju delegatov in »kratkemu stiku« med predsedstvom in izvršnim svetom skupščine občine Gornja Radgona.

Skupščinske seje in zasedanja občine Gornja Radgona so bili zelo zanimivi. Čeprav je bilo na dnevnem redu le formalno sprejemanje odlokov, poslušanje poročil in odgovorov na vprašanja, so nekateri specialisti za »dvigovanje temperature«. In ta je bilo tudi na zadnjem skupščinskem zasedanju v četrtek, 6. decembra. To je bilo pravzaprav nadaljevanje skupščinskega zasedanja, ki so ga prekinili 27. novembra. Kljub temu tudi tokrat niso uspeli razpravljati o novem ustavi ter o premični in nepremični kulturni dediščini. Kot pomembnejši odlok, ki je bil tudi tega dne na dnevnem redu, velja omeniti Odlok o spremembi odloka o organiziranju občinskih upravnih organov (ukinja se upravna organizacija kot upra-

vni organ v sestavi oddelka za varstvo okolja in urejanje prostora, s tem pa lahko predstojnik upravnega organa neposredno opravlja dejavnost in odgovarja za njo (stanovanjska gradnja, komunalna infrastruktura, cestna dejavnost ...) ter Odlok o spremembi in dopolnitvah odloka o organiziranju javnega podjetja (javno podjetje bo skrbelo za komunalno-stanovanjsko dejavnost v tehničnem smislu). Zapletlo pa se je pri Odloku o spremembi odloka o novelaciji zazidalnega načrta Industrijske cone v Gornji Radgoni. Izvršni svet ga je najprej hotel umakniti z dnevnega reda, čeprav naj bi ga obravnavali že na prejšnji skupščini. Temu so nekateri nasprotovali, tako da so se v uri in pol zvrstili za govorniškimi odrom številni delegati. Eni so zagovarjali nujnost sprejema odloka, saj bodo le tako lahko gradili bencinsko črpalko, drugi pa so opozarjali na nevarnost nepreverjenega razprodajanja družbenega imetja. Pri tem je bilo opaziti, da je nastal »kratkostik« med predsedstvom in izvršnim svetom, zato so sprejeli predlog, da se med odmorom

dogovorijo in pred delegati nastopijo z enotnim mnenjem. Končno se je izkazalo, da so nekateri iz muhe delali slona, saj predlagani odlok dovoljuje le urbanistično spremembo, in ne promet z zemljišči.

Predsednik izvršnega sveta Anton Tropenauer je predstavil načelnike (do sedaj so bili »na opazovanju«). Za ljudsko obrambo odgovoren bo še naprej Drago Kur, za notranje zadeve Janko Kralj, za občinsko upravo Darinka Bodanec in za gojedsko upravo Franc Hole.

Bernarda B. Peček

Ravnatelj bo imenovala vlada

Zaposleni v vrtcih, osemletkah, srednjih šolah in na univerzah prav gotovo že z nestrpnostjo pričakujejo nov zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja, ki bi moral zagledati luč sveta po prvotnih predvidevanjih že v drugi polovici septembra, tako da bi se po njem lahko ravnali že v tem letu. Medtem je pripravljeno samo še delovno gradivo omenjenega zakona, ki naj bi prinesel precejšnje spremembe pri organizaciji te dejavnosti.

Tako vrtci in šole ne bodo več organizacije združenega dela, temveč javni zavodi, s čimer bodo v pogledu organiziranja in poslovanja prešli pod

vladni nadzor. Tako bodo ravnatelj vrtecev in osnovnih šol imenovali občinski izvršni sveti, ravnatelje srednjih šol in dekane fakultet pa republiški izvršni svet. Imeli bodo bistveno večje pristojnosti pri svojem delu — pri pouku, kadrovski politiki idr. — razbremenjeni pa naj bi bili skrbni pri vzdrževanju stavb, pridobivanju dohodka in dnevnih politikah. Učitelji bodo plačani v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo, denar za to pa bomo na podlagi nacionalnega programa (sprejetega v skupščini) zbrali v Republiki Sloveniji. Vzgojitelji in učitelji bodo odgovorni za svoje delo šoli in staršem. Opravljali ga bodo kar najbolj

suvereno, rešeni bodo tako imenovane družbenopolitične dejavnosti, morali pa se bodo nenehno strokovno izpopolnjevali. Tako bodo imeli tudi možnost napredovanja na svojem delovnem mestu, kar je doslej uspelo le redkim posameznikom, ki so postali ravnatelji.

Te in še druge novosti naj bi začele veljati z novim letom, vsi podzakonski akti pa usklajeni z novim zakonom do 31. avgusta.

Vse lepo in prav, bi lahko rekli, še posebno, če pri imenovanju ravnateljev ne bo merilo strankarska pripadnost tega ali onega kandidata, marveč strokovnost in uspešnost pri delu.

Jože Graj

Stavka v Avtoradgoni

Združeni sindikati Avtoradgone dokazali svojo moč — Vodstvo in stavkovni odbor našla skupne rešitve, ki so jih delavci sprejeli — Bodo obljube izpolnjene?

Delavci občutijo uspešnost podjetja prek denarnice — ne verjamejo, da bo boljše, kajti takih obljub je bilo v minulih letih že preveč. Zato je zavržalo že v ponedeljek, 3. decembra, ko izplačilo ni bilo tako, kot so pričakovali. Prekinili so z delom in imenovali stavkovni odbor, ki je izdelal natančen rokovnik aktivnosti. Z rezultati dogovorov pa delavci niso bili zadovoljni, točneje — motili so jih datumi, ko naj bi bile izpolnjene njihove zahteve. Zato so v petek sklenili, da bodo v soboto, 8. decembra, stavkali.

Stavkovni odbor se je sestel že ob 5.30, pol ure kasneje pa so vse delavce seznanili z rezultati pogajanja z vodstvom. Ob 11. uri se je z delavci pogovarjal tudi Ja-

nez Rozman, glavni direktor Avtoradgone. Dosegli so tele rešitve: v torek, 11. decembra, se delavcem razdelijo boni v višini tisoč dinarjev; do 13. decembra izplačajo regres v višini 765 in 115 dinarjev na zavarovanca; osebni dohodek za november se izplača v enkratnem znesku v višini septembrskega, in to najkasneje do 20. decembra; do 18. decembra se izplačajo delavcem vse dinarske in devizne dnevnice ter drugi materialni stroški.

Delavci so bili z rešitvami in zagotovili vodstva zadovoljni, stavko so prekinili in šli delat. Stavkovni odbor bo še deloval dokler ne bodo izpolnjene vse obljube.

Bernarda B. Peček

REFERENDUM POMURSKIH LEKARN

ZA SAMOSTOJNOST

Že dlje časa je bilo slišati o želji delavcev tozda Pomurske lekarne (seveda tudi drugih), da se odcepijo od Pomurskega zdravstvenega centra. V Pomurskih lekarnah pa so imeli o tem prejšnji teden tudi referendum ter se skorajda soglasno odločili (eden je glasoval proti) za samostojno pot, torej ne več skupaj z zdravstvom.

Vzroke za tako odločanje bi lahko razdelili v dve skupini: v prvo lahko uvrstimo notranje (ali nezadovoljstvo s skupnim delom v okviru Pomurskega zdravstvenega centra) ter zunanje (priprava nove zakonodaje za organiziranje organizacij družbenih dejavnosti).

V Pomurskih lekarnah priznavajo, da so bile v skupni zdravstveni hiši v Pomurju nekatere pozitivne stvari, na primer štipendiranje, za lekarne pa tudi negativne, predvsem ta, da niso izpeljali enotne oskrbe z zdravili tudi za druge dele organizacij, kot so se dogovorili.

Med zunanje vzroke pa vsekakor sodi pripravljeno Zakon o zavodih. Prav ta je nekako pospešil sklep o referendumskem odločanju delavcev. Predvideva na-

mrež, da sedanji tozdi po sprejemu postanejo enotne delovne organizacije ali javni zavodi. Tega pa si v lekarnah še najmanj želijo (niso za skupni žiroračun), ker želijo biti finančno samostojni in sami javni zavod. O tem namreč govorita tudi osnutek Zakona o lekarniški dejavnosti ter priporočilo Združenja lekarn Slovenije. V tej smeri so bili sprejeti tudi sklepi desetega kongresa farmacevtov Jugoslavije.

Delavci so se torej izrekli za samostojnost in izločitev iz Pomurskega zdravstvenega centra, svoje pa bodo morali povedati tudi ustanovitelji (oziroma pomurske občine in Pomurski zdravstveni center). Ali bodo nasprotovali odločitvi delavcev?

mh

SPLAŠNA OBRATNA ZADRUGA **prekmurka** M. SOBOTA

Ste ekonomist, pravnik ali imate izobrazbo tehnične stroke, mladi, ambiciozni in hočete doseči uspehe v tržnem gospodarstvu, potem **se nam pridružite** v SOZ-u PREKMURKA. Če ste zainteresirani, se oglasite po tel. št. 22-707, da se dogovorite za razgovor, kjer boste spoznali našo organizacijo in njene perspektive.

Mešano podjetje TURRI — IN, podjetje za proizvodnjo, nakup in prodajo izdelkov iz usnja, umetnih snovi ter tekstila, d.o.o., Ljutomer, Rada Pušenjaka 1.

razpisuje po sklepu upravnega odbora prosto delovno mesto.

VODJA PROIZVODNJE

Z naslednjimi pogoji:

- srednješolska izobrazba usnjarske ali tekstilne smeri
- 3 leta delovnih izkušenj pri podobnih delih
- Delovno razmerje se sklepa za nedoločen čas s 3-mesečnim poskusnim delom.
- Nastop dela po dogovoru.
- Kandidati naj pošljejo svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev na zgornji naslov v 8 dneh od dneva objave.
- O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po končanem roku za zbiranje prijav.

Nekoliko z zamudo, pa vendarle

Formula: 5 + 5 ★ Od velikih tem h konkretnim vprašanjem

Po sprejetju ustave leta 1974 so začele v Sloveniji delovati komisije za narodnost, tako v republiki kot v občinah kjer živijo pripadniki italijanske in madžarske narodnosti. Tako je bilo tudi v Murski Soboti. V vseh teh letih je bilo storjenega marsikaj, tudi v prejšnjem mandatu, zato je potrebno nadaljevati po tej poti.

Tako so razmišljali na svojem prvem sestanku člani komisije (v njej sedi pet Slovencev in pet pripadnikov madžarske narodnosti), ki je bila po nekajmesečnem zavlače-

vanju in kadrovski kuhinji vendarle imenovana pri soboški občinski skupščini.

Dogovorili so se, da bodo čimprej pripravili program dela za prihodnjih nekaj mesecev. Spregovorili pa ne bodo samo o velikih temah, kot sta zdaj ustava in plebiscit, ampak se bodo lotili tudi konkretnih vprašanj. Tako smo slišali, da še vedno ni popolne dvojezičnosti, saj so mnogi napisali v krajih na narodnostno mešanem območju le v slovenskem jeziku. To velja tudi za različna obvestila in sporočila. Madžarski je-

zik se premalo uporablja pri delu upravnih organov, na sodišču, pri zdravniku ...

Sklenili so, da bodo sodelovali s podobno komisijo v lendavski občini, poskušali pa bodo navezati stike tudi s komisijō za narodnosti, ki jo ustanovljajo pri mestnem svetu v Monoštru. Sodelovati želijo tudi z narodnostnimi poslanci v republiški skupščini, saj zdaj komisija nima neposrednih stikov z njimi, ker so vsi trije poslanci iz lendavske občine.

se

Odgovor Gallusa zahtevajo do 14. decembra

Namen izvršnega sveta ni razbijati ali celo onemogočiti razvoj Gallusa. V bistvu želi vlada prav nasprotno (so zapisali pod deset zastavljenih vprašanj): želijo, da projekt ekonomski zaživi ter da se odprejo možnosti za zaposlitev čim večjega števila brezposelnih delavcev. Gallus namreč še vedno ni predložil celostnega razvojnega programa, čeprav je gornjeradgonski izvršni svet to zahteval. Ali to pomeni, da bo večina delavcev še vedno ostala brez zaposlitve?

Na osnovi skupnih razgovorov med Izvršnim svetom Skupščine občine Gornja Radgona in vodstvom novega podjetja (ki ima sedež v Ljubljani) so gornjeradgončani ustanovitelju podjetja (ELEX Ljubljana) poslali mnenja in vprašanja o ustanovitvi podjetja Gallus — Proizvodnja glasbil, Apače, d.o.o.

Izvršni svet SO Gornja Radgona ugotavlja, da je program podjetja Gallus tržno optimističen, vendar ni podkrepjen z rezultati tržnih raziskav, gibanj povpraševanja ali sklenjenimi dolgoročnimi pogodbami s kupci. Zanima jih kakovost pridobljenega lesa (furnirja), kakšen je resničen obseg proizvodnje v letu 1990 in kakšen je obseg prodaje doma in na tujem, kako je z zalogami, v programu ustanovitve pa tudi ni razvidno, kolikšna sredstva bi potrebovali za načrtovani obseg proizvodnje? Gornjeradgončane zanima, če je bilo na osnovi takega programa že odobreno posojilo in še: »Na osnovi naših prvotnih razgovorov v avgustu imamo informacijo, da se število zaposlenih lahko poveča do 100.

Zakaj tudi v programu ni definirana dinamika zaposlovanja? Prav tako tudi ni znano, če ima Gallus že dokončno potrjenega direktorja, kakšen je načrtovan finančni rezultat in zakaj ne deluje žaga? Vprašani je torej precej, še več bi jih imeli verjetno delavci, ki so bili v začetku letošnjega leta odpuščeni z obljubo, da bo večina ponovno zaposlena. Line Apače ni več, njeni izdelki pa so še vedno na trgu. Seveda tokrat v okviru drugega podjetja, kljub temu pa so to še vedno pianini Line Apače. Nobenih večjih sprememb ni opaziti. Je bila to rešitev podjetja v Apaški dolini? Prav bi bilo, da bi se usedli za skupno mizo vsi, ki so sodelovali pri pokopu Line in rojstvu Gallusa.

Tako pa je vse skupaj preveč zavito v meglo.

Bernarda B. Peček

LJUTOMER

VIŠJE STANARINE

Izvršni svet SO Ljutomer je sklenil, da bodo s 1. januarjem 1991 povišali stanarine za 30 odstotkov. Stanarine se v občini Ljutomer niso povišale že od 1. julija letos in zato je 1. novembra znašala dosežena revalorizacijska vrednost le 1,49 odstotka in je bila med najnižjimi v republiki in Pomurju. Stanovanjsko komunalno podjetje Ljutomer je v predlogu za zvišanje stanarin pripravilo več različic in oddelek za družbenoekonomski razvoj je podprl prvo, ki pa je nekoliko spremenjena. Odstotek povišanja stanarin so dobili tako, da so predlaganim 13 odstotkom pristeli še 15-odstotno inflacijo od meseca septembra dalje. S tem povišanjem bodo v občini Ljutomer dosegli 2 odstotka revalorizacijske vrednosti.

D. L.

Upanje pri vragu

Lahko se kajpada tudi zgo- di, da kakemu narodu poide volja, da bi iz naroda postal nacija. Tako dolgo se mu za- leče to zorenje v narod z la- stno suverenostjo državo, kar je nacija, da se že začenejo oglašati novi duhovi časa, ki šepetajo o razpadanju nacij in narodov v regionalne skupnosti. Recimo, da se je s Slovenci, posebej pa še s Prekmurci, to že začelo dogajati, da namreč že slišijo du- hove novega časa, in zato ni- so nič kaj bojevito začeli svojih priprav na plebiscit. Navse- zadnje se to sliši čisto imeni- to, če je res tako. Potem smo vsekakor nekaj posebnega, potem smo več kot postmo- derna. Značilnost postmoder- nega časa je namreč tudi ta, da se začnejo počasi prehijati spoznanje, da tudi nacije ni- so zadnji etnični izdelek na zemeljski obli. Za nacijami bodo prišla ljudstva, ki bodo v začetku še nacionalna, poz- neje pa niti to ne več. Pozneje bodo kar ljudstva ali pa ne bo več človeškega roda. Če nas zato ob napovedanem re- ferendumu od sreče ne meče v zrak, ker s svojim etničnim značajem, s svojo etnično slutnjo segamo čez ta naš postmoderna čas, potem... Manj nacionalno spodbudno je kajpada, če nismo pokazali kakšnega zelo velikega nav- dušenja nad plebiscitom zato, ker se bojimo, ker meni- mo, da bi bilo to, da bi bili samostojni, vsekakor nekoli- ko preveč. Kakšnega zelo ve- likega poguma pa nam s ple- biscitom po vsem tem, kar se je zgodilo, ne bo treba izka- zovati. Drnovšek je od Jovi- ča, kakor je povedal Kučan, dobil zagotovila, da vojska ne bo posredovala — če to seveda kdo, od vseh teh zme- šnjavah, lahko zagotovi. To- da zagotovilo je vendarle in verjeti mu je toliko bolj, ker se Srbi trenutno tako ali tako nimajo časa ukvarjati z nami, ker imajo svoje volitve. Sicer bi se, pa čeprav ne z nekimi prav resnimi nameni, da nam plebiscitom odločanje pre- prečijo, marveč zato, ker ve- do, da so Slovenci rahlo pre- strašeni, njih Srom pa je to v bizantinsko bohotno zaba- vo, če nas od časa do časa zmedejo. Plebiscit pa razen tega tudi ne bo prav dolg ko- rak v odcepitve. Prej bomo s tem skušali dobiti močnejšo pogajalsko pozicijo za novo- jugoslovansko združevanje. Tako so lahko pravza- prav vsi tisti, ki so menili, da je to vsekakor preveč tvega- no, saj ne vemo, če bi potem, ko bi se nam lahko celo zgo- dilo, da bomo samostojni, jedli suh krompir ali pa krompir v oblicah, čisto poto- laženi in mirno gredo na ple- biscit ter glasujejo za. Reči pa moram, ko takole o vsem tem razmišljam, da se mi čedalje bolj dozdeva, da nismo tako zelo zelo postmoderna, ven- dar pa tudi čisto brez možno- sti nismo, da bi kdaj vseeno postali nacija — če bo to ta- krat, ko bomo mi morebiti pripravljani, sploh še aktual- no. Opazil sem namreč v tem zadnjem času, da se ne boji- mo samo samostojnosti, ampak tudi svetega. Strah pred svetim pa je star, izredno star in nima seveda nič več skup- nega s krščanstvom, kakor to, da tudi v tej veri ta strah na- stopa. Znan je v posebni krš- čanski izdaji in ga posebej nazorno izrekamo, ko pravi- mo, da se nekdo nečesa boji kakor vraga kriza. Zakaj me to navdaja z upanjem? Zato, ker če nas prevzema tako prastar strah, strah pred svetim v ustavi, ki se ga bojimo kakor vraga kriza, potem je vsa zgo- dovina še pred nami in nekoč se bomo morda le konstitui- rali v nacijo.

KAJ BI OSAMOSVOJITEV PRINESLA SLOVENIJI

Republiški izvršni svet pripravil analizo, na osnovi katere podpira odločitev o plebiscitu — Ustavitev prodaje v druge republike ne bi pomenila več kot 37-odstotnega zmanjšanja proizvodnje v Sloveniji — Zdaj 11 odstotkov za zvezne potrebe

«Sedanjí jugoslovanski inštitu- cionalni okvir Sloveniji ne dopu- šča samostojnega ukrepanja, ko gre za življenjske interese sloven- skega gospodarstva. To dejstvo dobi še posebno razsežnost v državi, ki je po gospodarski razvito- sti regionalno tako heterogena kot Jugoslavija.» Slovenska vlada s temi ocenami v gradivu, ki ga je poslala republiški skupščini, za- čenja obsežno poglavje o vzrokih in nekaterih vidikih osamosvoja- nja Slovenije. V njem obravnava vse vidike tovrstne odločitve prebivalcev Slovenije: gospodarsko, mednarodno, manjšinske, varno- stne in tudi prihodnost razvoja družbenih dejavnosti v osamos- vojeni republiki.

NE ZAMUDITI ENKRATNE ZGODOVINSKE PRILOŽNOSTI

V začetku gradiva slovenska vlada poudarja, da bo Republika Slovenija prevzela tiste pristojno- sti, ki jih je doslej uresničevala na ravni federacije, če bo rezultat plebiscita za samostojno in neod- visno slovensko državo pozitiven. Ta odločitev tudi pomeni, da Slo- venija ne bo več del federacije kot del SFRJ, temveč bo samo- stojna država, mednarodnopravni subjekt, ki bo samostojno odlo- čala, kakšne povezave bo vzpo- stavljala z drugimi državami. Ple- biscitarna odločitev bo zavezujo- ča za skupščino, vlado in pred- sedstvo Slovenije. Odločitev za samostojnost se po mnenju vla- de lahko uresniči na tri načine. Bodisi z razvezo od drugih repu- blik v federaciji, z izločitvijo iz fe- deracije oziroma odcepitvijo Slo- venije ali pa s sklenitvijo konfede- ralne pogodbe med samostojnimi državami.

nosti v Jugoslaviji ni mogoče izra- biti. Še več, verjetnost gospodar- skega razsula je še večja. Opo- zarjajo, da so prav velike razlike v razvitosti znotraj Jugoslavije gl- avni razlog za neučinkovite sistem- ske spremembe, razvojno strate- gijo in tekoče gospodarsko politiko, ki na koncu ni zadovoljila in- teresov nobene republike. Zgled so tudi vsa stabilizacijska prizadeva- nja v preteklih letih, ki so propad- la zaradi pomanjkanja nujnega soglasja med njimi. Druga posled- dica takega položaja pa so trajni pritiski na prerazdelitev družbe- nega proizvoda, ne samo od bolj razvitih k manj razvitim republi- kam in pokrajinam, temveč tudi v korist tistih, ki imajo večji politični vpliv na sprejemanje gospodar- ske politike. Prevlada takšnih ad- ministrativnih mehanizmov pa ne daje upanja za nevtralnno gospo- darsko politiko na zvezni ravni. Zato se opirajo na tezo, da bi imela samostojna Slovenija v ekonomskem pogledu dolgoro- čno dve prednosti. Makroeko- nomsko upravljanje bi bilo lažje in učinkovitejše; na razpolago pa bi ostalo tudi več sredstev za lastno tekočo in investicijsko porabo. Zato vlada meni, da ni razlogov, da bi morala Slovenija še naprej plačevati davek za preostalo real- socialistično politiko v nekaterih delih Jugoslavije, še posebej Sr- biji, ker bi to lahko samo poveča- lo nevarnost za gospodarsko in družbeno izolacijo Slovenije v pri- hodnjem desetletju.

VSESTRANSKO PRIZNANJE BO DOLGOTRAJEN PROCES

Seveda pa je osamosvajanje Slovenije povezano s tveganjem, saj je odvisno od dogajanj, ki jih

legitimno sprejeti odločitvi pome- nil napad na suverenost državo. Seveda pa Slovenijo po plebiscitu čakajo pogajanja o umiku federal- ne vojske z ozemlja Slovenije ter dogovori o delitvi skupnega pre- moženja.

DRUŽBENE DEJAVNOSTI IN MANJŠINE

V primerjavi s celotnim gospo- darskim sistemom so družbene dejavnosti že do sedaj skoraj v celoti urejali republiški predpisi. Tudi tu se bodo pojavljale dolo- čene težave. Glavne omejitve so: v prihodnje ne bo mogoče pove- čevati deleža sredstev, ki bodo z javnim financiranjem namenjena za njihovo dejavnost in socialni razvoj, števila zaposlenih ne bo mogoče povečevati, zaposlenosti v teh dejavnostih pa ne bo mogo- če tudi bistveno zmanjšati, kajti sicer bi morali bistveno skrajši se- danji obseg storitev. Zavzemajo pa se za spremembe v načinu in oblikah delovanja v družbenih de- javnostih, čemur naj bodo pril- gojeni ukrepi, s katerimi bi ure- ničevali skladen socialni razvoj, organizacijsko in lastninsko strukturo inštitucij za zdravstve- ne, izobraževalne, kulturne, var- stvene in druge storitve prebiva- lstva. V proračunu za leto 1991 bodo imele prednost tiste dejav- nosti, ki so po svoji naravi in zmoglostih ključni dejavniki hi- trejšje in kakovostne prenove ce- lotnega gospodarstva in družbe. Povečana bodo sredstva za po- moč brezposelnim z usmeritvijo

na aktivno politiko zaposlovanja in preustroj gospodarstva ter za znanost in tehnološki razvoj.

Ker se v sedanjih zaostrenih gospodarskih razmerah povečuje število socialno ogroženih ljudi, bo ena od prednostnih nalog iz- vršnega sveta, kako s hitrimi ukrepi gospodarske politike za- gotoviti socialni mir in varnost, redna izplačila OD in primerno vi- šino socialnih dajev. V ta okvir sodijo tudi pokojnine, pri čemer naj bi s posebnimi dogovori oz. konvencijami urediti tudi plačeva- nje pokojnin tistim upokojencem, ki bodo živeli zunaj Republike Slovenije, prav tako pa tudi vpra- šanje vštevanja pokojninske do- be, prebite na območju druge re- publike.

Izvršni svet Slovenije bo storil vse, da bodo avtohtoni italijanski in madžarski narodnosti tudi v sa- mostojni slovenski državi zajam- čene pravice najmanj v obsegu in na ravni, kot jih uživata sedaj in ki so jima zagotovljene z veljavno ustavo in zakoni ter mednarodni- mi akti, še posebej dvostranskimi, ki jih je sklenila in jih priznava SFRJ. Nadaljevali pa bodo tudi z začetimi aktivnostmi za ureditev položaja slovenske narodne skupnosti v zamejstvu ter Sloven- cev v tujini. Pripadniki drugih na- rodov in narodnosti, ki imajo stal- no prebivališče v Sloveniji, bodo lahko pridobili državljanstvo Re- publike Slovenije, če bodo to že- leli. Prav tako bodo naprej zagot- ovljene pravice vseh narodnih

skupin do vsestranskega kultur- nega in jezikovnega razvoja.

PREHODNO OBDOBJE PO PLEBISCITU

Po mnenju slovenske vlade bo treba sprejeti dodatni ustavni amandma, s katerim bi se iz usta- vne izločile vse določbe, ki govori- jo o vezanosti Slovenije na fede- racijo. Sprejeti bo treba tudi usta- vni zakon za izvedbo tega dopol- nila, začeti takojšnja pogajanja z jugoslovanskimi oblastmi in dru- gimi republikami o prihodnji ure- diti, pri čemer naj bi v prehod- nem obdobju zagotovili minimal- no delovanje federacije, s Hrva- ško pa pripraviti izhodišča za mo- rebitno konfederalno pogodbo. Čimprej bi bilo treba sprejeti tudi ustavo Republike Slovenije in ustavni zakon za njeno izvedbo.

Ob osamosvajanju bo morala Slovenija pri razdeljevanju jugo- slovanske devizne rezerve bi mor- ali deliti po deležih v konvertibil- nem izvozu (Slovenija je tu udele- žena s približno 32 odstotki), ob- jekte in opremo, ki jih na ozemlju Slovenije uporabljajo zvezni upra- vni organi, naj bi prevzela v upra- vljanje Slovenija, razdeljeni notra- nji dolg bi se moral prenesti v slo- venski bančni sistem itd. Vlada na koncu gradiva podpira izvedbo plebiscita kot skupen projekt dr- žavljanov Slovenije s posebno soodgovornostjo skupščine, predsedstva in vlade.

Priredil MILAN JERŠE

STANOVANJSKI ZAKON V »PLENICAH«

Stanovanja bodo dobila lastnike

Pred dobrim mesecem smo v Sloveniji dobili predlog stanovanjskega zakona s teža- mi, zakon pa naj bi začel veljati po sprejetju nove ustave Republike Slovenije.

Brž ko bi začel zakon veljati, ne bomo govorili več o stano- vanjski pravici, temveč o najem- ni pogodbi. Ustvarili naj bi po- goje za uvedbo enakopravnih tržnih odnosov pri nakupu, fi- nanciranju, vzdrževanju in upo- rabi stanovanj in stanovanjskih hiš v vseh lastninskih oblikah stanovanj, brez omejitve obsega lastnine. V tezah je predvideno reševanje vprašanj lastninjenja stanovanj v družbeni lasti, in si- cer tako, da pravne osebe, ki imajo pravico uporabe stanovanj in stanovanjskih hiš, postanejo njihovi lastniki. Občina pa naj bi postala lastnik stanovanjskega sklada, pridobljenega s sredstvi

solidarnosti v stanovanjskem go- spodarstvu ter stanovanjskega sklada splošnega ljudskega pre- moženja. Lastniki bodo dolžni prodati ta stanovanja imetnikom stanovanjske pravice, če bodo ti to zahtevali, z njihovo privolitvi- jo pa bodo lahko ta stanovanja prodali tudi drugim uporabni- kom.

Ena od večjih zablod samo- upravnega urejanja družbenogo- spodarskih odnosov v stanovanj- skem gospodarstvu je bila samo- upravna organiziranost v stano- vanjskem gospodarstvu in obve- zani prenos stanovanj in stano- vanjskih hiš v družbeni in zaseb- ni lastnini v gospodarjenje skup- nostim stanovalcev. Stanarina je postala prihodek skupnosti stano- valcev, kar je zmanjšalo inter- res lastnikov za gospodarjenje. Na stanovanjskem področju tudi ni bila vzpostavljena jasna raz- mejitev med strokovnimi, samo- upravnimi in upravljaljskimi pri- stojnostmi in nalogami, tako pri investiranju kot pri gospodarje- nju s stanovanji in stanovanjski- mi hišami v družbeni lasti. Vse to je bilo opaziti pri neustreznih, predvsem pa neracionalni orga- nizarosti samoupravnih in upravljaljskih struktur. Novi zakon naj bi vse to odpravil, s stano- vanji in stanovanjskimi hišami pa bodo upravljali njihovi lastni- ki, ki bodo sami določali tudi na- jemnine. Država bo lahko nepo- sredno posegla v oblikovanje na-

jemnin le v primerih monopoli- stičnega vedenja lastnikov, kar bi lahko privedlo do motenj v stano- vanjski preskrbi. Najemne po- godbe naj bi se sklepale za nedo- ločen čas, najemniki pa bi imeli predkupno pravico. V medseboj- ni pogodbi morajo lastniki v ve- stanovanjski hiši določiti tudi pooblaščen osebo oziroma upravnika hiše. Če tega ne storijo, ga določi občinski upravni or- gan, pristojen za stanovanjske zadeve, in sicer v breme lastniko- kov. O stanovanjskem zakonu so gotovo izrečenih in napisanih veliko besed, tokrat pa naj omem- nimo le še sklope vprašanj, ki jih bo zakon urejal oziroma opredel- ljeval:

- pojem stanovanja in stano- vanjske hiše,
- lastninskopravna upravlja- nja,
- organiziranost lastnikov večstanovanjskih hiš,
- upravljanje s stanovanji in stanovanjskimi hišami,
- stanovanjska najemna raz- merja,
- pristojnosti in naloge občin in republike na stanovanjskem področju,
- inšpekcijsko nadzorstvo,
- privatizacija stanovanj in stanovanjskih hiš ter stanovanj- skih podjetij,
- kazenske določbe in
- prehodne in končne do- ločbe.

Lidija Kost

Odliv denarja iz Slovenije v federacijo bo letos po izračunih vlade približno 20,7 milijarde dinarjev oziroma 11 odstotkov očiščenega družbenega proizvoda Slovenije, priliv pa bo znašal približno 4,7 milijarde dinarjev ali 2,5 odstotka očiščenega družbenega proizvoda. Neto odliv bo torej letos 10 milijard dinarjev oziroma 8,3 odstotka očiščenega DP. Izračun obveznosti, ki jih zdaj opravlja federacija, po osamosvojitvi pa bi jih prevzela Slovenija, kaže, da bi za to potrebovali od 9,5 do 14,1 milijarde dinarjev. Tej vsoti je treba dodati še »zagon- ske« stroške, povezane z uvedbo lastnega denarja in prevzemnimi jamstvi federacije in NBJ za devizne in di- narske vloge občanov.

Če bi se slovenski narod odlo- čil, da ne želi, da bi Slovenija po- stala samostojna in neodvisna država, bi to po mnenju vlade pome- nilo, da o svoji prihodnosti ne želi odločati sam in da to temelj- no pravico do samoodločbe pre- pušča drugim. To bi tudi pomeni- lo, kot navajajo, da bo slovenski narod ostal v federaciji, kjer bo večina odločala o njegovih usodi in kjer bodo tudi v njegovem imenu s preglasovanjem odločali o tem- eljnih pogojih življenja Sloven- cev. Pomenilo pa bi tudi, da je za- mudil ali se odrekal enkratni zgo- dovinski priložnosti, o kateri so sanjali, zanjo delali in se žrtvovali številni rodovi.

PREVISOKA CENA FINANCI- RANJA FEDERACIJE

Sicer pa je namenila vlada v svojem gradivu največ prostora gospodarstvu in vplivu osamos- vojitve nanj. Pri tem ugotavlja, da je, ne glede na to, za kaj se bo Slovenija odločila, ali za osamos- vojitev ali za vztrajanje v federaci- ji, gospodarstvo v Sloveniji v glo- boki krizi. Prihodnja leta bodo po mnenju vlade v vsakem primeru leta odrekanja, povečanja brez- poselnosti, padanja produktivno- sti in krize. Upošteva jo, vlada meni, da bo osamosvojitve omo- gočala: hitrejšo vzpostavitev nor- malnega gospodarskega sistema, samostojno, slovenskemu go- spodarstvu ustrezno ekonomsko politiko, normalne kapitaliske to- kove s svetom, boljšo izrabo geo- grafskega prostora, učinkovitej- še izkoriščanje razvojnih možno- sti, pospešeno prilagajanje evro- pskim normam gospodarjenja in prenehanje vzdrževanja drage zvezne države.

Hkrati v gradivu poudarjajo, da so vse prednosti osamosvajanja, izvemši odpravo odlivov za fede- ralno državo, bolj potencialne nar- ave, odvisne od sposobnosti, kako jih bomo izrabili, in od pri- pravljnosti na odrekanje. Vseh posledic osamosvajanja po mne- nju vlade ni mogoče predvideti, vendar nobene od naštetih pred-

ni mogoče v celoti predvideti, predvsem pa od reakcij drugih delov Jugoslavije in federacije ter od reakcij drugih držav, medna- rodnih finančnih in drugih inštitu- cij. Po mnenju vlade je še pose- bej kritična takojšnja odvisnost od posojil tujih poslovnih bank in tuje finančne pomoči, ki je vna- prej ni mogoče zagotoviti. Zaradi tega je tveganje na teh dveh pod- ročjih zelo veliko. V času od raz- glasitve izidov plebiscita do osamosvojitve Slovenije bodo zato morali vlada in drugi državni orga- ni delovati tako, da se bo mogo- če izogniti posledicam, ki bi spremljale takojšnje enostransko prekinitve vezi z drugimi deli Ju- goslavije. Brez tega bi po mnenju vlade slovensko gospodarstvo ogrozil: blokada finančnih tokov zaradi skupnih dolgov, izguba ju- goslovanskega trga in zunanjetro- govinskih vezi s svetom, ki jih ima zdaj Slovenija prek jugoslovanskih podjetij in ustanov, izguba premoženja v drugih delih Ju- goslavije, zmanjšanje trga na ob- seg, ki je za tuja vlaganja manj zanimiv, nenaklonjen odnos Sve- tovene banke, Mednarodnega de- narnega sklada, GATT-a in drugih mednarodnih inštitucij do Slove- nije in veliki stroški razvijanja last- nega gospodarskega sistema.

Plebiscit bo potemtakem eden od bistvenih elementov medna- rodnega priznanja samostojnosti Slovenije, čeprav bo to predvsem odvisno od tega, koliko bo nad- zor nad slovenskim ozemljem de- jansko v rokah slovenskih oblasti. Čeprav ima Slovenija zagotovila posameznih držav, da so pripra- vljene priznati samostojno slove- nsko državo, bo popolno in vsestransko priznanje daljši proces. V vladnem gradivu je še omenjeno, da so slovenske meje določene z mednarodnimi po- godbami in nanje osamosvojitve Slovenije ne bo vplivala. V zvezi z nacionalno varnostjo pa menijo, da bi na plebiscitu izglasovana odločitev o samostojnosti okrepi- la varnostni položaj Slovenije. Vsak poseg v Slovenijo bi po tako

Študentski »udarci«

Vse kaže, da so skoraj zlate leta za študentiranje minila. Prvi signal za to so bili razpisi kadrovskih štipendij za novo šolsko leto, saj se je njihovo šte- vilo občutno zmanjšalo v Pomurju; poleg tega so jih v nekaterih podjetjih podelili manj, kot so jih razpisali, medtem pa so jih ponekod celo ukini- li. Razlog? Zaradi velikih likvidnost- nih težav nimajo podjetja denarja niti za osebne dohodke zaposlenih. V mi- nulih letih pa je število kadrovskih štipendistov stalno naraščalo — od 1.103 v šolskem letu 1986/87 na 1.417 v lanskem šolskem letu. Na veliko smo namreč govorili in pisali, kako morajo delovne organizacije s štipen- diranjem skrbeti za kadre in da mora postati tovrstno študentiranje pre- vladojoča oblika. To bi bilo teoretično tudi edino pravilno, toda Pomurje je gospodarsko prešibko, da bi to lahko uresničilo. Letos se je pokazalo to še bolj izrazito.

»Udarci« je doletel tudi študente iz združenih sredstev, saj se je cenus povišal za 10 odstotkov, tako da zna- ša le-ta sedaj natanko 649,25 dinarja na družinskega člana. Tako je komi- sija za študentiranje pri Skupnosti za zaposlovanje v Murski Soboti morala zavrniti kar 569 vlog prosilcev, in to tudi takim, ki so doslej študentje že prejeli, zaradi višjega cenusa pa so izpadli iz kroga upravičencev. 213 se jih je zato pritožilo, vendar je bilo je 37 upravičenih primerov, preostale pa bo reševal Republiški sekretariat za delo.

Konec novembra pa je prišel »uda- rec« tudi za tako imenovane nadarje- ne študente. To so dijaki oziroma študenti, ki so pokazali, da so nad- povprečno inteligentni, prizadevni in nadarjeni na posameznih področjih. V Pomurju so odkrili 268 takih »po- sebnih«ev. Z decembrom bodo vsem ukinili dodatek za poklicno deficitar- nost (pomanjkanje) v višini 324 dinar- jev, kajti zdaj se domača povsod go- vori o presežkih, ne pa o pomanjka- nju kadrov.

Kako neizprosno postaja čas! Jože Graj

Na podlagi 16. člena Zakona o evidenci volilne pravice (Ur. list SRS, št. 7/74 in 42/89) in Zakon o plebiscitu obja- vljamo

RAZGLAS

S KATERIM OBVEŠČAMO OBČANE OBČINE MURSKA SOBOTA, DA PREGLEDAJO SPLOŠNI VOLILNI IMENIK IN ZAHTEVAJO POPRAVKE NAJPOZNEJE DO 18. 12. 1990

Popravek v splošnem volilnem imeniku lahko zahteva ob- čan ustno ali pisno, če on ali kdo drug ni pravilno vpisan na območju volišča, kjer ima stalno prebivališče, če je nepravilno vpisan v volilni imenik ali zato, ker je nepravilno vpisano ime ali drug podatek, ki se nanaša nanj ali na koga drugega.

Splošni volilni imenik je razgrnjen na Sekretariatu za no- tranje zadeve občine Murska Sobota, Alija Karđota 2 in na krajevnih uradih občine Murska Sobota.

Občane, ki so spremenili naslov svojega stalnega prebiva- lišča, pa tega niso prijavili pri prijavo —odjavni službi Sekre- tariata za notranje zadeve občine Murska Sobota, oziroma pri pristojnem krajevem uradu, prosimo, da to store takoj, naj- kasneje pa pet dni pred dnem, ki je določen za izvedbo pleb- iscita.

Opozarjamo vse občane, da je prijavljanje vseh spremem- stalnega in začasnega prebivališča po zakonu obvezno.

Občina Murska Sobota
Sekretariat za notranje zadeve

STEČ-AJ, -AJ, -AJ!!!

V POLITIKI NI KRUHA

Prejšnjo sredo je pomurska SDK predlagala, da se tudi v soboški Panoniji začne stečajni postopek, kar pomeni, da se to podjetje pridruži apaški Lini, Proizvodnja glasbil, lesnih in kovinskih izdelkov, cankovskemu Gradbenemu podjetju Temelj, podjetju Sobota s tapetniško, mizarско in vrvarsko dejavnostjo v Murški Soboti in Tovarni logistične opreme Lendava, kjer so že ali bodo še izpeljali postopke v skladu z zakoni o finančnem poslovanju, o podjetjih in o prisilni poravnavi, stečaju in likvidaciji. Drugi člen slednjega

vseh podjetjih izkaže, da so tudi prezadolžena. Ali se naša stečajna zakonodaja približuje tisti v zahodnih državah? Strokovnjaki odgovarjajo: »Stečaj je postopek, v katerem gospodarski osebki umre in vsako umiranje je boleče. Končni cilj je izbrisanje osebkov iz registra podjetij.

V svetu je enako, stečajna zakonodaja je povsod boleča, vendar imajo zunaj stečajne zakonodaje druga razmerja dobro urejena. Naša stečajna zakonodaja je podnormirana, ker je doslej ni

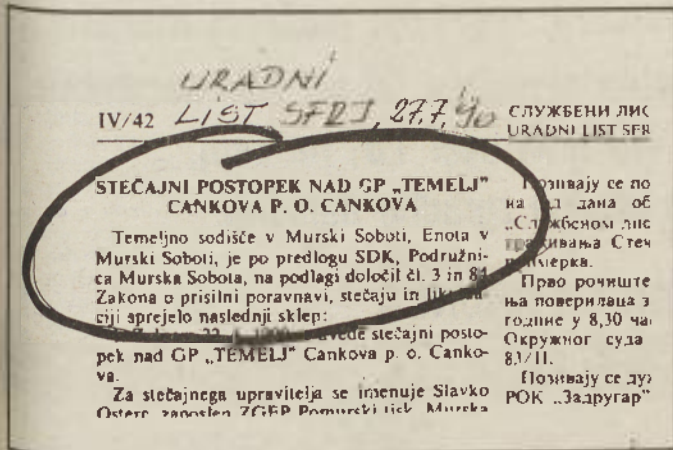
do mešanja obeh premoženj (kar lahko velja tudi za obratovalnico); zasebno premoženje pride v stečajno maso le podrejeno, saj upniki družbe z neomejeno solidarnostjo lahko zahtevajo poravnavo le iz premoženja družbe ali celotnega premoženja družbe ali iz celotnega premoženja članov družbe. Še tretja možnost: osebno premoženje se šteje v stečajno maso, ne glede na mešanje premoženj.

Stečaj je sankcija za slabo poslovanje lastnika kapitala in delavcev, je način reševanja dolžniško-upniških razmerij in pravnega varstva upnikov.

Pri nas je stečaj hkrati način preoblikovanja starih in organiziranja novih podjetij. Prevladuje torej ekonomska nujna stečaja, ki je postal sredstvo za dosego drugačnih ciljev, ki odstopajo od priznanih v svetu — zmanjšanje števila zaposlenih, organizacijsko preoblikovanje. Dr. Šime Ivanjko meni, da je položaj delavcev v prehodu iz sistema združenega dela v tržno poslovanje najtežji, kajti preoblikovanje podjetij je možno že pred uvedbo stečaja ali med postopkom. Vprašanje je le, kaj je cenejše in lažje izvedljivo.

Branko Žunec

Prihodnjič: Pogovor s stečajnim sodnikom Temeljnega sodišča v Murški Soboti Bojanom Žuničem.

pravi: »Stečajni postopek se opravi nad dolžnikom, ki je dalj časa plačilno nesposoben (insolventnost) ter v drugih primerih, določenih z zakonom.« In še tretji člen:

»Stečajni postopek lahko uvedejo upniki in sam dolžnik ter druge osebe oz. organi, določeni z zakonom.«

Stečaj = ekonomska nujnost

Stečaj = smrt firme

Stečaj v bistvu pomeni generalno izvršbo z namenom, da se vnovči premoženje bankrotiranca in dobijo upniki plačani vsaj del dolgov dolžnika. Dr. Lojze Ude je na nedavnem strokovnem posvetovalnem slovenskih pravnikov v Ljubljani pojasnjeval: »Osnovno načelo stečaja je torej vnovčenje premoženja in poplačilo upnikov. Kakšne so različice, da bi to kako drugače izvršili? S priznavanjem delnic, lastniških razmerij niso mogoče.

Interesi ob stečajih so velikokrat drugačni od njegovega osnovnega namena: najpogostejši je ta, da bi ohranili pri življenju zdrave dele podjetja, upnikom pa dali čim manj. To podpira tudi politika. Čeprav je pri nas stečajni razlog insolventnost, se pri

smo potrebovali, saj so o teh zadevah odločali politiki. To se je dogajalo vsa leta po vojni, tako da ob naši sedanji zakonodaji človek dobi vtis, kakor da se pri stečajih doslej ni mislilo resno, koliko je še odprtih vprašanj in problemov.«

Kaj se pravzaprav dogaja v času stečaja? Zaradi neplačevanja dolžnika poslovnim partnerjem pride do sodbe, ko upnik želi prek izvršilnega sodnika izterjavo sodbe. Če bi ta sodnik začel varovati interese tretjih ljudi, bi rekli, da je delo sodišča nemoralno.

In ravno to se dogaja v teh postopkih: sodišče ne dela hitro, ampak čaka s prodajo podjetja kot celote, kar je že samo po sebi težko izpeljati, ker ni denarja, in tako skuša varovati interese podjetij, ne upnikov. Toda pri tem pozabljamo, da pomeni vsak upnik po en kolektiv, ki je s tem dodatno ogrožen. Ali sodi v stečajno maso tudi osebna lastnina zasebnega lastnika podjetja? Možni so trije odgovori: v stečajno maso se osebna lastnina šteje, če je v času poslovanja prišlo

ITALIJANSKI IN MADŽARSKI NARODNOSTNI SKUPNOSTI NIMATA NOBENIH »POSEBNIH« PRAVIC

Janosa Bukovca iz Dobrovnika so na letošnjih prvih večstrankarskih volitvah izvolili za poslanca Skupščine Republike Slovenije z liste kandidatur, ki jih je predlagala Pomurska madžarska samoupravna narodnostna skupnost. Izvolili so ga v Zboru občin, v katerem so iz Pomurja še štirje poslanci, vendar je poklicni samo on. Zanj pa ni značilna le profesionalnost, ampak (med drugim) mladost, saj je star komajda 25 let.

»Res sem eden izmed najmlajših poslancev Skupščine Republike Slovenije. To pa me sploh ne moti, saj sem se s politiko začel ukvarjati že pred leti, nazadnje sem bil poklicni sekretar občinske konference Zveze socialistične mladine Slovenije oziroma poznejše stranke z istim imenom. V Skupščini Republike Slovenije pa se seveda ne pojavljam le na sejah zbora in na skupnih zasedanjih, ampak delujem tudi v skupščinskih komisijah. Zastopam predvsem interese, ki zadevajo ljudi pokrajine ob Muri, še posebej pa ljudi z narodnostno mešanih in obmejnih območij. Ob vsem tem pa ugotavljam, da imajo republiški organi velik posluš za nerazvite, saj je dober del Prekmurja prišel v »seznam« nerazvitih in demografsko ogroženih območij, zato lahko še naprej pričakujemo pomoč. Za to pa so potrebni proizvodni programi, zlasti za nadaljnji razvoj kmetijske pridelave in živilsko predelovalne industrije.

Janos Bukovec iz Dobrovnika je eden najmlajših poslancev Skupščine Republike Slovenije; ima komajda 25 let.

Na ta način bi lahko naša območja višje ovrednotila svoje pridelke z njiv, vinogradov... prirejo iz hlevov... vendar smo v tej zvezi premalo inovativni. Po domače rečeno: sami se česa posebnega (česar ne bi imeli že drugod) ne domislimo, zato pa ni toliko finančnih sredstev, kot bi jih sicer lahko dobili, če bi bili bolj podjetni. Kar tako pa nam denarja ne bodo dajali v nedogled,« je pravilno ugotavljal Janos (izg. Janoš) Bukovec.

»Si z narodnostno mešanega in obmejnega območja, ki je poleg tega še manj razvito. Vse to si spoznal v življenju v teh krajih,

nih krajev vse bolj izseljujejo in zato ta naselja postajajo še bolj ogrožena in še bolj zaostajajo za razvitimi. Ker je zemlje premalo, poleg tega pa med mladino ni bilo pravega interesa za delo na polju, smo ugotavljali, da bo vas polno zaživel, če bo imela kak industrijski obrat. Sprejeli smo torej zamisel o večsredstvenem razvoju. V lendavski občini je le Dobrovnik ostajal dolgo časa brez tovarne, pred časom pa so jo končno postavili in v njej je delo dobilo nekaj deset delavcev iz Dobrovnika in okolice. Takih zamezkov industrije si še želimo, vem pa, da jih ne bodo postavili, ki bodo imeli za to gospodarski interes. Zda, odkar sem poslanec, sem se srečal z mnogimi podjetniki, navsezadnje je nekaj takih tudi v poslanskih vrstah, in če bom lahko tudi na ta način pomagal, bom seveda pomagal

Veliko si obetam(o) tudi od gospodarskega programa, ki ga pripravljata naša narodnostna skupnost, ki naj bi dobila tudi določena povratna finančna sredstva, s katerimi bi, kot z zagonskim kapitalom, pomagali k ustreznim naložbi. Novi izdelavni programi za krajevna središča so potrebni tudi zato, ker se v njih vračajo naši delavci, ki so delali v tujini, pa oni, ki so delali doma, a so zgubili delovno mesto zaradi gospodarskih presežkov delovne sile ali stečajev podjetij.«

Janos Bukovec mi je povedal, da v Dobrovniku ni nobenega mladega kmeta, kar je velika škoda za nadaljnji razvoj kmetijstva, saj ga starejši ne bodo mo-

gli postaviti na trdnije temelje. Ugodno je ocenil pridobitve kraja, saj ima, poleg že omenjene tovarnice, krajevni urad, kulturni dom, delovno prosvetno društvo, temeljno zadržno organizacijo, pošto, šolo, cerkev, trgovine, gostinske lokale, slaščičarno, modernizirane ceste, telefonijo, vodovod, lepe hiše, nogometni klub...

»Boš ostal v Ljubljani, ali pa si tam le začasno — v času poslanskega mandata?«

»Čeprav sem poklicni poslanec in imam zato v Ljubljani garsonjero, sem tako rekoč vedno doma v Prekmurju, in sicer zato, ker se v Ljubljani ne grem visoke politike, ampak skušam prispevati kar največ k oblikovanju in sprejemanju takih zakonov in drugih aktov, ki bodo v prid ljudem ne le z mojega ožjega, ampak širšega prekmurškega in pomurskega območja. Dobro sodelujem tudi z drugimi štirimi poslanci Zbora občin z območja Pomurja in četudi oni pripadajo strankam, smo vedno našli skupen interes, ko je bilo treba zavzeti določeno stališče. Sicer pa se udeležujem tudi sej soboške in še zlasti lendavske občinske skupščine, katere poslanec sem v Zboru krajevnih skupnosti. Redno imam tudi stike s Pomursko madžarsko samoupravno narodnostno skupnostjo.«

Janos Bukovec pa se med tednom vrača domov tudi za to, ker ga čaka tu življenjska družica.

Seveda pa sem mu zastavil tudi vprašanje o ponujenem 63. členu v osnutku Ustave Republike Slovenije, ki določa »posebne« pravice italijanski in madžarski narodnostni manjšini, in sicer: da svobodno uporablja svoj jezik, izraža in razvija svojo nacionalno kulturo ter v ta namen ustanavlja organizacije in uporablja svoje narodnostne simbole; da razvija gospodarske dejavnosti in dejavnosti na področju javnega obveščanja in založništva, da oblikuje in razvija svoje šolstvo ter da goji odnose s svojim matičnim narodom...

»So ljudje, ki jih moti termin »posebne pravice«. Moram reči, da ne gre za nikakršne posebne pravice, ampak za pravice, ki jih ima tudi večinski narod. Menim pa, da je dobro, da imata italijanska in madžarska narodnostni skupnosti vse to zajamčeno, ne glede na številčno majhnost, s posebnim členom Ustave Republike Slovenije. To ni noben privilegij. In če so te pravice ustavno zagotovljene, potem po mojem mnenju za samo narodnost ni bistvenega pomena status republike oziroma države. Sem pa mnenja, da Jugoslavija, takšna, kot je danes, ne more dolgo obstajati. Kako pa se bomo odločili, o tem se bomo izrazili na bližnjem plebiscitu.«

Tako kot se v urejanje družbenih, gospodarskih in mnogih drugih zadev uvaja prva povojna parlamentarna oblast, ima začetniške težave tudi moj sogovornik. Nič pa mu ni do tega, da bi bil politik za daljše obdobje, med drugim tudi za to ne, ker tudi poslanska plača ni to, kar morda kdo misli: 16 tisočakov kane mesečno in nič dnevnic. Janos namerava nekoč postati gospodarstvenik, vendar ne v kmetijstvu, za katerega se je izobrazil. Škoda!

Stefan Sobočan

SALON POHIŠTVA

INTERDOM d.o.o.

- štiriidelne garderobne omare z drsnimi vrati SAMO 4.130,00 din
- dvodejne masivne kredence v kmečkem stilu samo 4.280,00 din
- kuhinjske mize po 1.651,00 din
- stoli po 652,00 din
- 20% popust za gotovinsko plačilo določenih programov pohištva za dnevne sobe, otroške sobe in predsobe

VELIKA IZBIRA KUHINJ IN OSTALEGA POHIŠTVA!

- Pričakujemo vas vsak dan od 8. do 12. in od 14. do 18. ure, ob sobotah pa od 8. do 13. ure.

Veseli bomo vašega obiska!

PREŠERNOVA 1, 62000 MARIBOR, TEL.: (062) 222-450, 222-289

DER REISINGER

ORIGINALNI DELI IN KAKOVOSTEN PRIBOR
 VELIKO SKLADIŠČE REZERVNIH DELOV TUDI ZA STAREJŠE MODELE VOZIL
 OKOLI 30.000 DELOV LAHKO DOBITE TAKOJ
 VELIKA PONUDBA FORDOVH NADOMESTNIH DELOV IN PRIBORA
 POSEBNA PONUDBA DELOV ZA VSE AVTOMOBILSKE ZNAMKE
 SPECIALIZIRANA FORDOVA DELAVNICA Z NAJMODERNEJŠO OPREMO
 MITER SERVIS.

MICHELIN SEMPERIT

Fulda

ZA MENE NAJBOLJŠI!

GRADEC—GRAZ, Alte Poststrasse 122, tel.: 9943 316 500-0

- OB NESREČI VAM TAKOJ PRISKOČIMO NA POMOČ
- POLLETNO JAMSTVO ZA POPRAVILA, DELO IN ORIGINALNE NADOMESTNE DELE
- STROKOVNA POSVETOVALNICA
- NAŠE ŠOLANO OSEBJE GOVORI SLOVENSKO
- NAJBOLJŠA MENJAVA DINARJA

Priporočamo vam gume za vsa vozila!!!

BLAUPUNKT

VEDNO, KO STE V GRADCU NAS OBIŠČITE!

tako pridete do nas:

VSEM NAŠIM KUPCEM VOŠČIMO SREČNO VOŽNJO! VESEL BOŽIČ IN ZDRAVO NOVO LETO 1991!

TOVARNA PONUJA DELO

Bilo je 29. novembra, torej na dan praznika pri nas: še lani največjega, letos pa je celo kazalo, da v Sloveniji (tako kot na Hrvaškem) uradno niti ne bomo več praznovali rojstnega dne nove Jugoslavije. Vseeno pa smo imeli dva prosta delavnika. In tako so lahko tisti, ki so zvedeli za mož-

ko je z zaslužkom, dopustom in še druge stvari. Potem so si ogledali proizvodno halo, na koncu pa so imeli še zdravniški pregled. V dobre pol ure so ga vsi končali, kar se pri nas nikakor ne bi moglo zgoditi. Zdravnik je ugotavljal le najosnovnejšo zdravstveno sposobnost kandidatov za

v Poppendorf in nazaj celo poseben tovarniški avtobus. Menda bo sicer potrebno dobiti za to dovoljenje iz Beograda, toda to gotovo ne bi smel biti problem. (Ali pa?) Če se bo kaj zapletlo, pa bo vozil avtobus do mejnega prehoda.

Andiola, kot je naziv tovarne, je v sestavi švicarske firme Sariana s sedežem na avstrijskem Štajerskem, ena njihova tovarna pa je še v Monostru (Szentgottthardu) na Madžarskem. Skupaj je trenutno zaposlenih okrog 750 delavcev. V Poppendorfu jih dela okrog 110, potrebujejo pa še blizu 50 novih delavcev, in ti naj bi se vozili k njim na delo z Goriškega. Za izpolnjeno normo se jim obeta čisti zaslužek okrog 6500 šilingov, boljši oziroma spretnejši pa jih bodo lahko dobili tudi po 8 do 9 tisoč. Ali ima kdo končano tekstilno šolo ali ne, to sploh ni pomembno. Vsi bodo morali svoje znanje in spretnosti pokazati v preizkusni dobi, ki bo trajala 4 tedne. V glavnem pa gre za šivanje spodnjega perila, ki ga okrog 80 odstotkov izvažajo v razne države.

Takole na prvi pogled bi lahko rekli, da gre za podobno delo kot v nekaterih obratih Tovarne Mura, plače pa so seveda višje. Sicer pa je danes pomembno že to, da sploh dobiš službo.

Jože Graj

Ogled proizvodne hale, v kateri je še okrog 50 šivalnih strojev nezasedenih. Če bo vodstvu tovarne uspelo urediti vse formalnosti, se bodo tja vozili na delo z Goriškega. (Foto: J.G.)

nost zaposlitve v tekstilni tovarni v vasi Poppendorf (okraj Jennersdorf/Zenavci) šli na skupinski ogled te tovarne.

Skupina je štela okrog 60 ljudi, večinoma iz okolice Kuzme in Grada. Sprejela jih je šefinja tovarne, gospa Ingrid Janisch, in jim je dokaj podrobno razložila, kakšen delovni proces imajo, ka-

delo. In zaenkrat so res vsi, ki so se prijavi, le še kandidati za sprejem v službo. Tovarna jih potrebuje okrog 50, vendar še ni gotovo, da jim bo uspelo dobiti pri državnih oblasteh tudi toliko dovoljenj. Kakšen bo izid, bo znano po 5. decembru. In če bo vse skupaj uspelo, potem je predvideno, da bo delavce vozil

Ponovno Rdeči križ v Radencih

Po nekajletnem zatišju je v Radencih spet začela delovati humana organizacija Rdečega križa. Prvi sestanek petnajstčlanskega odbora je bil 6. decembra, udeležili pa so se ga vsi povabljeni. Sestava članov je zelo pestra, med njimi pa je precej zdravnikov, medicinskih sester, pravnikov, učiteljev in drugih. Odbor bo deloval v vaseh Boračeva, Šratovci, Rihtarovci in (seveda) Radenci. Njihov glavni cilj je (kot je povedala predsednica Danica Štrucelj): pridobiti čim večje število krvodajalcev, pomagati

ostarelim in vsem, ki so pomoči potrebni. Pri tem želijo tesneje sodelovati s socialno in zdravstveno službo, šolo, občinsko organizacijo Rdečega križa ter drugimi društvi.

Da pa bi bili pri uresničevanju nalog uspešni, morajo najprej ugotoviti dejansko stanje — torej izvedeti, koliko je ostarelih, socialno ogroženih, telesno in duševno prizadetih občanov. Že te dni bodo obiskali vse starejše občane na domu, v odročnih zaselkih pa organizirali obisk zdravni-

ka, kar bo za vse starejše ljudi, ki težko hodijo, najlepše darilo.

Predsednica Danica Štrucelj je še povedala: »Moja osebna želja je, da bi dejansko pomagali vsem, ki so pomoči potrebni, če ne bo mogoče denarno, vsaj s toplo besedo in obiskom na domu.

Veliko bomo morali tudi spodbujati druge. Mislim, da bo humana organizacija vedno potrebna in pomagati drugim — to je moja želja.«

BBP

ARCOMURKA

Kmetje po 30 letih spet prihajamo v center Murske Sobotice

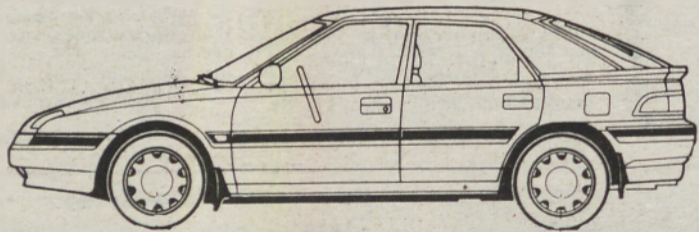
V Zadrugi poslovni hiši vam bomo nudili prvovrstne bančne storitve, strokovno pomoč in tri etaže prodajnega prostora z raznovrstno ponudbo — od pridelkov s kmečkega dvorišča do kmetijskega reprodukcijskega materiala.

Kmetje, poslovni partnerji, prijatelji, meščani Murske Sobotice, vabimo vas na otvoritev, ki bo 20. decembra 1990 ob 11. uri v Kocljevi ulici 16; na svoj, kmečki način bomo predali zgradbo namenu.

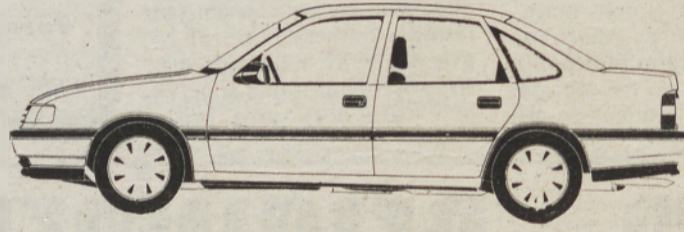
KMETIJSKA ZADRUGA PANONKA
Murska Sobota, o. sol. o.

PODJETJE ZA PROIZVODNJO, MARKETING IN INŽENIRING d.o.o.

69220 Lendava
Partizanska 46
tel.: 069 75-780,
36-156, 36-157
telefax: 069 57 780

Prodajalci in kupci rabljenih avtomobilov!

Ali se želite izogniti mučnemu obiskovanju sejmov? RCS vam ponuja nov, najsodobnejši način posredovanja pri prodaji in nakupu vseh vrst rabljenih avtomobilov.

Dovolj je, da nas pokličete in nam posredujete podatke o avtomobilu, ki ga prodajate ali želite kupiti.

Vse drugo prepustite nam!

Kupci novih avtomobilov!

Ponujamo vam ugoden nakup uvoženih avtomobilov MAZDA in OPEL vseh tipov, na posebno željo pa še druge modele.

Ali veste, kaj pomeni ključ v roke?

Avtomobil prevzamete v Lendavi,

mi pa vam uredimo

špeditorske, carinske in druge formalnosti

— vse do registracije avtomobila.

KAKOVOST — STROKOVNOST — PRILAGODLJIVOST

Spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij v Sloveniji

PROJEKT GORIČKO

Konec septembra so zbori republiške skupščine obravnavali in sprejeli predlog za izdajo Zakona o pospeševanju manj razvitih občin in demografsko ogroženih območij v Sloveniji in naročili izvršnemu svetu, da pripravi osnutek zakona. Že v skupščinski razpravi je bilo poudarjeno, da je treba dati poudarek demografsko ogroženim območjem, zato je izvršni svet temu primerno pripravil tudi osnutek zakona, ki predvideva spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij v Republiki Sloveniji. Osnutek bo šel skozi skupščinsko proceduro, določila zakona pa se bodo uporabljala od 1. januarja 1991. Z uveljavitvijo predlaganega zakona pa seveda preneha veljati Zakon o pospeševanju skladnejšega regionalnega razvoja naše republike.

V osnutku zakona je opredeljeno programsko izhodišče spodbujanja razvoja, prav tako pa je predlagan tudi način teritorialnega določanja posameznih demografsko ogroženih območij. Osnutek zakona ne povezuje več opredelitev demografsko ogroženega območja s stopnjo razvitosti občine, pač pa so metodološko izhodišče za to krajevne skupnosti, in to na osnovi podatkov o dinamiki gibanja prebivalstva in podatkov o njegovi starostni sestavi. Ne bomo se spuščali v podrobnost kriterijev, ki določajo opredelitev demografsko ogroženih območij, pač pa zapišimo le, da mednje spadajo tudi Slovenske Gorice in Goričko z delom lendavske občine, ki vključuje tudi narodnostno mešano območje.

Zanimivi pri tem so predvsem spodbujevalni ukrepi, ki bi jih bila deležna ta območja, in tako osnutek zakona predvi-

deva sofinanciranje izdelave razvojnih programov, prav tako pa tudi sofinanciranje razvoja lokalne gospodarske infrastrukture in gospodarskih vlaganj na teh območjih, ukrepov pa so deležni vsi sektorji lastništva. Vsi tisti, ki bi se odločali za vlaganja na teh območjih, bi bili deležni ustreznih sredstev, ki jih bodo zagotavljali iz republiškega proračuna ter z ustreznimi davčnimi olajšavami. Nepovratna sredstva (variantni predlog je dolgoročni kredit z ugodno obrestno mero) iz republiškega proračuna bi znašala od 30 do 50 odstotkov vrednosti naložbe, odvisno od demografske ogroženosti. V demografsko ogroženih območjih, ki so v deseterkilotnem obsejnim pasu, se lahko delež pri sofinanciranju lokalne gospodarske infrastrukture in pri spodbujanju gospodarskih vlaganj poveča do 50 odstotkov.

Kot smo že zapisali, bodo do teh sredstev upravičena tista območja, ki bodo imela izdelane ustrezne razvojne programe, ki jih pripravijo občine, v katerih so posamezna demografsko ogrožena območja. V soboški občini je to vsekakor Goričko, zato so v izvršnem svetu začeli s pripravo projekta Goričko. Razvoj določenega območja mora biti celosten ali pa ga sploh ni, pravijo v občinski vladi, zato so se lotili priprave projekta Goričko interdisciplinarno. Pravzaprav so bila razmišljanja o hitrejšem razvoju Goričkega že v letu 1988, ko so predlagali in na seji izvršnega sveta 1. decembra 1988 tudi sprejeli sestav projektnega sveta, ki je pripravil osnovo za to dispozicijo. Ne bi sicer mogli trditi, da na tem področju ni bilo doslej nič narejeno, vendar

premalu, zato je izvršni svet konec oktobra ugotovil, da je potrebno izdelati dispozicijo v skladu s pogoji, ki jih predvideva osnutek Zakona o spodbujanju razvoja demografsko ogroženih območij v Sloveniji. Inicijativni odbor je pregledal osnovno dispozicijo iz leta 1988 in jo dodelal ter predlagal, da bo potrebno nekatera že znana in raziskana dejstva uporabiti kot osnovo na projektu, na tej osnovi pa bodo nastali tudi novi razvojni programi.

Nesporno je, da spada celotno Goričko v demografsko ogroženo območje, kar dovolj zgovorno potrjujejo podatki o gibanju prebivalstva. Zahodni del Goričkega, ki meji na Avstrijo, je sorazmerno gosto poseljen, medtem ko je njegov osrednji in vzhodni del skoraj prazen, saj živi tu le od 20 do 50 prebivalcev na kvadratni kilometer. Tudi starostna sestava je izredno neugodna, ker mladi še naprej odhajajo s tega območja, pa se starostna sestava še poslabšuje. To območje je tudi izrazito kmetijsko, nizko akumulativno in predstavlja še vedno pretežno surovinsko osnovo, saj ni razvite predelovalne industrije.

Vse to je vodilo predlagatelje, da se lotijo priprave projekta Goričko, ki bo vključeval 26 krajevnih skupnosti in 80 naselij, ki predstavljajo 60 odstotkov območja soboške občine in 36 odstotkov vsega prebivalstva. Nad izdelavo dispozicije bo bdela projektne svet, ki bo spremljal vse aktivnosti, izdelavo projekta pa bodo zaupali ustreznim domačim institucijam. Več o projektu Goričko v prihodnji številki.

Ludvik Kovač

MURSKA SOBOTA

Več kot enkrat premajhna šola

V Murški Soboti delujejo štiri osnovne šole in marsikje velja prepričanje, da je tu za šolarje in šolnice vse lepo urejeno in poskrbljeno. Toda, kdor pozna razmere na osemletki Karel Destovnik-Kajuh, ve, da še zdaleč ni tako. Zgradba te šole praznuje letos že 75. obletnico, saj so jo zgradili že Madžari med 1. svetovno vojno, in to v posebnem meščanskem slogu. Zaradi tega je arhitekturni spomenik. Do leta 1950 je bila v njej gimnazija, potem pa so se vanjo naselili osnovnošolci. Danes jih je kar 438 oziroma 16 oddelkov. Na voljo pa je le 9 učilnic (le 2 s kabineto), 2 učna prostora so za silo uredili v nekdanjem gospodarskem objektu, 1 pa v hišnikovem stanovanju. Trije oddelki razredne stopnje morajo imeti zato pouk v popoldanski izmeni. Telovadnico sicer tudi imajo, toda meri le 180 kvadratnih metrov; in tudi knjižnico premorejo, ta pa meri samo 18 kvadratnih metrov. Prav tako imajo seveda šolsko kuhinjo, ki je malo večja kot enodružinska, malicati in kositi pa morajo učenci kar v razredih, kjer potem nadaljujejo pouk ob »spremljavi« vseh mogočih vovnjav. Garderobe so kar na hodnikih, o sanitarijah pa bolje, da ne govorimo.

Zaradi prostorske stiske, nefunkcionalnosti obstoječih prostorov in higiensko-zdravstvenih razlogov je bilo predvideno izboljšanje razmer za vzgojno-izobraževalno delo že v tem referendurnem programu soboške občine. Toda niso prišli na vrsto.

Upajo pa, da ne bodo spet izpadli iz novega petletnega programa. Zato so v okviru Osnovnošolskega vzgojno-izobraževalnega zavoda M. Sobota že naročili in sfinancirali lokacijsko dokumentacijo, skupaj s krajevno skupnostjo pa še idejni projekt.

»Po idejnem projektu bi bilo treba obstoječo zgradbo znotraj temeljito prenoviti in prizidati manjkajoče prostore, to je 6 učilnic za predmetno, 2 učilnici za razredno stopnjo, prostor za mir-

no delo učencev in pripravo učiteljev, skupne prostore (večnamenski prostor, garderobe, sanitarije, knjižnica) in kuhinjo. S tem bi imela naša šola kolikor toliko normalne prostorske razmere, le telovadnica bi bila premajhna. Naša želja je, da kljub kriznim časom nadaljujemo s solidarnostnim načinom graditve šolskih prostorov. Zastaja tu ne sme biti, saj bi se tako zgodila

huda krivica številnim generacijam mladih, ki naj bi nas popeljale v Evropo,« nam je ob obisku na omenjeni šoli med drugim povedal ravnatelj Ludvik Nemeč. Njegove besede pa so potrdili in podkrepili tudi učenci in učitelji. Glede na normative je njihova šola več kot enkrat premajhna.

Jože Graj

Knjižnica za 438 učencev meri samo 18 kvadratnih metrov, tako da se obiskovalci in knjižničarka v njej komaj gibajo. (Foto: J. G.)

20-letna tradicija firme MOHOR

avtokleparstvo
ravna miza
avtoličarstvo
komora

Prodajamo originalne dvokomponentne acryl avtolake GLASSOMAX za vse znamke avtomobilov, mešane z elektronsko tehniko GLASSOMAX. Cene so konkurenčne.

Posredujemo nakup osebnih avtomobilov MAZDA, MERCEDES in OPEL.

B. Mohor, Radenci, Kapelska 17, tel. 069/73-137

RS

PODJETJE ZA PROIZVODNJO, MARKETING IN INŽENIRING d.o.o. telefaks: 069 75 780

69220 Lendava
Partizanska 46
tel.: 069 75-780,
36-156, 36-157

RS generalni pokrovitelj

vas vabi v kafe bar
ZLATA PENINA
v Radence.

To je prvi tovrstni zasebni gostinski lokal v Radencih. Do sedaj so imeli poskušnje in prodajali vina KK Gornja Radgona.

Zlata penina

V njem vam bomo postregli ob prijetni glasbi z izbranimi siri, vini in penečimi se vini, brezalkoholnimi in alkoholnimi pijačami, toplimi napitki, raznimi koktajli.

Za vsakega gosta tudi majhno presenečenje.

Veseli vas bomo.

Prisrčno vas vabi Zenka Hošpel!

KAKOVOST — STROKOVNOST — PRILAGODLJIVOST

Občni zbor vinogradnikov

Društvo vinogradnikov Prekmurskih goric Goričko praznuje letos 5-letnico uspešnega delovanja. Na občnem zboru, ki bo v nedeljo, 16. decembra, ob 9. uri v kavarni hotela Diana, bodo člani pregledali delo v iztekajočem se letu, dopolnili pravila društva in se dogovorili o programu dela v prihodnjem letu. Na občni zbor vabijo tudi vinogradnike, ki še niso člani društva in se želijo včlaniti. -lk-

Programi po meri kmetij

Dejstvo je, da v preteklosti do razvoja kmetijstva nismo imeli ustreznega odnosa, ta pa tudi zdaj ni takšen, kot bi si ga kmetijci želeli. Nastale razmere v kmetijstvu so posledica takšnega odnosa, v Sloveniji pa tudi zdaj nimamo izdelane celovite strategije razvoja te gospodarske panoge. V neugodnem položaju so zato tudi občine, ki ob pomanjkanju ustreznega republiškega programa same niso sposobne reševati nakopičenih težav. Kljub temu so na zahtevo delegatov občinske skupščine v izvršnem svetu občine Murska Sobota pripravili smernice razvoja kmetijstva v občini. Te temeljijo predvsem na naravnih danostih, ki jih bo območje ponujalo, in na tistih možnostih, ki še niso dovolj izkoriščene.

Pri načrtovanju razvoja kmetijstva je potrebno upoštevati predvsem posestno sestavo naših kmetij, katerih velikost je v povprečju od 3,5 do 4 hektarjev, pravijo v občinskem sekretariatu za kmetijstvo in gozdarstvo, zato bo nujno spremeniti nekatere proizvodne usmeritve. Podatki namreč kažejo, da se je v zadnjih letih precej povečala poljedelska pridelava, živinoreja pa stagnira ali celo nazaduje. Močan je zlati padec priraje v prašičereji, saj se je ta od 30.000 prašičev sredi osemdesetih let zdaj prepolovila, osnovni vzroki za to pa so v neurejenih cenovnih razmerjih.

Ob uvajanju programov, ki bo-

do ustrezali velikosti kmetij, bo potrebno ponovno naseliti obstoječe živinorejske objekte, na večjih kmetijah pa zgraditi tudi nove, za to pa je potrebno zagotoviti predvsem doma pridelano krmno. Sadjarstvo in vinogradništvo je že doseglo določen napredek, z razvojem v tej smeri je potrebno nadaljevati, ob tem pa ne zanemarjati tudi gradnje objektov, v katerih bi kmetijske pridelke čim višje ovrednotili in takšne ponudili tržišču. Ob tem pa so v smernicah ponujeni tudi različni dopolnilni programi, od zeliščarstva, vrtnarstva in semenarstva do gojitve drobnice, rib in drugih živalskih vrst, ne gre pa zanemarjati tudi razvoja turizma na kmetijah. L. Kovač

OB OBLETNICI LEKOVEGA OBRATA V LIPOVCIH

Deset ustvarjalnih let

V poznih sedemdesetih letih so v ljubljanskem Leku znali prisluhniti potrebam manj razvitih, zato ni naključje, da je leta 1980 v Lipovcih pri Murski Soboti zrasel njihov obrat za izdelavo mineralno-vitaminskih mešanic. Pravzaprav razmišljanja o gradnji takšnega obrata v Pomurju segajo že v leto 1976, ko so stekli pogovori med predstavniki lendavske občine in Leka, gradnja pa je bila načrtovana v industrijski coni v Lendavi. Žal pa se je zataknilo pri financiranju, zato so lokacijo prenesli v Lipovce, v neposredno bližino mešalnice močnih krmil. V poldrugem letu je bil obrat nared, ob soboškem občinskem prazniku v letu 1980 so ga tudi predali namenu.

Kot je ob desetletnici delovanja tega najmanjšega Lekovega obrata, ki posluje v okviru enote Veterina, poudaril generalni direktor Metod Dragonja, deset let sicer ni dolga doba, je pa bilo vseh deset let zapolnjenih z ustvarjalnimi napori in temu primerni so tudi rezultati, ki jih je dosegel obrat za izdelavo mineralno-vitaminskih mešanic in aditivov za živinsko krmno v Lipovcih. Od 9 zaposlenih v prvem letu delovanja se je število delavcev v tem obratu do danes povečalo na 34, proizvodnja pa s 4.000 na 6.500 ton letno.

Izdelava mineralno-vitaminskih mešanic in aditivov v lipovskem obratu poteka po vrhunski tehnologiji z računalniškim krmiljenjem procesa, to pa je tudi osnova za naročniško proizvodnjo, saj okoli 90 odstotkov proizvodnje v obratu sloni na individualnih zahtevah kupcev. Lekov delež v prodaji tovrstnih izdelkov na jugoslovanskem tržišču se je od 8 odstotkov v letu 1982 povečal na 16 v lanskem letu, med 32 izdelovalci v državi pa se Lek uvršča v sam vrh. Kakovost izdelkov, zanesljivost in kratki izdelavni roki so porok, da kljub težavnim razmeram na tržišču in v živinoreji v Leku teh težav ne čutijo v še težji obliki.

Na priložnostni slovesnosti ob desetletnici Lekovega obrata v Lipovcih so podelili tudi spominska darila delavcem, ki so v obratu že od začetka. L. Kovač

USPEŠNOST (ALI NEUSPEŠNOST) PRIDELOVANJA KORUZE V LETU 1990

Struktura pridelovanja poljščin se je v Sloveniji in tudi v Pomurju v zadnjih dvajsetih letih pomembno spremenila. Ob razvoju živinoreje in dobri tržnosti koruze se je ta poljščina v kolobarju pomembno povečala ob istočasnem povečanju pridelkov. Ob uvedbi rodnejših hibridov, primernejši prehrani, uspešnem zatiranju škodljivcev in plevela so se pridelki koruze v zadnjem dvajsetletnem obdobju podvojili. Povečal se je delež silažne koruze, ki zajema približno 1/3 površin, zasejanih s koruso, če pa k temu prištejemo še način uskladiščenja (siliranje zrna in storža), je ta delež toliko večji. Naj tako poudarim, da se spravilo (žitni kombajn z adapterjem) in skladiščenje (siliranje zrna) širi v pravo smer, ker so zaenkrat tukaj stroški pridelave nekoliko nižji.

Letošnjo letino uspešno končujemo z vidika količine in kakovosti, nikakor pa tega ne moremo trdit za ekonomiko pridelovanja poljščin, predvsem koruze. Po setvi koruze, v času nakazovanja problemov SKZ smo pri Živinorejsko-veterinarskem zavodu v M. Soboti z improvizirano kalkulacijo napovedali ceno koruze 3,10 dinarja. Upoštevali smo povprečne kmečke razmere in pričakovane, še zmeraj rastoče cene stroškov pridelave.

Kot uradna informacija pri spremljanju stroškov pridelave pa nam rabijo podatki Kmetijskega inštituta Slovenije, ki že od leta 1973 dalje s pomočjo obračunskih kalkulacij spremlja stroške pridelave v obeh sektorjih lastništva. Poleg družbenega sektorja je odbranih nekaj kmetij, ki vodijo popolno finančno in materialno knjigovodstvo. Raven učinkovitosti je objavljena v materialu Ocena stroškov pridelovanja koruze za zrnje na družbenih in zasebnih gospodarstvih v oktobru 1990. Material sem uporabil kot osnovo za prikaz ter komentar k uspešnosti (oz. neuspešnosti) pridelovanja koruze za zrnje.

Za ocenjevanje stroškov je uporabljena enostavna metoda, ki ne vključuje akumulacije. Stroški mehanizacije so izračunani tako, da je glede na nabavno vrednost, izkoriščenost in življenjsko dobo posameznih strojev in priključkov izračunana cena ure, ki pa se seveda za posamezna dela razlikuje. Cena kmetovega dela je izračunana na osnovi cene neto OD delavca v družbenem kmetijstvu, ki mu je še priset prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje kmetov. V posrednih stroških so na osnovi KD poleg drugega zajeti davek, zdravstveno zavarovanje in manjši del (2,2%) drugih prispevkov. Zaradi različnih pojmovanj in tolmačenj elementov kalkulacije

in da bi se izognili pomislekom, povzemam nekaj izhodišč, ki so uporabljena v pripravi kalkulacije. Posamezniki boste gotovo še zasledili nekatere razlike v cenah materiala ali storitev. Ko sem poskušal vnesti popravke nekaterih, ti niso bistveno vplivali na lastno ceno.

Gnojenje s hlevskim gnojem je prirejeno za 3-letni kolobar, kjer bremenijo koruso 50% vrednosti in celotni stroški trošenja. Vrednost je izračunana na osnovi vrednosti vsebovanih hranil (primerjano na minerala gnojila) in 50% cene za organsko vrednost gnoja. Za mineralna gnojila, sredstva za varstvo posevkov in seme so upoštevane drobnoprodajne cene in revalorizirane z indeksom splošne rasti cen.

Najbolj sporni so stroški sušenja, ki so pravzaprav ogrozili ekonomičnost pridelovanja koruze. Obračunani so po ceni sušilnic v severovzhodni Sloveniji in so zmerni do 35% vsebnosti vlage. Nad 35% skokovito naraščajo in pri vsebnosti vlage nad 40% povzročajo globoko nerentabilnost. Visoka vsebnost vlage in visoki stroški sušenja so ponovno opozorilo, da bodo tržni pridelovalci koruze primorani sejati ranjše hibride. V kalkulaciji je upoštevana 35% vlaga.

V stroške spravila so vključeni kombajni manjših storilnosti (Zmaj 133 — 3,3 — 3,5 ure/ha), vendar naj nas to ne moti. Primerjajmo s ceno, ki smo jo plačali za 1 ha. Za izračun cene spravila je upoštevana najnovejša nabavna cena kombajna v zvezi s tem amortizacija (po Uradnem listu), tekoče in investicijsko vzdrževanje ter obvezno in kasko zavarovanje.

V variabilnih stroških so zajeti stroški goriva, maziva in tekoče vzdrževanje. Upoštevana je izkoriščenost 200 ur/leto (žitni kombajn), vendar pri adapterju samo 120 ur/leto. Cena delovne ure kombajna (+ adapterja) ne vključuje OD kombajnista in akumulacije.

Zavarovanje je izračunano iz predvidene vrednosti pridelka in 3,25% zavarovalne stopnje.

I. različica: Korusa za zrnje 8,0 t/ha (suhega zrna), žitni kombajn sušilnica, oktober 1990

vrsta stroškov	količina kg, ur/ha	cena din/kg, uro	stroški din/ha
Seme	28	41,20	1.153,60
Hlev. gnoj	17.000	0,11	1.853,00
NPK 11-11-16	900	2,60	2.340,00
KAN	250	1,84	460,00
Primextra	6	117,90	707,40
Geocid G-5	25	28,70	717,50
Deherban A	1	77,70	77,70
Traktor + priključki	35	100,94	3.532,90
Kombajn	3,5	761,33	2.664,67
Sušenje			4.763,16
Zavarovanje			598,00
Delo	45	45,50	2.047,50
Stroški skupaj			21.850,40
Lastna cena din/kg			2,73

II. različica: Korusa za zrnje 6,8 t/ha, enoredni obiralnik, robkalnik, sušilnica, oktober 1990

vrsta stroškov	količina kg, ur/ha	cena din/kg, uro	stroški din/ha
Seme	27	41,20	1.112,40
Hlev. gnoj	17.000	0,11	1.833,00
NPK 11-11-16	700	2,60	1.820,00
KAN	200	1,84	368,00
Primextra	6	117,90	707,40
Geocid G-5	25	28,70	717,50
Deherban A	1	77,70	77,70
Traktor + priključki	42	100,94	4.239,48
Kombajn	3,5	100,94	353,29
Sušenje			4.048,69
Zavarovanje			508,30
Delo	57	45,50	2.584,40
Stroški skupaj			19.486,53
Lastna cena din/kg			2,87

Kako bi komentirali ocenjene stroške pridelave?

— Ocena je izdelana za povprečno dobre kmetije, ki imajo tudi bolj ali manj urejena zemljišča. Poraba ure je optimalna. Če bi prenesli kalkulacijo v povprečne pomurske razmere (Goričko, Ravensko) bi se poraba opravljenih ur povečala za približno 30%. Po raznih strokovnih virih je glede na velikost, obliko in nagnjenost poraba časa in energije v pridelavi večja ali nižja za 30 do 60%. Zaradi suše so opravljene pridelki v povprečju nižji 10 do 15% (tudi poznejši). To pomeni, da je bila naša napoved v mesecu aprilu dokaj točna.

— Količine semena pri znanih gostotah ni možno bistveno spreminjati. Če izključimo hlevski gnoj (gnojevko), moramo povečati količine mineralnih gnojil in obratno.

Geocid in deherban s strokovnega vidika nista najprimernejša, ob zamenjavi npr. geocida z dotanom in deherbana z banvelom se stroški vseeno bistveno ne spremenijo.

— Izdelana je tudi kalkulacija za ročno spravilo in sušenje v kornuznjaku, vendar so tukaj stroški nad 5,00 din in jo je nesmiselno prikazovati.

— Če gre za tržno pridelavo koruze, sušenja ne moremo zamenjati z drugim ukrepom, razen pri prodaji kmet-kmet (živinoreje), kjer je cena stvar dogovora.

— Vsaka kmetija je tudi v kalkulaciji primer za sebe, zato je prikazana ocena stroškov le modelna kalkulacija. Letne cene družbenega sektorja so nekoliko višje.

In kako razmišljati v prihodnje o zniževanju stroškov pridelave?

1. Izbira ranjših, vendar rodovitnih hibridov, ki bi ob spravilu dosegli 30 ali manj odstotkov vlage.

2. Čimbolj izkoristiti organska gnojila (hl. gnoj, gnojevka, zeleni podor, slama) in s tem znižati potrebe po mineralnih gnojilih. S tem povečujemo tudi potencialno rodovitnost tal.

3. Raba zaščitnih sredstev samo za škodljive pojave, za katere predvidevamo, da bodo nastopili ali so že nastopili, npr. izključevanje atrazina, geocid samo, če so strune, izbira cenejših ali učinkovitejših pripravkov (tudi za okolje manj nevarnih).

4. Zmanjšanje porabe delovnih ur (ročnih in strojnih) z dobro organizacijo dela in urejanjem zemljišč (velikost, oblika, fizikalno-kemično-biološke lastnosti).

5. Zamenjava sušenja s siliranjem zrnja ali storža znotraj kmetije, ki mora biti poljedelsko-živinorejsko usmerjena, ali med kmetijami ob smiselno dogovorjeni ceni (naj profitirata pridelovalec in kupec koruze). Na srečo je pri kmetu način siliranja zrnja ali storža močno uveljavljen. Pomembna postavka!

6. Povečevanje velikosti kmetije in zniževanje posrednih stroškov, je sicer dolgoročno agrarno politično vprašanje, ki ga v razvitem svetu temeljito obravnavajo.

7. In na koncu za uveljavljanje in usklajevanje vseh načel pospešeno usposabljanje — šolanje kadrov, ki so neposredni pridelovalci ali kot svetovalci le-tem.

Geza DŽUBAN, dipl. inž. kmetij.

**PRESKUŠEN — ZANESLJIV
— TRAJEN —
EKONOMIČEN**

ponovno na našem tržišču

TRAKTOR URSUS 3512

izdelan po licenci MASSEY FERGUSON 47 KS, polkabina

cena 97.840 din

- traktor URSUS C 335, brez kabine stane 78.269,70 din
- traktor URSUS 360, brez kabine stane 90.629,70 din
- traktor URSUS 902 B stane 154.489,70 din
- traktor URSUS 904 B stane 179.209,70 din
- izkopalnik krompirja stane 27.799,70 din
- sortirnik krompirja stane 33.990 din
- visokotlačna preša Z 224 stane 58.710,00 din

REZERVNI DELI SO ZAGOTOVLJENI v trgovini v Murski Soboti, Markišavska 5

Informacije in prodaja: POLJOOPSKRBA EKSPORT-IMPORT, MARIBOR, Ljubljanska 7, tel.: (062) 303 984, GORNJA RADGONA, Pot na stadion, tel.: (069) 74 520, MURSKA SOBOTA, Markišavska 5, tel.: (069) 21 048

POLJOOPSKRBA

FRANCEKOV
PREMISLANJE

Žive
naj
vsi
narodi,
ki
hrepene
dočakat dan.

23.12.1990
dan plebiscita

Moja dežela je naša država

Slovenija

Naftarji poplavljenecem

Konferenca sindikatov v Ino Nafti Lendava je pred nedavnim za odpravljanje posledic škode, ki so jo povzročile nedavne poplave v Sloveniji, nakazala 20.000 dinarjev sindikalne pomoči. Sindikat je med zaposlenimi sprožil tudi akcijo za zbiranje denarnih in drugih materialnih dobrin za delavce GLINA iz Nazarj, ki z Ino Nafto že dolga leta uspešno poslovno sodeluje.

Jani D.

Vremenski vremeplov

Kdaj so bile zime najhujše?

Iz zgodovinskih virov zadnjih 200 let razberemo, da so bile katastrofalne pozebe v letih 1781, 1835, 1880, 1929 in 1985, torej vsakih 50 do 55 let. Starejši občani naših krajev verjetno še pomnijo hudo zimo leta 1929. Zgodovinski viri pravijo: Od 3. januarja dalje je več kot tri tedne ne-

prestano snežilo. Padal je suh droben sneg. Zapadlo je meter snega, snežna odeja pa je obležala do konca marca. Februarja se je zjasnilo in se močno ohladilo. Zavladal je sibirsko-ruski minimum. Več kot en mesec so se nočne temperature gibale od -25 do -29 stopinj Celzija, absolutni minimum pa je bil konec februarja okoli -35 stopinj.

Tega leta so bile pri nas najnižje temperature, ki so povzročile veliko škodo, posebej pa je okoli 18 odstotkov sadnih dreves. Zelo mrzla zima se je ponovila leta 1985. Januarja in februarja tega leta so bile vremenske razmere podobne tistim iz leta 1929, s to razliko, da so nizke temperature nastopile prvič okoli 10. januarja. V začetku januarja je v M. Soboti padlo 9 do 11 cm snega, ob jasnem vremenu je pihal mrzel veter in zopet je zavladal sibirsko-ruski minimum. V času od 7. do 12. januarja je dosegel absolutni minimum od -20 do -27 stopinj. Mraz je poškodoval vinograde. Tudi letošnja zima je že doslej pokazala zobe, saj je pred nekaj dnevi temperatura padla na -11 stopinj, kar je bilo najnižje v republiki. Upajmo, da nas tokrat ne bo spet obiskala sibirski zima.

Jani D.

Potrošnikovo interno glasilo

V prvi, ob dnevu republike Jugoslavije izdani številki informacije, ki so jo pripravili delavci Veletrgovine Potrošnik iz Murske Sobotice, je v uvodniku glasila glavni direktor magister Jože Kovač zapisal: »Potrošnikove informacije naj bi postale list nas vseh, ki bi prinašal kar največ novic, ki bi jih prispevali vsi zaposleni. Teme in članki ne smejo biti vnaprej programirani. Piše naj se tisto, kar je za zaposlene v podjetju najbolj aktualno — vse do komercialnih tem »borbe« med trgovskimi organizacijami za vsako stranko, o družbenem standardu in o vseh drugih za naše trgovce in delavce pomembnih zadevah iz vsakdanjega življenja.«

B. H.

OBZORJE, d.o.o.

Prodajalna Lendavska 39
MURSKA SOBOTA

MED DRUGIM VAM PONUJAMO:

● DOMAL, 28 kg	281,70 din
● JUPOL, 8 kg	117,50 din
● ORNEL (mehčalec) 5 l	93,30 din
● TEMELJNA BARVA, 3 kg	156,90 din
● LAK ZA PARKET (CHROMODEN), 10 m ²	477,00 din
● SADOLIN (TEAK), 5 l	521,20 din

KRMILA:

● SUPER BEK 35, 1 kg	6,50 din
● PU STARTER, 1 kg	5,60 din
● BRO STARTER, 1 kg	5,80 din
● TL STARTER, 1 kg	5,30 din
● BEK, 2, 1 kg	3,90 din
● S DOJ, 1 kg	4,30 din
● LITJSKA MAST, 0,85 kg	18,00 din
● ZAŠČITNA OPREMA ● CISTILA ● KMALU TUDI VSE VRSTE LEŽAJEV	

Kupce obveščamo, da je prodajalna odprta vsak dan od 8. do 16. ure in ob sobotah od 8. do 12. ure.

Obiščite nas, zadovoljni boste!

SELO — tel.: (069) 44-735

Vesele božične praznike ter zdravo in uspešno novo leto 1991 želimo vsem svojim gostom, znanecem in prijateljem!

● V zimskih dneh se priporočamo s posebno ponudbo in ugodnejšimi cenami.

Sklad stavbnih zemljišč občine Murska Sobota objavlja na podlagi 51. člena Zakona o stavbnih zemljiščih (Ur. list SRS, št. 18/84) in 7. člena Odloka o oddajanju stavbnih zemljišč v občini Murska Sobota (Ur. objave, št. 9/87)

JAVNI RAZPIS

za oddajo zemljišč občanom za gradnjo individualnih družinskih stanovanjskih hiš:

I. v k. o. Beltinci

— parcela z oznako št. 1.	969 m ²
— parcela z oznako št. 5.	756 m ²
— parcela z oznako št. 8.	727 m ²
— parcela z oznako št. 9.	754 m ²
— parcela z oznako št. 11.	701 m ²
— parcela z oznako št. 12.	719 m ²
— parcela z oznako št. 13.	920 m ²
— parcela z oznako št. 14.	918 m ²
— parcela z oznako št. 15.	724 m ²
— parcela z oznako št. 16.	723 m ²
— parcela z oznako št. 17.	909 m ²
— parcela z oznako št. 18.	965 m ²
— parcela z oznako št. 20.	905 m ²
— parcela z oznako št. 21.	919 m ²
— parcela z oznako št. 22.	995 m ²

a) Parcele so opremljene z vodovodom, kanalizacijo, elektriko, javno razsvetljavo, telefonom (do stebrička) in asfaltnim cestiščem. Na parcelah je možna gradnja pritlične stanovanjske hiše z možnostjo podkletitve oz. ureditve podstrešnih sob, medetažne ali visokopritlične hiše.

b) Cena 1 m² stavbnega zemljišča znaša 80,00 din, prispevek k stroškom za pripravo in opremo 1 m² zemljišča pa znaša 361,00 din, pri čemer niso obračunani stroški spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča in izdelave lokacijsko-tehnične dokumentacije.

II. v k. o. Krog

— parcela št. 2011/5, velikost 886 m²

a) Parcela je opremljena z vodovodom, meteorološko kanalizacijo, elektriko, javno razsvetljavo, telefonom in asfaltnim cestiščem. Na parceli je možna gradnja pritlične, visokopritlične ali medetažne individualne stanovanjske hiše.

b) Cena 1 m² stavbnega zemljišča znaša 70,00 din, prispevek k stroškom za pripravo in

opremo 1 m² zemljišča pa znaša 390,80 din, pri čemer so obračunani tudi stroški spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča in izdelave lokacijsko-tehnične dokumentacije.

1. Cena zemljišča mora izbrani ponudnik plačati v 30 dneh od sklenitve pogodbe, prispevek pa lahko plača v obrokih do konca leta 1991, ob upoštevanju indeksa porasta cen v gradbeništvu.

2. Interesenti naj pošljejo pisne ponudbe oziroma prijave v zaprti ovojnici na naslov Sklad stavbnih zemljišč občine Murska Sobota z oznako »za razpis« v 15 dneh od objave tega razpisa. V prijavi morajo biti navedeni podatki, ki so potrebni za izvedbo točkovanja po 10. členu zgoraj citiranega Odloka, in sicer:
— stanovanjske razmere,
— število in starost družinskih članov,
— dohodek na družinskega člana,
— zdravstveno stanje družinskih članov,
— kraj zaposlitve in delovne razmere,
— višina privarčevanih sredstev in doba varčevanja,
— morebitne neuspele udeležbe pri že izvedenem razpisu.

3. Izbrani ponudnik mora skleniti s Skladom stavbnih zemljišč pogodbo o oddaji zemljišča v 30 dneh od izbora, sicer se šteje, da je od ponudbe odstopil.

4. Izbrani ponudnik, ki mu je bilo oddano zemljišče, mora na njem zgraditi stanovanjsko hišo do III. gradbene faze v 5 letih od sklenitve pogodbe.

5. Vsak ponudnik lahko uspe s ponudbo le za eno parcelo.

Vse informacije v zvezi s tem razpisom daje referat za premoženjskopravne zadeve pri Sekretariatu za varstvo okolja in urejanje prostora občine Murska Sobota.

Življenje se začne z mlekom!

Ste že bili v našem Belem baru? Ne zamudite priložnosti!

- Tukaj lahko kupite liter mleka za 6,50 dinarja (nalijete si ga lahko sami v posebno steklenico, ki jo vam proda Beli bar, in z njo vedno znova prihajate k nam po mleko)
- V Belem baru imamo veliko izbiro sirov po izredno nizkih cenah, kg sira lahko kupite že za 38 dinarjev.
- Pri nas še lahko spijete kozarec mleka in veliko sadnih mlečnih napitkov!

Obiščite nas v našem novem BELEM BARU v ulici Štefana Kovača 8 v Murski Soboti. Odprto imamo od 6.30 do 17.00, ob sobotah od 6.30 do 12.00.

PRIJATELJSKO GLAVNO MESTO AVSTRIJSKE ŠTAJERSKE GRAZ—GRADEC SE PRISRČNO ZAHVALJUJE ZA VAŠ OBISK IN NAKUPE. TUDI V PRIHAJAJOČEM LETU 1991 OSTANIMO NAJBOLJSI PRIJATELJI!

Naši trgovci in obrtniki vam zagotavljajo kakovost in ugodne cene.

ČAS PRED BOŽIČEM IN NOVIM LETOM JE ČAS DOBRIH NAKUPOV. VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN ZDRAVO TER MIRNO NOVO LETO 1991!

Gospodarska zbornica Štajerske

W I Rtschaft

FÜR ALLE

Zasijal je KRESNIK

Ob koncu minulega tedna je Društvo slovenskih pisateljev v Ljubljani ustanovilo sklad Kresnik. Tako je pobuda z Razkrižja »meso postal« in iz sklada bodo vsako leto podelili nagrado za najboljši slovenski roman.

Vlado Žabot je uglednim piscem, ki so se udeležili ustanovnega zbora sklada, pojasnil njegovo vlogo in pomen ter poudaril, da ima kresna noč ali Sentjanževno na Slovenskem še vedno veliko »privržencev«. Pobuda za ustanovitev sklada Kresnik pa prihaja z razkrižja, kjer je Ivanje velik praznik, na katerega še vedno marsikdo zavije k čarobnemu izviru. Kresnik je staro slovansko božanstvo, ki je bilo najljubše božanstvo Slovencev pred pokristjanjevanjem. Nagrada je zamišljena kot sestavni del širše turistične propagande in kulturne akcije pomurske regije. Vsebinsko pa s sklopom prireditev temelji na medsebojni povezanosti slovenske kulturne ustvarjalnosti, ljudskih izročil ter staroslovanskih običajev in obredja. Že prihodnje leto bo večer ljudskih pesmi in pesmi pri starem mlinu v Verzeju, simpozij o slovenskem romanu in sklepna prireditev s podelitvijo nagrade ob murski mrtvici blizu Razkrižja. Tako bi v kulturni prostor zajeli tudi našo pokrajino, od koder prihaja veliko besednih ustvarjalcev.

Društvo slovenskih pisateljev se bo zelo trudilo pri promociji te nagrade, za katero se bodo potegovali v zadnjih dveh letih objavljeni romani. Sklad in nagrada pa sta popolnoma avtonomna. Za predsednika Kresnika so imenovali profesorja Franca Zadavca, za njegovoga namestnika pa Andreja Hinga. Kresnikov projekt so do zdaj podprli pomurski Zeleni, občina Ljutomer in delno tudi Lendava, republiški sekretariat za kulturo, sodelovali pa bodo tudi nekateri pokrajinski in slovenske založbe.

Lidija Kosi

Iz kraja preoblikovane likovne predstave

V galeriji lendavskega gradu je do konca decembra na ogled razstava slikarskih in kiparskih del z letošnje 18. mednarodne likovne kolonije. Odprli so jo pred dnevi, Breda Ilich-Klančnik pa je v spremljajoči katalog med drugim zapisala:

»Priče smo novemu poglavju v analih mednarodne likovne ko-

zasnovane in občutene upodobitve žlahtnih slovenskih krajin... V opusu Suzanne Kiraly prevzemajo strukture vse pomembnejše vloge. Valovanje v njeni sanjski ali boljše kozmični pokrajini sugerirajo Lendavske gorice... Resnost, stisko in grozo sveta Zdenka Huzjana, ki so ga zvečini poselila nekakšna bitja iz pra-

DE VILLA ERNÓ CELESTE: LENDAVSKA ULICA, olje na platno, 120 krat 100 centimetrov.

lonije. Nove slike, novi kipi in končno tudi nova prijateljstva so se porodila v tem vznemirljivem okolju. Delček vidnega sveta, ki ima svoj obraz, pa tudi svojo zgodovino... Moč zamisli oživljajo barve in linije na platnih ter oblike, zgenetne iz domače ilovice.

Ljutomerčan Zlatko Gnezda je Okoris vključil v svoj kolažni likovni organizem. Z linijo in barvo je obnovil bronastodobno hišo, potem pa se znova usmeril k figuri... Uživaško je v pravem estualnem zanosu prenesel sušestivne strukture vodnjaka na svoja platna Vladimir Potočnik... Nepredmetno slikarstvo Nikolaja Beera izdaja subtilen kolorit in spominja na hrično

sveta ali sodobne secirne mize, že dolgo poznamo. Tudi to pot je bil v Lendavi v njihovi družbi... De Villa Erno je v poletno slikarsko sceno vnesel secesijsko občuteno linijo... Franc Mesarič je spregovoril v strogem jeziku geometrijske abstrakcije. Svoje »poletne sanje« je ujel v stroge trikotnike v olju in tudi grafični varianti... Tamas Gaal je v žgano glino prenesel svoje ostrorobe in lomljene kiparske zamisli...

Slikarsko kolonijo v Lendavi, ki je bila v poletnih mesecih, so gmojno podprli: zasebno podjetje Lekop Velika Polana, Naravno zdravilišče Lendava, Opekarna Lendava, Keral Lendava in drugi.

S. Sobočan

POGOVOR Z ANDREJEM CAPUDROM

POČAKATI IN SI PRIZADEVATI

Ob obisku slovenskega ministra za kulturo dr. Andreja Capudra v soboto v Pomurju, so z njim pripravili tudi razgovor o perečih problemih kulture v naši regiji. V sejni sobi galerije Kulturni center Miško Kranjec so pomurski kulturniki na pogovoru kar na začetku brez obotavljanja postavili vprašanje, ali jim lahko republika finančno pomaga pri njihovih načrtih. Dejstvo je namreč, da poteka kulturno življenje v vseh pomurskih občinah v dotrajanih, premajhnih objektih in so zato prostori za kulturo že vrsto let osrednje vprašanje, s katerim se ubadajo.

Predstavniki lendavske kulture so svoje probleme pojasnili že dopoldne v Lendavi, soboški in gornjeradgonski pa so jih razgrnili v Murski Soboti. V ospredju je bil razgovor o gradnji kulturnega doma v Lendavi, Pokrajinske in študijske knjižnice v Murski Soboti, drugi etapi obnove soboškega gradu ter gradnji knjižnice v Gornji Radgoni. Ob tem so pojasnili da so razmere res kritične in da je načrte potrebno uresničiti čim prej. Minister Capuder je povedal, da je s problemi seznanjen, vendar pa trenutno nimajo dovolj sredstev, da bi se jih takoj lotili, dejstvo pa je, da se s podobnimi problemi ubadajo v mnogih slovenskih občinah.

Andrej Capuder je ob tem pojasnil, kako je gospodarska kriza prizadela financiranje kulture, najhujše pa je, da je financiranje zakonsko neurejeno, zato se je

težko lotiti konkretnih problemov. Povedal je še, da je glede financiranja v prihajajočem letu še vse odprto, zato ne kaže vreči puške v koruzo. V prihodnjem letu se obeta v Sloveniji za kulturo nekoliko več denarja, kot so ga dobili letos. Vendar pa je potrebno načrtovati trezno in skrajno racionalno.

Zaveđa se, da je tudi kulturno

dobijo sredstva od Republike. Odkar je minister za kulturo, si prizadeva, da bi večjo skrb namenili tudi ljudski kulturi, zato mu nekateri očitajo, da zapostavlja kulturno »špico« Slovenije. Ob tem je omenil tudi nekatere napake v preteklosti, zidavo spomenikov iz marmorja, kakršen je tudi Cankarjev dom.

Sodelujoči na razpravi so go-

Dr. Capuder je priznal, da je na področju kulture veliko negotovosti in da na mnoga vprašanja ni mogoče odgovoriti.

življenje v obrobni regijah, kot je Pomurje, zelo bogato in mu je potrebno nameniti več pozornosti. Vendar pa morajo tako kulturni delavci kot tudi drugi občani pokazati čim več interesa in si nenehno prizadevati, da bi dejansko uresničili načrte. Čim več pripravljenosti bodo pokazali in čim več sredstev bodo zbrali v pokrajini, več možnosti je, da

tovo pričakovali večjo gotovost v odgovorih kulturnega ministra, ta pa je bolj odgovarjal v obliki vprašanj in poudarjal, da je potrebno počakati na zakonodajo, od katere je odvisen sistem financiranja.

Pohvalil je tudi dobrodelno kulturno prireditev za poplavlence z mnogimi nastopajočimi, kot odraz »kulturnega« pluralizma v naši družbi, ki prej ni bil mogoč.

J. Gabor
Foto: Nataša Juhnov

MORAVSKE TOPLICE

Delavnica ljudske obrti

Ta teden poteka v Moravskih toplicah delavnica ljudske obrti. Organizira jo podjetje za razvoj in trženje s področja ljudske in umetne obrti NOMI. Strokovno srečanje strokovnjakov s tega področja bo trajalo 5 dni, poudarek pa bo na izdelavi izdelkov iz slame.

Organizatorji delavnice se zavedajo, da v Pomurju veliko ljudi zanimajo delo, možnosti zanj in poslovanje na področju ljudske in umetne obrti. Zavedajo se, da ta dejavnost zahteva dobre kadre, privlačne izdelke in trženje, saj je dejavnosti potrebno nasloniti predvsem na gospodarske temelje, če želimo, da se bodo uspešneje razvijale. Seveda pa ne gre zanemariti tudi drugih dejavnikov: kulturnih, zgodovinskih, etnografskih. Cilj je: usposobiti kadre z novim znanjem in

novimi spretnostmi in dimenzijami človeške ustvarjalnosti pri izdelovanju izdelke ljudske obrti.

V hotelu Termal, kjer bo delavnica, bodo udeležence strokovno poučevali o domači obrti etnologi Brumen, Bogataj in Skledar, oblikovalci Visoke šole za oblikovanje iz Ljubljane ter mojstri Mesarič, Jakob in Žizek iz Lipovec. Udeležujejo pa se je predvsem slušatelji, ki imajo poseben odnos do ljudskega blaga; med njimi so tudi pedagogi, ki bodo svoje znanje prenašali na prihodnje robove. Izdelava izdelkov iz slame je le ena od ljudskih obrti, pripraviti pa nameravajo tudi izobraževanje o drugih področjih ljudske obrti, značilnih za naše območje.

J. Gabor

Tekmovali za Cankarjevo priznanje

Ena od oblik, kako osnovnošolci in srednješolci pritegniti ob poglobljanju znanja iz slovenskega jezika in književnosti, je

tudi tradicionalno tekmovanje za Cankarjevo priznanje. Pred kratkim ga je organiziralo tudi Slaviščno društvo Pomurja. Tekmovalci so se zbrali v Murski Soboti. Na I. stopnji je tekmovalo 40 učencev OŠ, na II. stopnji so se poskušili v znanju 3. na III. stopnji pa 5 dijakov iz SDNS Ljutomer, SCTPU M. Sobota in ZSS Rakičan.

Med osnovnošolci je osvojilo srebrno Cankarjevo priznanje 14 tekmovalcev, na republiško tekmovanje pa so se uvrstile Melita Moravec (OP Verzej), Marija Perca (OŠ Radenci) in Sonja Turha (OŠ Tišina). Na II. stopnji so osvojile srebrno priznanje dijakinje Simona Rakuša (SDNS Ljutomer), Darja Kerec (SCTPU M. Sobota) in Barbara Leban (SDNS Ljutomer), na III. stopnji pa sta bili najboljši Metka Sterger in Tatjana Petrovič (obe SDNS Ljutomer); vse omenjene so se uvrstile na republiško tekmovanje.

J. G.

kulturni koledar

GORNJA RADGONA — Danes ob 16.30 bodo v kulturnem domu pripravili premiero Neodvisnega gledališča Guliver iz Murske Sobotice z avtorsko predstavo Mikija Roša — Deveto leto.

GORNJA RADGONA — V ponedeljek, 17. decembra, bo v dvorani kulturnega doma ob 17.00 božično-novoletni koncert, ki ga pripravljajo učenci radgonske glasbene šole.

GORNJA RADGONA — Od 14 do 23. decembra bo na sejmišču novoletni sejem, 20., 21. in 22. decembra pa bo ob 17.00 ta sejem obiskal tudi dedek Mrz.

GORNJA RADGONA — V nedeljo, 16. decembra, bodo za abonente SNG pripravili obisk predstave My Fair Lady. Predstava bo ob 17.00, avtobus bo iz Radencev odpeljal ob 15.30 in iz Gornje Radgone ob 15.40.

razstave

MURSKA SOBOTA — V okviru Guliverjevega tedna 90 bodo v petek, 14. decembra, ob 18. odprli razstavo akademskega slikarja Ignaca Medena. Na razstavi z naslovom Tokovi mesta, ki bo v galeriji Kulturnega centra Miško Kranjec, bo avtor razstavil svoje slike — objekte.

LEDAVA — V galeriji na lendavskem gradu so na ogled izdelki udeležencev letošnje mednarodne likovne kolonije.

LJUTOMER — V galeriji Ante Trstenjak je na ogled razstava slik Sandija Červeka.

RADENCI — V razstavnem salonu hotela Radin je na ogled razstava del Jožeta Vidonje iz Murske Sobotice.

ŠE EN ČASTNI DOKTORAT ZA POMURCE

Kdo zna noč temno razjasnit', ki tare duha?

Zgodilo se je ob 190. obletnici rojstva dr. Franceta Prešerna, na dan slovenske univerze v Ljubljani. Pisal se je 3. december, ko je Pomurje dobilo še enega častnega doktorja znanosti. Na ponedeljkovi slovesnosti v prostorih ljubljanske alme mater so namreč upokoženemu rednemu profesorju Filozofske fakultete, akademiku dr. DRAGOTINU CVETKU, prileškemu rojaku iz Vučje vasi, podelili najvišje priznanje: častni doktorat univerze. Prejel ga je za pionirsko delo pri organiziranju muzikološkega študija in bogate znanstvenoraziskovalne dejavnosti ter za izjemne ustvaritve temeljnih del slovenske in jugoslovanske glasbene literature.

Gotovo je to spet novica, ki zbujala (naj bi zbujala!) tukajšnjo in zdajšnjo razumniško samozavest, hkrati pa potrjuje žalostno resnico: odlični strokovnjaki, znanstveniki, umetniki iz pokrajine ob Muri so za beli svet zrnje, nam iz murske krajine pa ostajajo bolj ali manj pleve. Kdo zna noč temno razjasnit', ki tare duha — bi se ob tem vprašal Prešernov sodobnik.

B. Ž.

POMURSKA ZALOŽBA

Branko Šömen HOJA PO VODI

Avtor je v romanu Hoja po vodi opisal svoja doživetja, ki so resnična, o sebi je pisal odkrito, neprizanesljivo, o drugih pa tako, kakor so mu ostali v zavesti.

Pri vsem tem pa je skušal ostati zvest občutjem sveta in spominom, ki so mu pomagali preživeti otroške spodsrljaje.

Cena: 190,00 din

NAROČILNICA

Nepreklicno naročam knjigo HOJA PO VODI

Kupnino bom poravnal(a):

— po povzetju (za plačilo po povzetju dajemo 20 % popust)

Ime in priimek

Bivalisce

Pošta in pošilj. št.

Datum naročila

Podpis kupca

Naročilnico pošljite na naslov
POMURSKA ZALOŽBA, Lendavska 1, 69000 MURSKA SOBOTA

V KOLOŠEVEM OBJEKTIVU

NAKLADANJE LEDENIH PLOŠČ — V času, ko je nastala fotografija mojstra Kološa, še ni bilo hladilnic in zamrzovalnih skrinj, pa tudi hladilnikov ne in zato se je bilo treba znajti v okviru danih, naravnih možnosti. Ena takih je bila v zimskem času (ko so bile temperature očitno bolj pod ničlo kot dandanes v bližini zimah brez snega) lomljenje ledenih plošč. Lomili in nakladali so jih tudi za tovarno mesnih izdelkov. Posnetek je nastal po preučitvi fotodokumentacije (ki so jo opravili v Pokrajinskem muzeju v Murski Soboti) 1952. leta, domnevno na Ledavi, ki je bila takrat še biološko manj oporečna kot zdaj. Postopek je bil sila preprost, za delavca na sliki pa gotovo ne najbolj prijeten, saj se jima je, rokavicam navkljub gotovo lahko kaj hitro »zanoihtalo«, če nista bila previdna. Tako kot morajo biti zaposleni v hladilnicah, v katerih so predvsem v poletnih dneh, velike temperaturne razlike. Manj pa jih je pozimi, posebej zdaj, ko tudi te niso več tiste, kar so bile.

B. Ravčar

Gostilna Železen BEZNOVCI

vas vabi na veselo

silvestrovanje z rezervacijami.

Zabaval vas bo ansambel Metro s pevcem.

Želimo vam vesele božične praznike in se priporočamo za obisk!

Murska Sobota, Ciril-Methodova ulica 50.
tel.: (069) 22 219, 22 809, 21 136
Telefaks: (069) 21 136
Za prvo osemletko — proti kanalu

Kidričeva 33 a, MURSKA SOBOTA

BIM v Ciril-Methodovi 50 in novi BIM v Kidričevi 33 a presenečata!

- Novi BIM v Kidričevi 33 a ima tudi najlepše modele iz Pariza za praznične in slavnostne trenutke.
- BIM ima veliko izbiro usnjenih in krznenih izdelkov.
- BIM v Ciril-Methodovi 50 ponuja elegantne, modne in slavnostne modele tudi za močnejše postave — do št. 54.
- Vsa popravila oblačil v Bi-mu takoj in brezplačno.
- BIM še vedno omogoča ugodno obročno odplačilo.
- BIM vas želi vedno ugodno presenetiti.

INVAZIJA RAKOV

Vsako leto novembra doživi okoli 2000 prebivalcev Velikonočnega otoka v jugovzhodnem delu Tihega oceana (otok je znamenit po ogromnih kipih iz monolitnega kamna, ki še dosedaj niso razjasnjeni) pravo živalsko invazijo: okrog 120 milijonov (!) rdečih rakov se napoti iz deževnega pragozda na otoku proti morju. Ravna se po svoji notranji »letni uri«, ki je povezana z novembrskim monsunom.

Cilj nenavadnega novembrskega potovanja rakov je strma apnenčasta obala otoka. Najprej jo dosežejo samci in vsak zasede kako luknjo na obrežju in tam pričakuje samico, da se z njo spari. Ta pohiti dvanajst dni kasneje v morje, kjer odloži zarod. Če je obala prestrma, pomečejo samice ličinke z vrha skal v morje. Tam ostanejo 25 dni, nato pa se prebijajo nazaj v senčno zavetje deževnega gozda.

Slavna imena na opernem festivalu na Rdečem trgu

Najboljša tenorja na svetu, Luciano Pavarotti in Placido Domingo, sta na vrhu seznama izvajalcev velikega opernega festivala, ki ga bodo pripravili na moskovskem Rdečem trgu junija prihodnje leto. TASS poroča, da bo desetdnevni festival režiral sovjetski filmski umetnik Andrej Končalovski, ki je pred nedavnim v milanski Scali režiral tudi opero Pikova dama Petra Iljiča Čajkovskega. Pričakujejo, da bo prišlo vsak dan na festival 25.000 obiskovalcev, tudi iz tujine.

NADLEŽNA FOTOGRAFIJA

Si Ljutomer, tudi če je mesto, ne more privoščiti druge, cele table, ki označuje njegov konec! To vprašanje se gotovo postavlja zlasti »ne Ljutomerčanom«, ki se z odprtimi očmi vozijo po cesti. Ne malo komu pa ob tem polovičnem napisu sploh ni jasno ali je v Ljutomeru ali v Ljutomu. Že res, da so table drage, tako vseeno pa prebivalcem in tistim, ki skrbijo za to prijetno staro mesto, le ne bi smelo biti!

LiK
Foto: N. Juhnov

NABRATI MORA 10 TISOČ PLODOV

Celo poletje živijo veverice dokaj lahkomiščno, tako rekoč iz rok v usta. Na jesen pa se prelevijo v najbolj skrbne in marljive živali. Samo če si nakopičijo v šramba deset tisoč lešnikov in želodov, imajo upanje, da bodo dočakale pomlad.

Zimska zaloga mora biti kakovostna, zato veverica vsak lešnik pregleda, preden ga zakoplje v eno od svojih tisočih šramb. Ta je prelahak, torej prazen: stran z njim! Ko napravi luknjo v drugi, ji zasmrdi pod nos. Tudi ta ni v redu, ker je črviv. Šele tretjega bo vredno uvrstiti v zimsko zalogo. Lešnikov ni tako preprosto odpirati, ker ima veverica za to prenežno

zobovje. Plod vrta med prednjima tačkama, naredi vanj zurezo, vtakne vanjo zob in kot z lomilko razširja odprtino, dokler ne gre lupina narazen. Vse to opravi v nekaj sekundah.

Številka deset tisoč za zalogo zimskih plodov se zdi ogromna, a raziskovalci so vedno znova prišli do nje, ko so preučevali življenje veveric in njihove priprave za negotoljubni zimski čas. Tri mesece trdega dela po pet ur na dan potrebuje živalca, da si pripravi potrebno zalogo, ali pa bo pozimi stradala.

Gnezdo si splete veverica iz vej in ga »oblazinje« z mahom in travo. Namesti ga navadno v kako

rogovilo pet do deset metrov visoko na deblu. A mirnega spanja v njem si veverica ne more privoščiti, ker ji ves čas preti nevarnost od enega najhujših sovražnikov, od kune zlatice. Zanimivo je, da lahko veter še tako upogiba veje, na katere je pritrjeno gnezdo, pa se veverica ne bi zmenila za to, drobne stresljaje, ki jih povzročata kuna, ko pleza na drevo, pa bo veverica takoj zaznala in se pognala iz gnezda v gosto krošnjo drevesa, od koder se lahko reši z drznim skokom tudi 25 metrov na tla, ki si ga kuna ne more privoščiti. Pri tem uporablja veverica svoj košati rep kot padalo in vedno varno pristane.

DROBIŽ . . .

DRAŽBA ZNAMK

V zahodnonemškem mestu Wiesbaden bodo priredili dražbo znamk. Med dragocenosti bo naprodaj tudi ožgano pismo z zračne ladje Hindenburg, ki je zgorela pri svojem prvem poletu čez severni Atlantik 2. julija 1937 pri Lakehurstu. Pričakujejo, da bodo na pol zogleno pismo prodali za več kot devet tisoč mark.

SREČNO POROČEN — VISOKA STAROST

Andrej Drozd iz Ostrave na severnem Moravskem je proslavil stoti rojstni dan »duhovno svež in fizično pokreten«. Vse svoje življenje do pokoja je preživel v železarni in kadil do petdesetega leta, potem pa je ob začetku vojne cigarete opustil. Tudi danes se ne odreče kozarčku sadnega likerja, zelo pa mu tekne paradiznikova juha. Njegov nasvet za dolgo življenje — biti srečno poročen.

NIXONOVA SE SELITA

Nekdanji ameriški predsednik Richard Nixon je prodal svojo veliko hišo s sedmimi spalnicami v predmestju New Yorku japonskemu poslovnežu za 2,4 milijona dolarjev. S soprogo se bosta preselila v manjšo trisobno hišo, kjer bodo stroški vzdrževanja nižji. Nixonova sta prodajala hišo leto dni za prvotno ceno 3,2 milijona dolarjev, kupila sta jo leta 1981 za 1,2 milijona dolarjev, vanjo pa sta vložila še 300.000 dolarjev za različna popravila.

NORIEGA OB PREMOŽENJE

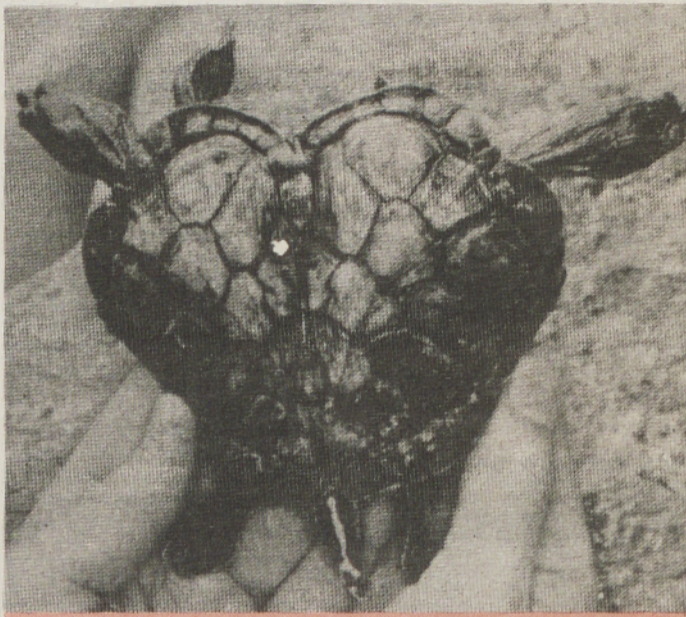
Panamske oblasti so, potem ko so najprej »zamrznile« 5,8 milijona dolarjev, ki so jih našli v glavnem štabu generala Noriega, zasegli tudi vse premoženje zagovornikov bivšega diktatorja. Gre za približno 800 tisoč dolarjev. Noriegovi odvetniki zdaj od sodišča v Miamiu zahtevajo, da »odmrzne« 27 milijonov »narkodolarjev«, ki jih je prejšnji panamski diktator nakazal v nekatere evropske banke.

Nekdanji bolgarski voditelj Todor Živkov je predlagal, naj na mednarodni dražbi prodajo darila, ki jih je dobil kot prvi človek države in partije. Pravi, da bi s tem zaslužili več kot milijardo dolarjev. Na dražbo bi dal predvsem umetniške predmete in predmete iz plemenitih kovin.

Unescove nagrade za opismenjevanje

Letošnje Unescove nagrade za opismenjevanje, ki znašajo od pet do trideset tisoč dolarjev, so dobile posamezne organizacije na Kitajskem, v Dominikanski republiki, Franciji, na Zelenoortskih otokih in v Indiji. Nepismenost so med 750.000 prebivalci nekega območja v kitajski pokrajini Henanna do lanskega leta zmanjšali na 9,6 odstotka, medtem ko je bilo leta 1949 nepismenih kar 86,5 odstotka prebivalcev. Na Zelenoortskih otokih je bilo leta 1974 šestdeset odstotov prebivalcev nepismenih, zdaj pa se je ta odstotek zmanjšal na 33,5. Univerza Central del Este v Dominikanski republiki je za akcijo opismenjevanja prebivalstva pridobil študente, Inštitut bratstva krščanskih šol s sedežem v Franciji pa je organiziral opismenjevanje po celem svetu, celo v begunskih taboriščih v Aziji. V Indiji so se na tečajih, na katerih so učence seznanjali ne le s pisanjem, ampak tudi z gledališčem, glasbo in likovno umetnostjo, naučili pisati vsi prebivalci nekega območja.

NAJDRAŽJI ŽELVI

Steve Marcus iz New Yorka zbira plazilce. Pred tremi leti je svoji zbirki dodal želvi siamski dvojčici. Zanju je plačal 650 dolarjev, čeprav bi vsako posebej dobil za en sam dolar. Želvi sta zarasli z oklepoma in imata skupaj šest nog. Skupaj hodita in plavata, le hrani se vsaka glava posebej. Želvi dvojčici so pokazali na televiziji in od tlej jima je cena zelo zrasla. Marcus bi zaslužil lepe denarce, če bi ju hotel prodati. Neki ljubitelj iz Teksasa mu je ponudil kar 50 tisoč dolarjev, a Marcusa še tolikšna vsota ne gane.

Otroci padajo pod streli

Na steni cerkve v primestju Ria de Janeiro se je pojavil ogromen spisek, na katerem je z velikimi črkami izpisano 100 imen. Gre za seznam brezdomnih otrok, ki so jih našli umorjene na ulicah predmestja Duquede de Caxias. Za umore naj bi bili krivi skrivnostni vodi smrti. Kot zatrjujejo pri Amnesty International, od delke smrti sestavljajo civilisti in upokojeni policisti, krivi pa naj bi bili za teroriziranje, mučenja in smrti več sto nedolžnih otrok.

Morilske bande delujejo v najbolj revnih primestjih treh velikih brazilskih mest. Samo lani so na ulicah teh mest našli 457 trupel otrok s strelnimi ranami, na mnogih trupelcih pa so bili očitni tudi znaki mučenja.

Zakaj taka krutost? Zakaj pod streli padajo otroci? Eden od odgovorov je, da gre za žrtve »čiščenja« ulic, ki ga naročajo lastniki trgovin. Pocetni brezdomni otroci nadlegujejo ljudi na ulicah in odganjajo morebitne kupce. Trgovci se jih poskušajo odkrižati in »počistiti« okolje, kot pravijo. »Čiščenja« pa se lotijo tako, da naročijo umor, ki naj bi male brezdomce prestrašil, da ne bi zahajali v določene ulice.

Med ustreljenimi brezdomčki je precej tudi takih, ki so žrtve obračunov med narkomafijci. Preprodajalci mamil radi izrabljajo otroke kot prenašalce drog od razpečevalcev do kupcev, ker jih zaradi mladostnosti policija ne more za-

preti. Ko so otroci enkrat zapleteni v tovrstni kriminal, pa so prej ali slej udeleženi tudi v krvavih obračunih.

Socialni delavci pravijo, da so pred vsem tem nemočni. V Braziliji je ta čas okrog 7 milijonov zapuščenih otrok, starih manj kot sedem let. To je množica, za katero socialne službe enostavno ne morejo primerno poskrbeti, in premnogi bodo našli svoj dom na ulici, kruh pa v prosjačenju, krajci, prodaji mamil. Čaka pa jih tudi — krogla.

Vsa dejstva govorijo, da se žalostni spisek umorjenih otrok v Braziliji ne bo zmanjšal, marveč podaljšal za nova in nova imena malih nesrečnežev.

AVSTRALIJA — SYDNEY

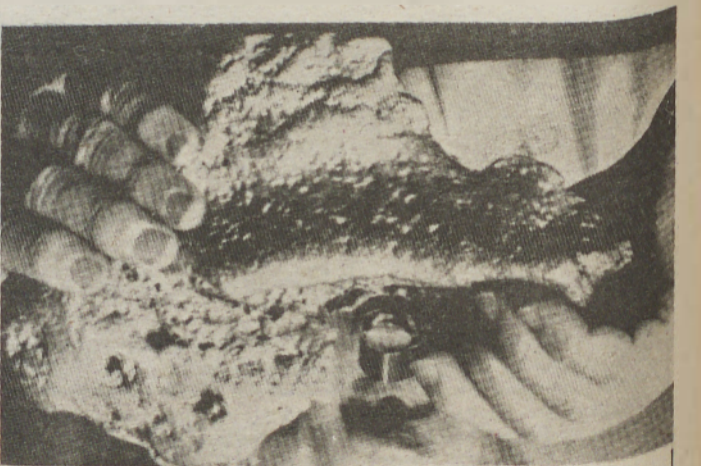
Nedotaknjen tropski gozd

Znanstveniki ameriške organizacije za ohranitev naravnega okolja so na severu Bolivije odkrili nedotaknjen tropski pragozd z redkimi in deloma še neznanimi živalmi in rastlinami. Območje leži na meji med amazonsko džunglo in Andskim gorovjem in je eden izmed najbogatejših ekosistemov na svetu. Znanstveniki so že pri hitrem pregledu območja našli 45 vrst sesalcev, 403 vrste ptic in 204 rastlinske vrste. Domnevajo tudi, da tu živi več kot tisoč različnih vrst ptic, kar je 11 odstotkov vseh vrst na svetu.

V nedotaknjeni divjini severno od glavnega mesta La Paz so znanstveniki v rečnih dolinah, gozdovih, bambusovih goščavah in savanah med drugim našli tudi vrsto papagajev, ki še nima imena in so jo pred kratkim odkrili tudi v Peruju. Nenavadno veliko je tapirjev in različnih vrst redkih opic. Sredi džungle so odkrili tudi vrsto arktične lastovke, poleg tega pa še ozelote in veliko žival, podobno divji svinji s podaljšanim gobcem. V gozdovih, na gosto prepletenih z ovijalkami, so našli tudi veliko doslej še neznanih rastlinskih vrst.

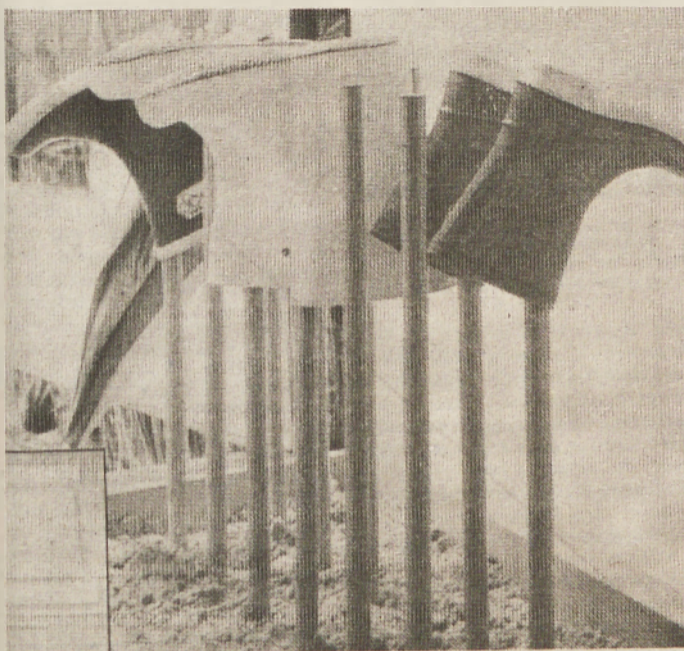
Znanstveniki se zavzemajo za to, da bi območje zavarovali. Ekspedicija na sever Bolivije je bila prva v novem programu organizacije. Med pripravami nanjo so najprej pregledali satelitske posnetke zanimivih območij na Zemlji. Zdaj bodo po vrsti obiskali še severovzhodno Brazilijo, Srednjo Ameriko, afriški pas tropskih gozdov od Vzhodne Gvineje do Zaira, nato pa še Filipine in Gvinejo.

ZLATO SRCE

Pred vami je na fotografiji največji avstralski delček zlata, težak 5,12 kilograma. Kar nekaj časa je minilo, da so mu določili ceno. Le-ta je približno 100.000 dolarjev.

SUŠILNIK ZA ŠKORNJE

Otroci radi čofotajo po lužah, pa tudi blatu se redko prostovoljno izognejo. Pustimo jim veselje, objujmo jih v gumijaste škornje. Škornje naj otroci pred vrati sezujejo. In kje jih posušimo? Izdelamo enostaven in kar se da praktičen sušilnik za škornje. Lesen zaboj ima na dnu luknje, v luknje pa pritrdimo palice. Vse skupaj prebarvamo, da je les odporen proti vlagi. V škatlo nasujemo pesek. Škornje natakemo na palice, da se odtečejo in posušijo.

Ste alergični na novo bluzo?

Dandanes pričakujemo, da so tkanine pralne, gladke, mehke in lepo dišeče. Da bi izdelovalci izpolnili ta pričakovanja, poskušajo naravno pretentati tako, da uporabljajo pri izdelavi oblačil 6500 različnih kemikalij. Mnoge so žal škodljive našemu zdravju.

Paleta teh dodatkov se razteza vse — od nedolžnega krompirjevega škroba do zelo nevarnega formaldehida. To snov vsebuje umetno smolo, z njo pa je prepojen v glavnem bombaž, a tudi viskoza in platno. Ko se oznojimo, se ta snov izloči iz tkanine in povzroča kožne alergije, njene izparine pa solzenje oči. Da bi se izognili tej nevarnosti, nova oblačila takoj operimo. Bombažne stvari je dobro tudi večkrat oprati. Izogibajmo se kemičnemu čiščenju.

MATIS PARIS

Studio VENUS vam nudi:

STUDIO ZA NEGO TELESA
M. Cipol, M. Sobota, Kajuhova 17
Tel. 21 667, blizu interneta

DIABETIKI

NOVO! NOVO! NOVO!

Edini v Pomurju nudimo strokovno medicinsko nego nog pri diabetikih! Pravočasno in strokovno odstranjujemo težave, ki vas diabetike sigurno vodijo do kirurga, preprečimo amputacije ekstremitet.

Vse informacije in naročila vsak dan, razen sobote na tel. 069 21 667 ali osebnoma v **Venusu** v Kajuhovi ulici 17 v Murški Soboti.

ŠKILJENJE JE OZDRAVLJIVO

Najprej dobra novica! Skoraj ni očesnega obolenja, ki bi ga tako uspešno ozdravili kot škiljenje. In slaba novica: pri pregledih otroški zdravniki vse poredke ob pravem času odkrijejo, da otrok škili, zato tudi zdravljenje ni pravočasno. Ker je tako, morajo biti bolj pozornejši starši. Skrbno morajo spremljati razvoj otrokovega vida med prvimi meseci in leti življenja. Če

opazijo sumljive reči, se morajo takoj posvetovati s strokovnjakom.

V prvih mesecih življenja so neusklajeni premiki oči še normalni. Če zasumimo, da otrok škili, moramo takoj k otroškemu zdravniku. To se lahko zgodi že v prvih tednih, kajti včasih se za škiljenjem lahko skriva nevarno obolenje vidnega živca in možganov. Si-

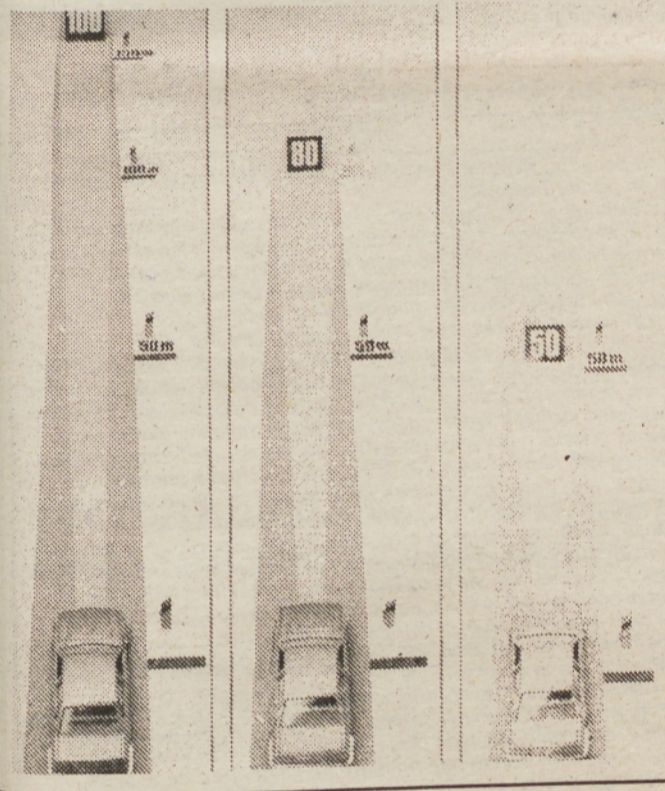
vo bele motnje na očesni leči so prav tako vzrok za temeljito preiskavo. Različna velikost oči, umikanje pred svetlobo, krč vek in kronična pordelost oči, ki so največkrat tudi zelo velike, lahko napovedujejo prirojeno zeleno mretno. Ob pravem času moramo odnesti k očesnemu zdravniku tudi prezgodaj rojenega otroka.

Najpogostejši vzroki za izpadanje las

1. Hormonske motnje, ki jih povzročijo, na primer, kontracepcijske tablete. Do hormonskih sprememb pride tudi po porodu. Za izpadanje las je lahko krivo tudi povečano ali zmanjšano delovanje ščitnice.
 2. Okužbe. Lasje so zelo občutljivi za bolezni, pa tudi za nekatera zdravila.
 3. Kožne bolezni, kot so ekcem, prhljaj itn.
 4. Stres, na primer zaradi hude psihične obremenitve.
 5. Pomanjkanje mineralov, predvsem cinka in železa. Pogosto je to posledica neustrezne prehrane, shujševalnih kur in postov.
 6. Poškodbe, ki jih povzročajo premočna sredstva za barvanje las in trajno ondulacijo.
- Če pravočasno prepoznamo in odpravimo vzrok za izpadanje las, spet zrastejo. Pri dednem izpadanju las (to velja predvsem za moške) ne pomaga niti zdravljenje niti »čudodelna« sredstva. Mogoče ga je le upočasniti z jemanjem hormonov. Lasje nam izpadajo vsak dan. Normalno je, da izgubimo deset do sto las na dan.

MEGLA

Brez nje jeseni in pozimi ne gre, torej se ji je treba za volanom prilagoditi. Če je vidljivost zmanjšana na 150 metrov, ne vozite hitreje od 100 km na uro, pri stometrski vidljivosti zmanjšajte hitrost na vsaj 80 km na uro, če pa je skozi meglo mogoče videti le 50 metrov daleč, ne vozite hitreje od 50 km na uro. Tako svetujejo strokovnjaki. Priporočajo še: prižgane luči, večjo varnostno razdaljo in vožnjo brez časovnih stisk.

RADIO MURSKA SOBOTA

Glasbena lestvica RMS.

1. Tonight — The New Kids on the Block
2. Ne odhajaj še — Magnet & Simona Weiss
3. Dolce far niente — Zoran Predin & Los Malacanas
4. Sum na srcu — Andrej Šifrer
5. The Jockey — Steve Miller Band

Glasovnice — dopisnice — pošljite na naslov: Radio Murska Sobota, Titova 29, 69000 Murska Sobota, s pripisom: za 5 naj.

Oddaja 21 232 je na sporedu RMS, UKV 87,6 MHz ali SV 648 kHz, ob petkih od 18.00 do 19.00.

NASVET

Kako ublažimo otekline?

Nasveti iz domače lekarne patra Simona Ašiča velikokrat koristijo, so preprosti, a učinkoviti. To velja tudi za ublažitev oteklin. Otekline ublažimo na več načinov.

Z zelnatimi listi: Na oteklo mesto jih damo trikrat na dan za tri ure, nato oteklino izmijemo s kamiljičnim poparkom.

Z ilovico: Razmešamo jo s povarkom preslice, mažemo na krpo in nekaj ur pustimo na bolnem mestu.

Pri oteklinah zaradi udarca si pomagamo takole: z litrom kropa poparimo šest žlic mešanice bezgovih in rmanovih cvetov. Pustimo eno uro, precedimo in namažemo goščo na bolno mesto ter ovijemo s krpo. To ponavljamo vsakih dvajset minut.

Zimska nega rastlin

Nekatere rastline in rože so dovolj odporne, da jih lahko pustimo čez zimo na terasi ali balkonu. Druge so občutljive.

Pred mrazom jim moramo zavarovati.

Rastline v prezimovališču ne potrebujejo skoraj nobene nege. Gnojila ne potrebujejo. Zalivamo jih le toliko, da se povsem ne izsušijo. Večina balkonskih rastlin potrebuje tudi v zimskih dneh običajno mero svetlobe. Samo funkcije lahko stojijo v bolj temnem prostoru.

Pravilo je: čim hladnejši in temnejši je prostor, v katerem prezimujejo rastline, tem manj jih zalivamo. Zemlja pa se vendarle ne sme popolnoma izsušiti. Zalivamo z vodo sobne temperature. Pa še to: vsakih štirinajst dni preverimo, ali so rastline napadli škodljivci, ali se je na koreninah in gomoljih pojavila gniloba. Pomanjkljivosti lahko pravočasno odstranimo.

VITAMIN ZA BOLJŠI VID

Vitamini so za zdravje izrednega pomena. Vitamin E priporočajo za zaščito pred revmatizmom in celo rakom. Strokovnjaki so ugotovili, da je dober tudi za oči. Varuje jih pred težavami, ki jih prinaša staranje, in preprečuje nastajanje sive mretno. Zato z leti potrebujemo več tega vitamina. Strokovnjaki ga priporočajo približno 400 do 600 miligramov na dan.

Kuhajte z nami

RIČET S SVINJSKIMI REBRICI

Je stara, preprosta, okusna in nasitna jed. V času, ko so kmečke družine morale vsu svinino iz domačih zakolov prekajevati, je bil ričet pogosto na mizi. Pozneje smo nanj nekoliko pozabili. Danes pa spet dobiva svoje mesto v vsakodnevni prehrani.

Zanj potrebujemo: 30 dag ješprenjčka, 30 dag prekajenih svinjskih rebrc, 1 pest namočenega fižola, 1 lovrov list, 2 debelejša krompirja, 1 korenček, petrišilj, česen, 1 paradižnik ali malo mezge, poper in sol.

Prebran, dobro opran ješprenjček in fižol damo na predvečer kuhe namakati v mrzlo vodo, da se drugi dan hitreje skuha. Dodamo lovrov list. Ko vre 20 minut, dodamo na kockice narezano meso, tudi kosti naj se kuhajo zraven. Preden ponudimo, kosti odstranimo. Nekoliko pozneje dodamo še očiščen in nakockan krompir, korenček in petrišiljevo korenino. Počasi naj vre še uro in pol. Ko so vse sestavine kuhane, solimo. Začnimo s strtim česnom, poprom in paradižnikom. Ponudimo s koščkom kruha. Če ga pripravimo za kosilo, dopolnimo obrok s kompotom ali lahko sledico.

Čas kuhanja si skrajšamo za 1 uro, če ričet, fižol in meso istočasno vložimo v lonec na zvišan pritisk in vsebino zalijemo z dvojno količino vode. Počasi naj vre 30 minut, nato lonec odpremo, dodamo druge sestavine in pokrito z navadno pokrovko (ne pod pritiskom!) skuhamo do konca.

SESTAVIL MARKO NAPAST	ŽENSKA KI PAZI NA SHRANJE: NO OBLEKO	MESTO V SEVERO-ZAHODNI ŠPANIJI	JAPONSKI AVTOBILSKI KONCERN	ZNANA DEJSTVA O ČEM. PODATKI	PEVEC PESTNER	IZPOVEDNI PESNIK	JUDOVSKI UČENJAK IN RABIN (BENI)
DOLG BENEŠKI COLN							
LETALEC, PILOT							
IT. GLED. IGRALKA (ADELAIDE, 1822—1906)							
SRBSKI VELIKI ZUPAN V 12. STOL.					IBIDEM	KONTAKT, SPQJ	
TUJE ŽENSKO IME				MODERNI PLESNI RITEM	ERBJ		
FR. FILM. IGRALEC (MAURICE)							JUNAKINJA OPERE DON PASQUALE
KISIK		KONCERTNA DVORANA	BORIŠČE BOKSARJEV HRVASKA REKA				GRŠKI GENERAL IN POLITIK (1800—1862)
STRANSKI DEL TELESA				PEVSKI ZBOR RDEČKAST PLANET			
PRAOČE EDOMITOV						REKA	PODLOZNIK V STARIH ATENAH
OZIRALNI ZAJEMEK ALI PRISLOV							
TANČICA PAJČOLAN							
SOVJETSKI POLITIK MIKOJAN							

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽANKE — Vodoravno: pianola, oktober, šablona, Tra, dan, N, RÜR, C, adamiti, KE, Oton, ostriz, čer, Er, itačani, jamajka, Arp, Dal.

POPLAVE

Konec oktobra in v začetku novembra so Slovenija zajele hude poplave. Voda je odnašala mostove, ceste, avtomobile in celo hiše. Ljudje so ostali brez hrane, obleke, domov, brez vsega. Poginilo je tudi veliko živine. Ljudje so potrebovali pomoč. Odzvala se je vsa Slovenija in tudi druge republike; tudi iz tujine so pomagali. Vsi zaposleni bodo za poplavljeni prispevali dvodnevni zaslužek. Šolarji bomo tudi pomagali. Zbrali bomo denar in stari papir, ki ga bomo prodali, ter denar nakazali ogroženim šolam. Vesela sem, da lahko tudi mi, šolarji, pomagamo. Nikoli ne vemo, kdaj bomo tudi mi potrebni kakšne pomoči.

Anita Novak, 8. r.,
OŠ Kapela

NAŠA DOMOVINA

Nisem politik in ne gospodarstvenik, ampak le učenka neke osnovne šole. Ne spoznam se na stranke ne na parlament, čutim pa, da se v naši domovini nekaj dogaja. Nihče ni več zadovoljen, povsod je čutili neko napetost, morda tudi strah. Če vključim televizijo, se pogovarjajo politiki, če poslušam radio, govorijo gospodarstveniki, pogovarjata se oče in mama, teta in stric. Vsi govorijo le o hudih časih, ki čakajo našo domovino.

V šoli so nas učili, da je naša domovina Jugoslavija, kjer živimo v šestih republikah v slogi in prijateljstvu vsi jugoslovanski narodi. Učili so nas, da nas povezuje pesem, ki sega od Vardarja do Triglava in Ljubezen, ki je tako trdna, da je nihče ne more uničiti. Sama pa čutim, da danes ni več tako. Bojim se peljati na morje, saj te lahko pričakajo puške za barikadami. Sprašujem se, kdo so ti ljudje. Ali oni niso živeli v naši domovini? Vse to je politika, ta čudna stvar, ki je zame pretežka, da bi jo razumela. Toda nekaj pa vem in to sem se že naučila skozi moje življenje. Vem kaj je moja domovina in vem, kje je moja domovina. Zame je domovina dežela, kjer živim, kjer razumem govorico ljudi. Domovina je potok, ki ga poznam, cvetje na sosedovem travniku, mama, ki me zjutraj zbudi, domovina je smeh sosedovih otrok, pesem ptic na drevju, domovina je tudi bratec, ki mi nagaja.

Vseh težav in pomanjkanja se ne čutim, saj nisem lačna, pa tudi zebe me ne, ker za to skrbita starša in zato skrbi, kljub vsem težavam, s katerimi se srečuje, tudi naša domovina. Domovina je vse, kar me obdaja, zato želim, da bi mi bilo v njej lepo, predvsem pa, da bi v naši domovini živeli v miru, brez laži in sovraštva.

Moja Buzeti, 6. b,
OŠ Bakovci

Zima pošilja prve pozdrave

Jutra so hladna. Pogosto je tudi megla, ki voznike, kolesarje in pešce zelo ovira v prometu. Z vsakim dnem se je treba topleje obleči in obuati.

Kmetje opravljajo še zadnja opravila na poljih, Gospodinjje pa na vrtovih. Kmalu pa si bodo lahko odpočili.

Ce hočemo, da nas pozimi ne bo zeblo, si moramo pripraviti dovolj premoega in drv. Želim si, da bi letos zapadlo veliko snega. Simona Varga, 5. c, OŠ Tišina

MOJ BODOČI

Ze mnogo fantov sem srečala in ob nobenem se nisem pomislila: »Takšen bi naj bil moj bodoči.«

Saj res! Kakšnega bi si sploh želela? Kateri bi bil ta pravi? Veliko večerov sedim na oknu in stejem zvezde na nebu. Čakam njega, ki bo nekdo prišel in me v objemu popeljal v deželo ljubezni in sreče. Pogled, kako lepo žarijo zvezde! Tudi njegov obraz bi naj tako žarel v sijaju sreče, v prsih bi mi bilo dobro, zlato srce, brez vsake hudobije, saj ne bi prenašala, če bi kričal name, kaj šele, da bi me udaril. Stavim, da si vsako dekle želi nežnosti in pozornosti, zakaj tudi jaz ne?

Se vedno zrem v zvezde in moje misli se ne morejo ločiti od mojega dragega, bodočega. Čutim, da mi je v vsakim dnem bližji, vsak večer ga v mislih vidim, kako prihaja in steguje roke proti meni, da me objame. Kot dva metulja odleivna v deželo pravljic, v deželo sanj.

Joj, saj se že skoraj dani? Zvezdice izginjajo in z njimi izginja tudi njegova podoba. Komaj mu še utegnem pomahati s slovo in že ga ni več. Hitro se odpravim spat v upanju, da ga bom v sanjah zopet srečala in kdove, mogoče me ho tam odpeljal pred oltar, če me že v resničnosti ni. Nihče ne ve, v sanjah je vse mogoče. Mateja ŠRAGA, 8. a, OŠ Beltinci

O prizidku k šoli

Na začetku šolskega leta smo učenci OŠ Franceta Prešerna dobili nov prizidek k stari šoli. Vsi smo zelo zadovoljni, še lepše pa bi bilo, če bi imeli tudi novo telovadnico. Marko Novak, 6. b

Da bi nam šole razširili, smo si že od nekdaj želeli. V počitnicah se je naša želja uresničila. Ko smo prišli na začetku šolskega leta v šolo, je bilo še nekaj tednov vse umazano, okolica šole pa neurejena. Za prah, ki se je zaradi dela nabiral v prostorih šole, so poskrbele čistilke, mi pa smo nestrpno čakali, kdaj bomo lahko prvič stopili v nove prostore. Ko so bila gradbena dela končana, smo dobili učence nove umirke in naslednji teden v ponedeljek smo se zbrali pri novem vhodu. Ravnatelj nas je že pred vstopom opozoril, kako se moramo obnašati v novih učilnicah. Sprejelo so nas tri nove, lepo opremljene učilnice, v vsakem nadstropju pa še žensko in moško stranišče. Želim si še novo telovadnico. Darja Hajdinjak, 6. a

Dobili smo nove učilnice in novo, prostornejšo garderobo. Ti prostori nam omogočajo, da ima večina razredov pouk zjutraj, štirje razredi pa popoldne. Nova stranišča so prijetna in bolj sodobno urejena kot stara. Tudi na tovariša niso pozabili in jim sezidali novo, lepšo zbornico. Prejšnja zbornica je preurejena v računališko učilnico. Ker sedaj več starega vhoda ni, je na južni strani šole nov, večji vhod. Pri vhodnih vratih ima stol in mizo dežurni učenec. Moja želja pa je, da bi lahko kmalu telovadili v novi telovadnici. Lidija Bukovec, 6. b, OŠ Črenšovci

Lucija

Letos bo Lucija trinajstega decembra. V naši vasi je navada, da hodijo okrog po hišah Lucije. Na krožniku nosijo prašičje oko, zraven pa še vilice in nož. Lucije so oblečene v belo. Ko sem bila še majhna, so hodile k nam. Spominam se, da je k nam prišla Lucija. Zelo sem se je bala. Sedela sem pri oknu na maminih kolenih. Lucija mi je rekla naj molim, vendar nisem hotela, ker sem mislila, da se je v Lucijo preoblekla sestra. Vsi so mi govorili, da to ni moja sestra in da naj molim. Jaz pa nisem in nisem hotela moliti. Dražila me je, da mi bo izkopala oči in da potem ne bom več videla. Čeprav me je dražila, nisem hotela moliti, ker sem bila prepričana, da je to moja sestra. Ker je Lucija videla, da ne bom molila, je kar sama odšla. Ko je odšla, sem vprašala, če res ni bila moja sestra. Vsi so mi rekli, da ne. Jaz pa še zdaj ne vem, ali je bila moja sestra ali ne. Lidija Slavica, 8. b OŠ Bakovci

Lučka na grobu

Lučka na grobu gori, gor, tu vse se blešči, zraven pa roža je bela, ki kmalu bo ovenela.

Mateja Lulik, 5. b,
OŠ Edvard Kardelj,
Murska Sobota

Na Krapju

Doma sem v majhni vasi blizu Ljutomera. Imenuje se Spodnje Krapje. Imamo več gramoznih jam. V teh je dosti krapov. Po njih je vas dobila ime. Po lastniku Gezu pa so jame dobile ime Gezove jame. Tu imajo ribiči svoj Ribiški dom.

Boštjan KOSI, 2. r,
OŠ Veržje

Med vojno je šela naša vas le nekaj kmečkih hiš. Imenovala se je Kraping. Vaščani so se skrivali pred Kozaki, borili pa so se proti Nemcem. Danes šteje Krapje že 43 hiš. S skupnimi močmi skrbimo za napredek in se veselimo vsakega novega uspeha. Sedaj se pripravljamo na gradnjo kabelske televizije.

Martin Maučec, 2. r,
Podružnična OŠ Cven

MED NAJBOLJŠIMI — Učenci 7. razreda OŠ Križevci pri Ljutomeru, Tjaša in Natalija, sta skoraj že pravi bančni strokovnjakinji. To sta dokazali najprej na pomurskem tekmovanju v poslovanju šolskih hranilnic, kjer sta zmagali, kakor tudi na republiškem tekmovanju v Novi Gorici, kjer sta osvojili 4. mesto. Treba je bilo vedeti, kako je v limitom, kaj je tekoči račun, žiro račun in še veliko drugih stvari. Tekmovanje je bilo razdeljeno na teoretični in praktični del. To smo izluščili iz nju-nega precej dolgega poročila o potovanju v Novo Gorico. Dodajamo pa seveda še iskrene čestitke!

Naša domovina je ...

Učenci, ki obiskujejo podaljšano bivanje na OŠ Križevci pri Ljutomeru, so si med drugim krajslj čas tudi tako, da so pisali povesdi o domovini. Nekaj so jih poslali tudi nam, z željo, naj jih objavimo.

Domovina je naša dežela. To so polja, gore in rudniki. Domovina je naša družina.

Darka Rjtan, 1.a

Domovina je soba, hiša, dvorišče, igrišče, travnik, drevo, potok... Moja domovina je zelo lepa.

Andreja Kurbus, 2.a

Moja Domovina je lepa, ker v njej živijo svobodni ljudje.

Gregor Rožman, 2.a

Moja domovina je lepa in čista narava. V njej živim srečno in svobodna.

Nataša Nerič, 2.a

Dva sojetnika imata isto delo, tisti, ki so tukaj dlje časa, pa imajo določene prednosti. Weiss snema mričnem prstane in nakit, dva pa mladim Judinjam, ki imajo bujno lasišče, strižeta lase in režeeta kite.

Nevešč dela se Glattstein spočetka tako ubada z njim, da ne vidi, kaj se dogaja okrog njega. Ko pa se za silo privadi, ima oko tudi za svojo okolico. Trupla ležijo nametana križem po tleh kot snopi po viharju. Nekateri rajnice so se zrušile same vase, večina se drži v tesnem objemu. Iz mrtvih oči jim gleda smrtna groza, na obrazih se slika nepopisno trpljenje. Tam je dekle lepota, komaj razcvetela — kot mlada vrtnica, ki jo je poljubila slana s svojimi ledenimi usti.

Tukaj je mlada mati, ki je iz nje kipeljo zdravje in odseval materski ponos. Vmes so starke spoštljive starosti, ki so si zaslužile častitljivejšo smrt. Povsod so otroci, ki se še po smrti stiskajo k svojim materam in starejšim sestram, kot da bi pri njih iskali zaščito. Nekaj trupel je okrvavljenih in ponosnaženih od lastnega blata, ki je šlo od njih, ko jih je smrt s hladno roko stiskala za grlo in jih neusmiljeno dušila.

Ko rajnicam izderejo iz ust zlatino, poberejo nakit in postrizejo lase. znosijo trupla, ki se še niso utegnili ohladiti, na voz. Zadnje truplo, ki ga Glattstein pobere s ponosnaženih tal, je mati s hčerki. V smrtni grozi sta se mati in hčerka tako oklenili druga druge, da ju ne more razdvojiti. Zato odnese obe hkrati na voz.

Dva sodelavca odpeljeta pomorjene Judinje v krematorij. Ostali oplaknejo tla z vodo in z metlami umijejo kri in blato. Delo še ni prav končano, ko prihiti kapo in jih nahruli:

»Pohitite, lenobe, naslednji transport je pred vrati!«

Glattstein se je pri svojem novem delu zmedel samo prvi dan, ko je po »kopenju« pogledal v prostor in videl križem po tleh razmetana trupla, prek katerih je pravkar šla smrt. Čim so odpeljali pošiljko v peč, on pa je vso zadevo do kraja premislil, je sprejel celotno delovno operacijo kot dejstvo, ki ga ni mogoče spreminiti. Medtem ko so drugi jetniki delavci očitno trpeli in prišli duševno na psa, se je on obdal z nepredorno steno in šel hladno prek vsega. Obnašal se je, kot da bi bil doma v klavnici, kjer so klali živali, jih obešali na kavle, jim parali trebuhe in trgali drobovje iz njih. Zakaj bi si po nepotrebnem razbijal glavo in še trpinčil? Navsezadnje ni bila njegova krivda, če so nacisti morili judovsko ljudstvo. Krivi so Nemci. Oni bodo odgovarjali za svoje zločine pred Bogom in ljudmi. On je le poslušno orodje, ki ga je za zločinsko delo izbrala usoda. Če ne bi njega, bi koga drugega. V celoti se ne bi prav nič spremenilo. Zato je treba ubogati in molčati. Z uporom, kot Ginzberg, ki se je najprej lotil kapoja, potem pa napadel esesovca in mu skušal iztrgati brzostrelko iz rok, ne bi ničesar dosegel. Hitlerju in njegovim pomagačem niti lasu ne bi skrivil na glavi. Škodoval bi samo sebi. Esesovci bi ga, podobno kot Ginzberga, odgnali za stavbo in ga tam pokončali s klasičnim strelom v zatilje. Njegovo delo bi prevzel drug Jud, ki bi mogoče duševno trpel, da bi se mu zmešalo kot Ginzbergu, da bi se uprl in izgubil svoje življenje. Seveda bi bilo tudi njemu ljubše, če bi ga poslali v taboriščno klavnico, kjer bi klal živino in jo spreminjal v golaž in klobase, ne pa da mora v tem Hitlerjevem sve-tišču v imenu višje kulture in za ohranitev »plemenite« rase in proti svoji volji moriti »manjvredne« ljudi, ki jih nacisti po umoru v obliki dima darujejo svojemu germanskemu maliku. Tam bi tudi jedel boljše kot tukaj, pečenke in klobase, ne pa plesniv kruh in zasmrajzen sir, ki ga krade po žepih nesrečnih sojetnikov. Da bi pa zaradi neljubega dela klal Boga na pomoč, kot Leibowitz, ali ga celo psoval in mu očital sadizem, kot to počenja Hugertod, se mu je zdelo nesmiselno. Če je takšno ubijanje prav Gospodu v nebesih, ki vse vidi in sliši in ki je naš ljubeči in pravični Oče, mora biti prav tudi njemu. Vso to svinjarijo bi lahko ustavil samo Bog, ki je vsemogočen, nikdar pa on, neboljgno človeško bitje in črv, ki je po lastni nesreči

zlezal na razgreti tlak in zdaj potrpežljivo čaka na nevihto, da ga odplavi s ceste nazaj v hladno prst. Z molitvami in s prošnjami Boga zagotovo ne bi prepričal, da bi spremenil svoje mnenje in zavrnil ta pokol. S psovanjem bi si pa lahko celo škodoval. Navsezadnje človek ne ve, če se vse njegovo dejanje in nehanje, vključno s psovanjem, kje ne zapisuje. Na onem svetu bi mu lahko delali težave. Namesto da bi se veselil večnega življenja v naročju Abrahamovem, Izakovem in Jakobovem, in smel zreti Jehovo v njegovo sveto obličje, bi ga božji služabniki sunili v pekel, kjer bi navsezadnje moral opravljati podobno delo kot tukaj.

Njegova edina misel je bila, kako preživeti pekel, ki ga je vanj pahnila usoda. Zato za ta cilj ni izbral sredstev; pred nacisti je klečeplazil, svojim rojakom na poti na morišče pa tako lagal, da je skoraj samemu sebi verjel. Da so ga njegovi rojaki-delavci zaradi tega prezirali in mrzili, mu je bila deveta briga. Oni mu življenje ne bodo rešili, saj niti za svojega niso mogli jamčiti. Njegovo življenje je bilo odvisno samo od dobre volje komandanta Walzerja. Ta fanatik, ki je

FRANK F. BUKVIČ

התקוה
כל עוד בלבב פנימה
נפש יהודי הומקה,
ולפאתי מורה גדומקה
עין לציין זאוקיה.

HATIKVAH

33

slepo verjel v Hitlerjevo poslanstvo in njegov nauk o germanskem »Übermenschu«, pa ga ni imel samo za svojega najboljšega delavca, ampak mu je bil zaradi njegove uslužnosti celo naklonjen, kar je bilo z ideološkega stališča nekaj nezasišanega. On je bil navsezadnje brezpravni Jud, Walzer pa »Herrnmensch«, ki so mu bili Judje manj od mrčesa. Walzer, doma je bil nekje pri Linzu, se je počutil neizmerno počaščenega, da je smel prav on aktivno služiti najsve-tejšim idealom svojega rojaka in izvrševati njegovo naročilo o do- končni rešitvi. Zato ni minil dan, da se ne bi prikazal na morišču. Večkrat na teden je stopil tudi h kukaču, ki ga je dal skrivaj inštalirati v zidu. Zamaknjen je opazoval nesrečne žrtve nacizma, ki so v celi- ci smrti hlatale za zrakom in se dušile. Užival je nad trpljenjem jetnikov, ki so se v smrtni grozi objemali, vpili, si od strahotnih bole- čin ruvali lase, si do krvi zasajali nohte v kožo, se zmočili in oblatili, padli na tla in se na tleh zvijali v smrtnih krčih, dokler niso končali svojega nesrečnega življenja in obležali negibni. Smrt je že prene- hala plesati svoj smrtni ples, on pa je še vedno stal pri kukaču ves poten in prijetno utrujen kot po spolnem aktu.

Sprva se je naslajal nad trpljenjem jetnikov sam, a ga to ni za- dovoljilo do kraja. Zato je jel vabiti na gostijo smrti svoje prijatelje z ženami in ljubicami. Skoraj vedno so prišli bučni in okajeni, ženske med glasnim hihitanjem. Nad moritvijo so se navduševale pred- vsem ženske. Nekatero so se tako naslajale nad moritvijo, kot če bi

bile s svojim ljubčkom v postelji. Ko so odprli prostor in ga prezra- čili, so posebno zagrizene nacistke tudi osebno stopile med mrliče in si jih od blizu ogledale.

Strahotni prizor v celici smrti je pretresel samo eno izmed njih, tako da je omedlela in so jo morali z vodo spraviti k zavesti. Pa še potem je trepetala in krčevito ihtela in se ni in ni mogla pomiriti. Niti potem ne, ko jo je njen velikodušni gostitelj prijel okrog pasu in ji rekel: »Mein Gott, Erika, es sind doch nur Juden!«

On je šel tudi prek tega. Weiss, ki je bil izredno miren človek, pa je bil tako iz sebe, da je v svoji nemoči opsoval celo Boga in mu poočital sadizem, ker dovolil takšne vnebo vpijoče strahote.

Isti teden so potem prignali na morišče njegovo ženo, petin- dvajsetletno lepoticno bujnih rdečih las. Mlada zakonca, Weiss je bil zdravnik, Estera nadarjena pianistka, so nacisti dobesedno ločili sredi medenih tednov. Weiss je bil po vsej verjetnosti predvsem za- radi tega tako potr in redkobeseden. Estero so nacisti vlačili po vseh mogočih zaporih. Ob kruhu in vodi je tako oslabela, da kljub mladosti ni bila sposobna za delo v taborišču. »Sodnik« jo je utegnil na levo, ne da bi trenil z očmi. Zakonca se v oblačilnici nista utegni- la veliko pomeniti. Kaj sta si povedala, tega nihče ni izvedel. Weiss Esteri ni povedal, kaj jo čaka, ker je vedel, da zanjo ni pomoči. Svoji mrtvi ženi je potem osebno ostrigel lase in jih zvečer pretiho spalil v barako. Tam jih je ljubkoval, močil s solzami in poljubljal. Ponoči je odšel iz barake in se pogal na žice.

Takrat se je nehote vprašal, kaj bi napravil on, če bi nacisti pri- gnali na morišče Klaro. Ker bi bil pripravljen s sladkimi besedami zvbati v »kopalnico« samega Boga, če bi si s tem dejanjem rešil ži- vljenje, Glattstein potem raje na Klaro in električne žice ni mislil.

Nekoga dne so pripeljali v transportu mater z dvema sinoma. Ko je mati zaslutila, kaj se bo zgodilo, je v strahu za svoja sinčka je- la vpiti in si od same groze puliti lase. Stiskala je dečka k sebi in se branila stopiti z njima v »kopalnico«. Esesovci so jo po kratkem ru- vanju obvladali in z otrokoma vred vrgli v plinsko celico.

Njega niti ta prizor ne bi presunil, če ne bi pomislil na Igorja in Kurta. Proti svoji volji ju je v mislih naslikal v celici smrti in se tako zgrozil, da tisti večer dolgo ni mogel zaspati. Ob misli, da sta njego- va sinova le poljuda, ki ju nacisti nimajo na listi za umor, se je sicer pomiril, vendar ves večer tako hrepenel po njuni bližini, da je pod- zvestno sklenil roki in prosil Boga, naj ga reši iz taborišča že zato, da bo lahko še enkrat v svojem življenju videl in objel svoja sinova.

Odkar je bil nacistom za morilno orodje, nikdar ni pomislil na to, da bi lahko ti kdaj prignali v taborišče tudi murinske Jude. Zato ga je njihov prihod, ko jih je nepričakovano zagledal pred »kopal- škim« prostori, tem bolj presunil. Sam sebi se je začudil, zakaj s to možnostjo nikdar ni računali Murinski Judje med tisoči in tisoči ogrskih Judov vendar niso mogli biti izjema.

Na čelu gruče, sestoječe iz samih starcev in pohabljenec, je bil grbasti Heimer, kljub svoji visoki starosti še vedno mladeniško bister. Tik za njim je prihajal Arnold Hirschl, poleg njega Királyev oče, Izidor. Na levi strani je videl Hammersteina, nekdanjega trgov- ca z vinom, starega Žigo in opekarnarja Blumentala, ki je šele pred kratkim prepisal svoje veliko premoženje na edinega sina, mu pre- dal podjetje in stopil v pokoj. Drugi jetniki niso bili iz Murina.

Heimer, veselo presenečen nad nepričakovano srečanjem z rojakom iz Murina, je vzkliknil radostno: »Kdo bi pričakoval, Valen- tin, da se bova kdaj v življenju srečala v takšnih žalostnih okolišči- nah! Šnuišal si. Nemci tudi tebe ne hranijo z mesom in kruhom. Ali tukaj delaš? V kopalnici? Tukaj ti ne more biti hudo. Mi pa ne osta- nemo tukaj. Govori se, da nas bodo Nemci naselili na zapuščenih poljskih kmetijah, nam dali zemljo in nas vpregli v plug. S tem ni- sem računal, da bom na stara leta kmetoval.«

(Nadaljevanje prihodnišče)

**Gradbeno podjetje
TEMELJ — v stečajju**
69261 Cankova 36 a

OBJAVLJA

po sklepu stečajnega senata

JAVNO DRAŽBO

osnovnih sredstev:

1. osebni in tovorni avtomobili

a) osebni:			
ZASTAVA 850 AK	leto izdelave 1985	16.500,00	
ZASTAVA 850 AP	leto izdelave 1984	13.800,00	
ZASTAVA 435 K	leto izdelave 1980	10.800,00	
b) tovorni:			
TAM 125 T 12 K	leto izdelave 1979	34.500,00	
TAM 6500 K	leto izdelave 1972	30.000,00	
TAM 6500 K	leto izdelave 1972	31.600,00	
c) gramozna jama Murski Črnci		150.000,00	
d) razno drobno orodje, kot so: vrtalni stroj, mešalec, motorna žaga, električne omarice, pisarniško pohištvo			

Dražba bo v nedeljo, 16. 12. 1990, ob 9.00 in v soboto, 22. 12. 1990, ob 9.00 na sedežu podjetja. Interesenti morajo pred pričetkom dražbe vplačati kavcijo v višini 10% izključne cene na sedežu podjetja. Prometni davek ni vračunan v ceno in ga kupec plača posebej. Dražba bo potekala po načelu videno — kupljeno, zato kasnejših reklamacij ne bomo upoštevali. Izdražene stvari se morajo plačati in odpejati v 8 dneh po dražbi, sicer kavcija zapade. Dodatne informacije lahko dobite po telefonu št. 40.606 ali 21.061, tov. OSTERC.

od 15. decembra naprej
**ŠE BOGATEJŠI Z BOGATO
OBLOŽENIMI STOJNICAMI DARIL
IN
SLADKIH DOBROT**

NOVOLETNI SEJEM
na sejmišču v GORNJI RADGONI

Vabljeni!

od 20.—23. 12. — popoldne
PROGRAM ZA NAJMLAJŠE
— dedek mraz, lutke,
zabavne igre

ABC POMURKA

AGROSERVIS p.o.
Murska Sobota

Agroservis Murska Sobota po dogovoru z Zavarovalno skupnostjo Triglav M. Sobota

posreduje prodajo

- rabljenih oz. poškodovanih vozil, ki bo na dvorišču AGROSERVIS M. Sobota, Kroška c. 58, v torek, 18. 12. 1990, ob 15. uri:
- osebni avto znamke Zastava, tip Jugo Coral 60, leto izdelave 1989, prevoženih 19.144 km, za izključno ceno 36.491,00 din.
 - osebni avto, znamke Zastava, tip Jugo 55 Skala, leto izdelave 1989, prevoženih 24.937 km, za izključno ceno 26.520,00 din in prometni davek;
 - osebni avto znamke Zastava Jugo 55 Skala, leto izdelave 1989, prevoženih 52.355 km, za izključno ceno 22.545,00 din in prometni davek;
 - osebni avto znamke Zastava, tip 101 GTL 55, leto izdelave 1986, prevoženih 108.054 km, za izključno ceno 9.532,80 din in prometni davek;
 - osebni avto, znamke IMV R4 TLJ, leto izdelave 1985, prevoženih 113.691 km, za izključno ceno 5.700,00 din in prometni davek;
 - poškodovani nadomestni deli osebnih avtomobilov po seznamu.

Obvezni polog gotovine (20% od začetne izključne cene) se plača na dan prodaje med 14. in 15. uro pri blagajni podjetja. Najnižje zviševanje cene je 300,00 din. Kupec mora plačati vozilo takoj oz. najkasneje v treh dneh od dneva prodaje, sicer bomo menili, da je odstopil od nakupa in izgubi pravico do vrnitve varščine. Kupljeno vozilo mora prevzeti v 3 dneh, sicer zaračunavamo dnevno ležarino. Prodaja poteka po sistemu videno — kupljeno, zato je izključena vsaka reklamacija zaradi kakovosti ali manjkajočih delov. Prepis lastništva se opravi z lastniki vozil.

Razpisna komisija pri
GOP GRADITELJ KOMUNA
69231 BELTINCI

razpisuje

v skladu z določili 50. in 51. člena Statuta omenjenega podjetja prosta dela in naloge:

DIREKTORJA

4-letno mandatno obdobje

Za direktorja je lahko imenovan kandidat, ki poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjuje še te pogoje:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo gradbene, pravne, ekonomske ali organizacijske smeri,
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj na podobnih ali enakih delovnih mestih,
- da je pri svojem prejšnjem delu dosegel pomembne organizacijsko-vodstvene uspehe,
- da je sposoben in izkušen pri vodenju delovnega procesa in poslovanja.

RAČUNOVODJA

4-letno mandatno obdobje

Kandidat za ta dela mora poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še te pogoje:

- da ima višjo izobrazbo ekonomske smeri in tri leta delovnih izkušenj ali srednjo izobrazbo ekonomsko-komercialne smeri in pet let delovnih izkušenj na podobnih ali enakih delovnih mestih,
- da je pri svojem prejšnjem delu dosegel pomembne rezultate,
- da je sposoben in izkušen pri vodenju poslovanja.

SNAŽILKA

4-urni delovni čas

- kandidalka mora imeti končano osemletko,
- biti vestna in marljiva pri svojem delu.

Prijave s potrebnimi dokazili o izpolnjevanju razpisnih pogojev naj kandidati naslovijo v roku 15 dni na zgornji naslov s pripisom »za razpisno komisijo«. Kandidate bomo o izbiri obvestili v roku 15 dni po končanem razpisnem postopku.

ABC POMURKA

Kmetijstvo, živilska industrija,
trgovina, gostinstvo in turizem
Murska Sobota, o.s.o.

— Računalniški inženiring, M. Sobota, d.o.o., Iva Lola Ribarja 6
Na podlagi sklepa skupščine družbe z dne 10. 12. 1990 razpisuje

**prosto delovno mesto
direktorja družbe**

Pogoja:

- visoka strokovna izobrazba,
 - tri leta delovnih izkušenj na vodilnem delovnem mestu.
- Delovno razmerje je za nedoločen čas. Kandidati naj svoje prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: ABC POMURKA, 69000 Murska Sobota, Lendavska 11/III, z oznako: za razpis. Kandidate bomo v 15 dneh obvestili o sprejemu sklepa o izbiri.

TEKSTIL
pletilstvo

69207 Prosenjakovci
Partosfalva

TEKSTIL PROSENJAKOVCI
RAZPISUJE

JAVNO DRAŽBO,

KI BO 15. 12. 1990 ob 10. uri
NA DVORIŠČU TEKSTILA PROSENJAKOVCI ZA OSNOVNA
SREDSTVA

1. KONFEKCIJSKA OPREMA:

		IZKLJICNA CENA
— tekoči trak ROG	1 kos	80.000,00
— likalnik na paro (lastni kotlič)	1 kos	100.000,00
— šivalni stroj OVV	1 kos	5.500,00
— šivalni stroj OVV	1 kos	5.500,00
— šivalni stroj OVV	1 kos	5.000,00
— šivalni stroj OVV	1 kos	5.500,00
— šivalni stroj OVV	1 kos	5.000,00
— enoični šivalni stroji, 16 kosov,		
cena za	kos	4.300,00
— verižni stroji (nekompletni), 2 kosa,		
cena za	kos	3.500,00
— razna nekompletna konfekcijska oprema v skupni vrednosti		50.000,00

2. PLETILNI STROJI:

— ploski pletilni stroj No 8 TEKSTIMA	1 kos	40.000,00
— ploski pletilni stroj No 8 TEKSTIMA	1 kos	45.000,00
— ploski pletilni stroj No 12 TEKSTIMA	1 kos	28.500,00
— okrogli pletilni stroj No 20, 30 TEKSTIMA	1 kos	55.000,00

3. PISARNIŠKA OPREMA:

— stroj za knjiženje SOEMTROM	1 kos	5.000,00
— stroj za knjiženje SOEMTROM	1 kos	5.000,00
— stroj za knjiženje ASKOTA	1 kos	5.500,00
— stroj za knjiženje ASKOTA	1 kos	5.500,00
— stroj za knjiženje ASKOTA	1 kos	5.500,00
— razmnoževalni stroj CIKLUS	1 kos	500,00
— fotokopirni stroj OLIVETTI	1 kos	500,00
— računski stroj OLIVETTI	1 kos	300,00
— računski stroj ASKOTA	1 kos	500,00
— teleprinter LORENZ	1 kos	2.000,00
— telefonska centrala ISKRA	1 kos	90.000,00

Informacije dobite 14. 12. 1990 ustno na kraju samem (uprava), ali po telefonu št. 069 44705. Ogljed možen dve uri pred dražbo. Interesenti za dražbo morajo pred pristopom položiti 10-odstotno varščino.

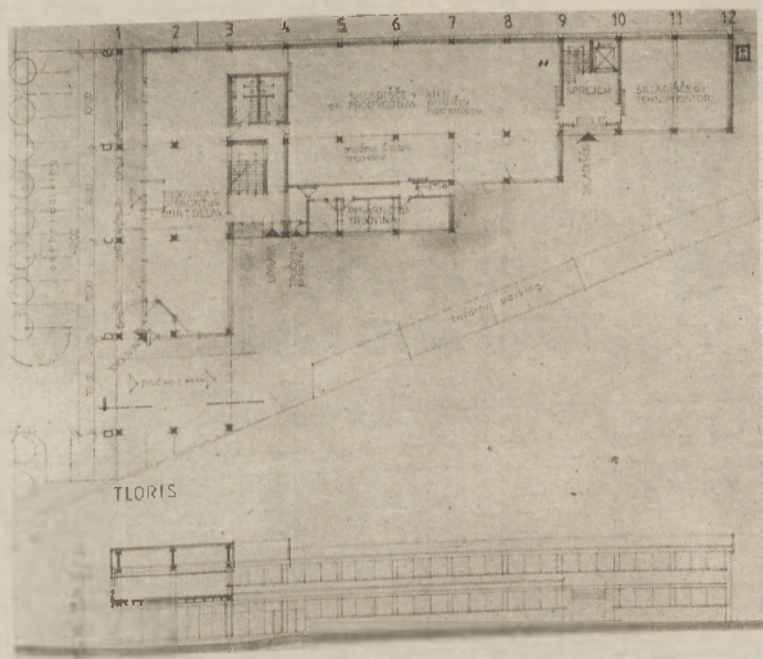
SGP POMURJE

69000 Murska Sobota, ulica Štefana Kovača 10, ziro račun: 51900-601-10131, poštni predal 110, telefon: (069) 22 740, telefax: 25 244, telex: 35 255 YU GRAPOM, MURSKA SOBOTA

**BO GRADILLO IN PRODAJALO POSLOVNE
PROSTORE IN STANOVANJA**

- v Murski Soboti, ulica Ive Lole Ribarja (industrijska cona) bomo gradili **proizvodno-skladiščno in trgovsko stavbo**, koristne površine ca. 2000 m², možnost prodaje v celoti ali po delih
- poslovne prostore in stanovanja v Radencih vseh velikosti
- poslovni prostori so namenjeni gostinski, trgovski in mirni servisni dejavnosti
- prodaja omenjenih prostorov v Radencih bo po sistemu ROMBAU

Vse interesente prosimo, da se oglašijo v naši prodajni službi v ulici Štefana Kovača 10 v Murski Soboti, tel.: (069) 22 740, interna 28.

UGODNA NOVOLETNA PONUDBA

- vžigalniki s tiskom
- kemični svinčniki
- etujji
- »vroči« koledarji

REKLAMNE CENE

ARANŽERSTVO KOVAČIČ,
Dobrava 12, Križevci pri
Ljutomeru, tel.: 87385.

**Občane
Pomurja
obveščamo**

Občane Pomurja obveščamo, da bodo zaradi rednih letnih popisov zalog zdravil in drugega blaga v decembru 1990 lekarnarji v Pomurju zaprte v naslednjih dneh:

- lekarna M. Sobota v četrtek, 20. decembra 1990, predvidoma do 19.00
- lekarniški postaji Dobrovnik in Turnišče od petka, 21. decembra, 1990 do vključno 2. januarja 1991
- lekarniška postaja Črenšovci do ponedeljka, 24. decembra 1990, do vključno 2. januarja 1991
- lekarniški postaji Grad in Radenci od srede, 26. decembra 1990, do vključno 2. januarja 1991
- lekarniška postaja Grad od četrta, 27. decembra 1990, do vključno 2. januarja 1991
- lekarni Beltinci in G. Radgona v četrtek, 27. decembra 1990,
- lekarni Ljutomer in Lendava v petek, 28. decembra 1990

Lekarna M. Sobota bo po končanem popisu 20. decembra 1990 zopet začela poslovati v Kocljevi ulici 2.

TOZD Pomurske lekarne
Murska Sobota

DANVEL d.o.o.

DANVEL podjetje za ekonomsko in posredniško dejavnost

Posredovanje v prometu **NEPREMIČNIN** in **PREMIČNIN**

69000 MURSKA SOBOTA

CIRIL METODOVA 12

tel. 069/21-744

YU — SLOVENIA

PRODAMO: hišo na 17 a + travnik, njiva (Tešanovci); hišo na 30 a v končni fazi (Prosenjakovci); hišo na 20 a, dve etaži, klet + prizidek (Krog); poslovno stavbo, 260 m², na 24,5 a (Hodoš); poč. hišica, 6 x 8, 21 a vinograda in 5 a sadov. (Bokrači); poč. hišica 4 x 5 na 4,5 a (Jelovec pri MB); poč. hišica 8 x 4 na 14,5 a, 1600 trsov (Čentiba); posest 4 ha, hiša z dvor., travnik, gozd, njiva + 60 a vinograda (Pavlovski Vrh); mlin in oljarno 2,7 a (Dol. Slavečji); stanovanje, 43 m² in 74 m² (M.S.); garsonjero, 24 m² (M.S.); mešani gozd 1 ha, 34 a (Fokovci); njivi, 1,37 a in 2,43 a (Černelavci); parcele 24 a — Krašči, 14 a — Banovci, 30 a — Mor. Toplice, 44 a — Spod. Ivanjci, 45 a — Ljutomer.

ODDAMO: poslovna objekta, 100 m² (Gorica), in 300 m² (pri Mariboru); poslovni prostor, 45 m² (M.S.)

KUPIMO: parcelo ali počitniško hišo v Filovcih ali ok.: parcelo, 30 a, v M.S.

NAJAMEMO: več enosobnih stanovanj ali garsonjer in post. prost. v M.S. Prodamo tudi več avtomobilov in drugih premoženj. Urejam tudi vse pravne posle v zvezi s prometom premoženj in nepremičnin (kupoprodajne pogodbe, davčna svetovanja itd.) Po potrebi priskrbimo cenila.

Oglasite se, prihranili boste čas in denar!

Uradne ure: pon.—pet. od 8. do 17. ure

NAKUPOVALNI IZLET V OBMEJNO AVSTRIJSKO RADGONO SE VAM BO SPLAČAL!

- velika izbira
- nizke cene
- strokovna postrežba

VSEM VOŠČIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1991!

SPELEC VAŠ SPECIALIST ZA SATELITSKE SPREJEMNE NAPRAVE

VIDEO-TV-SERVIS
avstrijska Radgona, Hauptplatz 10
telefon 9943 3476 3330/2269

elektronski pianino — 4 oktave
mikrovalovna pečica
videorekorder
avtoradio
TV, ekran 51 cm
pralni stroj
šivalni stroj za robljenje
cvrtnik
COMMODORE 64

950 ATS
1.160 ATS
3.790 ATS
390 ATS
4.900 ATS
3.890 ATS
5.500 ATS
789 ATS
2.290 ATS

Komplet za satelitski sprejem samo 6.990 ATS !!!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN USPEŠEN HORUK V NOVO LETO 1991!

DOBER NAKUP —

NAKUP Z VESTNIKOM

KAKOVOSTNO IN HITRO!

Udobni in varni prozori s kombibusom, mercedes MB 100 D, po vseh cestah Evrope!

- na smučanje, sejme, nakup v tujino, dopuste, silvestrovanje, ali kamorkoli po izredno ugodnih cenah. Primerno tudi za športnike in manjše skupine.

- Informacije po telefonu: (069) 73-091, DINO TURIST, RADENCI, d.o.o., Kapelska 5, 89252 RADENCI.

HITRO POSTREŽEMO IN SVETUJEMO

RAIFFEISENKASSE BAD RADKERSBURG — KLÖCH

Za vse denarne posle — zamenjujemo vse valute po najugodnejšem tečaju — banka prijaznih ljudi

TO JE VAŠA BANKA!

Štajerska potovalna agencija Raiffeisen, podružnica Bad Radkersburg vam omogoča polet in rezervacije letalskih voznic v vse dežele sveta.

Steirisches Raiffeisen X Reisebüro

Dobrodošli pri nas. Na voljo smo vam z vsemi informacijami in svetovanjem!

AUTO STRASSNITZKY

NOVO!

SEDAJ. TEMPRA.

Rok dobave takoj

FIAT TIPO

Možnost nakupa na posojilo!

HONDA

PRODAJA V JUGOSLAVIJI

AVTO FIJOK

Černelavci d.o.o.
Avnojska 83
MURSKA SOBOTA
telefon: 069 21 469

SEMPERIT

Vsem poslovnim partnerjem, prijateljem in kupcem voščimo vesel božič in srečno novo 1991. leto!

GUME STRASSNITZKY

8492 HALBENRAIN 94
tel.: 9943 3476 2496, 2501
8330 Feldbach, Europastrasse 19
Tel.: 9943 3152 3628, 3629

FIRMA ZAGAVEC — AVSTRIJSKA RADGONA

VELIKA IZBIRA BOŽIČNIH IN NOVOLETNIH DARIL

- elektronika
- kozmetika
- vse za gospodinjstvo

Vesele božične praznike in srečno novo leto 1991!
Ob vročitvi tega kupona boste prejeli božično darilo!

ALOIS FIDLER

lastnik: Oskar Gomilshak
BAD RADKERSBURG — RADGONA

tel.: 9943 3476 2505
fax: 9943 3476 2005

998,-

KOTNA BRUSILKA PWS 5-115
550 W, Ø 115 mm, za brušenje in rezanje kovin, kamna in lesa

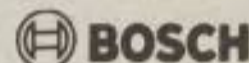
1.390,-

ELEKTRONSKA ŽAGA PST 50 PE
3-stopenjska regulacija, 380 W, žaga: 50 mm les, 5 mm železo, nestavljivi kot 45°

1.298,-

BOSCH, ELEKTRONSKI VRTALNI STROJ CSB 550 RE pogon levo/desno, 550 W, hit v Boschovem programu

NAŠIM ZVESTIM KUPCEM VOŠČIMO VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO 1991!

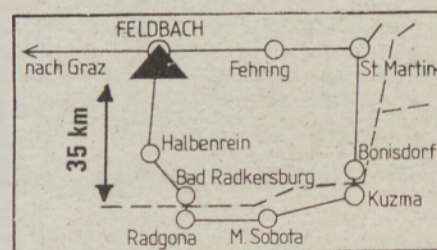

DRUŽINSKI NAKUPOVALNI CENTER

velik diskont — zabavna elektronika — radio-tv — džins športna oblačila — čevlji — svež kruh — sadje — kava
FELDBACH — Gleichbergerstrasse 16—20

Vsem našim obiskovalcem in kupcem se zahvaljujemo za obisk in želimo vesele božične praznike in srečno novo leto 1991!

VELIKO PARKIRIŠČE

PETEK

SOBOTA

NEDELJA

PONEDELJEK

TOREK

SREDA

ČETRTEK

RADIO MURSKA SOBOTA

RADIO MURSKA SOBOTA

RADIO MURSKA SOBOTA

RADIO MURSKA SOBOTA

RADIO MURSKA SOBOTA

RADIO MURSKA SOBOTA

RADIO MURSKA SOBOTA

5.30 Prebujajte se z nami! (Če se še niste spomnili, naj vas mi: Dedka Mraza boste morali opozoriti, da naj pride tudi v vaš dom. Murski val pa ga bo posebej poklical v goste, da bi zabaval in obdaril vaše malčke), 8.00 Konec jutranje oddaje, 16.00 Jesensko popoldne (jesenskih ne bo več veliko, saj je do dneva JLA, plebiscita in prvega zimskega dne samo še dober teden. Srečno in prijetno poslušanje petkovih oddaj RMS), 19.00 Spored RS.

16.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 16.30 Reklame, obvestila, glasba, 17.00 Aktualno, 18.00 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi, 19.00 Spored RS.

9.00 Nedeljska kuhinja (spet bomo z vami tri ure, upamo da bodo zanimive — kuhali boste lahko ob humorju, glasbi in ekskluzivnem nedeljskem gostu, s katerim se boste lahko v živo pogovarjali po telefonu!), 12.00 Spored in madžarsčini, 13.00 Panonski odmevi, 13.30 Minute za kmetovalce, 14.00 Novice, 14.10 Najlepše želje s čestitkami in pozdravi.

5.30 Prebujajte se z nami! (Vsi skupaj upamo, da nas čaka svetlejša prihodnost, čeprav so jutra tako temna. Pozdravljamo vse prijatelje murskega vala in vam za botežično-novoletni in ponovoletni čas obljublamo veliko svežine in novosti v sporedni!), 8.00 Konec jutranje oddaje, 16.00 Jesensko popoldne (naše stalne ponedeljkove popoldanske oddaje: reportaža v prvi uri sporeda, Aktualno ob 17.00 in To sem jaz ob 18.00. Uživate!), 19.00 Spored RS.

5.30 Prebujajte se z nami! (Če ne, se bomo mi z vami — sicer pa je tako ali tako vseeno, pomembno je, da se zabavate in da ne zamudite v službo — če jo seveda imate.), 8.00 Konec jutranje oddaje, 16.00 Jesensko popoldne (posredujemo vam sveže informacije iz pokrajine in znamenja — ob 17.00, zadnje tričetrt ure pa sprejemamo vaše želje na 21 232!), 19.00 Spored RS.

5.30 Prebujajte se z nami! (za vas napovedujemo točen čas, vreme, govorimo o (ne)poledenelih cestah in vam vrtimo prijetno glasbo), 8.00 Konec jutranje oddaje, 16.00 Jesensko popoldne (posredujemo vam sveže informacije iz pokrajine in znamenja — ob 17.00, zadnje tričetrt ure pa sprejemamo vaše želje na 21 232!), 19.00 Spored RS.

5.30 Prebujajte se z nami! (začela se je zadnja dekada leta 90, samo še tri dni je do plebiscita, obenem pa se nam približuje zima — več kot preveč vzrokov, da poslušate najboljši radio v Sloveniji!), 8.00 Konec jutranje oddaje, 16.00 Jesensko popoldne (četrtek je predvsem dan za ljubitelje pristne domače glasbe, saj je ob 18.00 na sporedu Zaigramo in zapojmo po domače (Gezo), 19.00 Spored RS.

TV SLOVENIJA

9.00 Delfin Flipper, amer. nanizanka, 9.25 Vojne usode, angl. nadaljevanka, 14.50 Zarišče, 15.20 Sova, ponovitev nanizank, 17.00 Tv dnevnik 1, 17.05 Tednik, 18.10 Otroški parlament, 18.30 Cirkuške živali, švic. nanizanka, 19.00 Risanka, 19.30 Tv dnevnik 2, 19.59 Zrcalo tedna, 20.20 Nebu naproti, amer. serija, 21.20 Zakon v Los Angelesu, 22.10 Tv dnevnik, 22.30 Sova: Družinski vezi, amer. nanizanka; Damien — Omen II, ameriški film.

Drugi program: 16.00 Satelitski programi, 16.30 Goli z evropskih nogometnih igrišč, 16.45 Svetovni pokal v alpskem smučanju: smuk (m), posnetek iz Val Gardene, 17.30 Regionalni programi: Studio Maribor, 19.00 Ansambel Dobri znanci, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Koncert simfoničnega orkestra RTV Slovenija, prenos iz CD, 21.40 Oči kritike, 22.20 Skupščinska kronika, 22.50 Tenis — Grand Slam Cup, posnetek iz Münchna, 0.20 Yutel.

HTV

Prvi program 9.15 Ponovitev, tv v šoli, mladinske oddaje, 19.30 Dnevnik, 20.00 Cross Creek (f), 22.05 Jazz sejem, 22.50 Dnevnik, 23.15 Slike časa.

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.00 Ponovitev, tv v šoli, 14.00 Mladinske oddaje, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Z dušo in telesom (n), 19.30 Čas v sliki, 20.15 Derrick (n), 21.20 Posel s strahom (n), 22.20 Filmske novitve, 22.50 Umazani Dingus Magee (f), 0.20 Petrocelli (n). Drugi program 18.30 Glasbene želje, 19.00 Štajerski utrip, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Dežela gora (dok f), 21.20 Kompas, 22.00 Čas v sliki, 22.25 Šport, 22.50 Umetnine.

TV MADŽARSKA

9.10 Milost, čb serija, 10.15 Tele video, 10.20 Rečna glasba, Mozart, 15.50 Video novice, 16.10 Z jasno besedo: Jezik, narod, narodnost, 17.00 Za upokojence, 17.30 Teka, 17.40 Reportaža, 18.00 Okno, služnostni program, 19.00 Vprašanja kristjanov, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Podedovana ljubezen, 5. del serije, 21.10 Panorama, 22.15 Hudiči, francoski film, 0.05 TV dnevnik, 0.20 Dnevnik BBC.

8.30 Nemščina, 9.00 Angleščina za najmlajše, 9.10 Radovedni Jaček, 9.20 Lonček, kuhaj: Krompirjevi hlebci, 9.35 Čebelica Maja, 10.00 Tovarišija Petra Grče, nadaljevanka, 10.25 Alf, amer. nanizanka, 10.50 Otroški parlament, 11.10 Pogledi: Dežniki in sončniki skozi čas, 12.00 Zgodbe iz školjke, 12.30 Večerni gosti: Dr. Drago Klemenčič, 13.20 Kritike, 14.40 Lepa naša domovina, zabavno-glasbena oddaja, 15.20 Ray Charles, koncert, 16.20 Sova, ponovitev nanizank, 17.00 Tv dnevnik 1, 17.05 Skratomobil, ameriški film W. Disneya, 18.30 Divji svet živali, 19.07 Risanka, 19.30 Tv dnevnik 2, 19.59 Utrip, 20.20 Zrebanje 3 x 3, 20.35 Titanic, 22.10 Tv dnevnik 3, 22.30 Sova: Zlata dekleta, amer. nanizanka; Mavrica, angl. nadaljevanka; Notranja preiskava, ameriški film, 1 del.

Drugi program: 12.00 Satelitski program, 12.40 Svetovni pokal v alpskem smučanju: smuk (m), prenos iz Val Gardena, 13.45 Tenis, posnetek iz Münchna, 16.00 Tenis, polfinalne, prenos, 19.00 Mati in sin, humor serija, 19.30 Tv dnevnik, 20.15 Filmske uspešnice: Šakal, angl.-franc. film, 22.30 DP v košarki — Smelt Olimpija—Zadar, posnetek, 0.00 Yutel, 1.00 Satelitski programi.

HTV

Prvi program 8.30 Ponovitev, tv v šoli, mladinske oddaje, 19.30 Dnevnik, 20.00 Murphyjeva vojna (f), 22.00 Dnevnik, 22.30 Šport, 23.35 Zabavnoglasbena oddaja.

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.00 Ponovitev, tv v šoli, 14.30 Mladinske oddaje, 18.00 Srečanje, 18.30 Nogomet, 19.00 Kolo sreče, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Stavimo, da..., 22.05 Morijec (f), 23.45 Furija (f). Drugi program 11.35 Šport, 14.30 Borza, 14.45 Advent, 15.15 Glasbene želje, 16.00 Iz parlamenta, 17.00 Ljubla družina, 17.45 Kdo me hoče?, 18.00 I me mi je zajec, 18.30 Avstrija v sliki, 19.00 Avstrija danes, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Polet smrti KAL 007 (f), 21.40 Šport, 22.10 Srčni list, 23.35 Glasba.

TV MADŽARSKA

6.30 Vaška TV, 7.00 Sončnica, 9.05 Verske minute, 9.10 Za otroke, 9.20 Panorama, pon., 10.20 Naš ekran, v nemščini, 10.55 Vaterpolo, 12.30 Telefonska igra, 13.00 Telesport '90, 13.55 Mešana štafeta, 14.45 Telefonska igra, 15.15 Mundial '90, 16.00 Tenis iz Münchna, 18.35 Sosedje, pon., 19.30 TV dnevnik, 20.05 Na pomoč, prevaran sem, italijanski film, 21.40 Vrnimo se..., 22.45 Svetovni pokal v plesih, 23.40 TV dnevnik.

TV SLOVENIJA

8.55 Žiž žav, 9.45 Cirkuške živali, švicarska nanizanka, 10.10 Letalske sanje, sovjetski film in Vrh — izpoved srečnega človeka, sovjetski film, 11.00 Mati in sin, humor, serija, 11.30 Videomeh, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.00 Show Rudija Carrella, 14.40 Alternative 4, poljska nadaljevanka, 15.35 Sova, ponovitev nanizank, 17.00 Tv dnevnik 1, 17.05 Kako se znebiš svojega šefa, amer. film, 18.50 Risanka, 19.30 Tv dnevnik 2, 20.05 Primož Trubar, nadaljevanka, 21.10 Predzrebanje novoletnega, 3 x 3, 20.30 Tv dnevnik 3, 22.50 Sova: Spet ti?, amer. nanizanka; Mavrica, zadnji del angl. nadaljevanka.

Drugi program 9.00 Satelitski programi, 9.55 Svetovni pokal v vesolstvu (m), prenos 1. teka, 10.40 Svetovni pokal v vesolstvu (2), prenos 1. teka, 11.25 Satelitski programi, 12.50 Športno popoldne, 12.55 Veselalom, prenos 2. teka (m), 13.40 Veselalom, prenos 2. teka (ž), 14.10 Satelitski programi, 15.00 München: Tenis, finale, prenos, 17.45 DP v košarki — Bosna—Cibona, prenos, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Svet vulkanov, franc. serija, 20.30 Srce kamna, dokum. oddaja, 21.10 Veselalom (ž), posnetek, 21.50 Športni pregled, 22.35 Yutel.

HTV

Prvi program 9.30 Mladinski spored, 12.00 Kmetijska oddaja, 13.05 Daktarij (n), 14.25 Obzorje, 17.15 Bar-num (f), 18.45 Risanka, 19.30 Dnevnik, 20.00 Dramski spored, 20.50 Midin dotik, 21.40 Dnevnik, 22.05 Glasbena oddaja, 23.05 Šport.

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.00 Ponovitev, tv v šoli, 14.00 Mladinske oddaje, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Z dušo in telesom, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Šport, 21.15 Mike Hammer (n), 22.10 Lepe obdaritve (tv f). Drugi program 19.00 Štajerski utrip, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Dobro je, da imamo Marijo (n), 21.15 Šiling, 22.00 Čas v sliki, 22.25 Ne pozabi se (dok. f), 23.40 Pomen sanj.

TV MADŽARSKA

9.00 Teden, pon., 10.00 Smrtonosna past, poljudnoznanstveni film, 10.50 Delta, pon., 14.45 Skupščinski dnevnik, prenos zasedanja Parlamenta, 17.50 Katoliška kronika, 18.00 Koledar 1990, poljudnoznanstveni magazin, 19.00 Cimbor, Istvan Fekete: Zimski gaj, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Re-zine iz moje torte, Erzsi Mathé show, 21.25 Mumije komunizma: Mumije ali lutke? Dokumentarni film, 23.00 TV dnevnik, 23.15 Dnevnik BBC.

TV SLOVENIJA

9.00 Miti in legende islamskih ljudstev, 9.15 Ciciban, dober dan, 9.30 Folklorna skupina Emona iz Ljubljane, 10.00 Utrip, Zrcalo, Memik, 15.30 Sova, ponovitev nanizank, 17.00 Tv dnevnik 1, 17.05 Predzrebanje novoletnega 3 x 3, 18.30 Radovedni Taček, 18.45 Čebelica Maja, 19.10 Risanka, 19.30 Tv dnevnik 2, 20.05 Perice, škotska drama, 21.30 Osmi dan, 22.20 Tv dnevnik 3, 22.40 Resna glasba, 23.15 Sova: Alfred Hitchcock vam predstavlja, amer. nanizanka; Klub Paradiž, angl. nadaljevanka.

Drugi program: 16.00 Satelitski programi, 17.30 Regionalni programi: Studio Koper, 19.00 Naša pesem, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Zarišče, 20.30 Zrebanje lota, 20.35 Umetniški večer: Film v letu '90 in igrani film, Yutel.

HTV

Prvi program 9.00 Ponovitev, mladinske oddaje, tv v šoli, 19.30 Dnevnik, 20.00 Boljše življenje, 20.55 7 dni v svetu (dok. oddaja), 21.25 Dnevnik, 21.50 Asfaltna džungla (f).

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.00 Ponovitev, tv v šoli, 14.00 Mladinske oddaje, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Z dušo in telesom, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Šport, 21.15 Mike Hammer (n), 22.10 Lepe obdaritve (tv f).

TV MADŽARSKA

8.25 Rebrasti krokodil, kratki film, 9.05 9 tangov in Bach, 9.40 Telovadba za invalide, 9.55 Skupščinski dnevnik, prenos zasedanja Parlamenta, 17.00 Panonska kronika, 17.20 Narodne za zbornice, 17.25 Most k življenju, 18.00 Bogosluzje Hannuka, 18.45 Gospodarstvo, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Podedovana ljubezen, 6. del serije, 21.05 Studio '90, pon., 22.05 Iz Parlamenta, 22.35 Glasbeni TV klub, 23.25 TV dnevnik, 23.40 Dnevnik BBC.

TV SLOVENIJA

9.00 Zgodbe iz Školjke, 9.30 Šolska tv: Človekovo telo, 10.00 V hribih se dela dan, 10.35 Kvaliteta življenja, izobr. oddaja, 11.05 Sedma steza, športna oddaja, 11.25 Omizje, 15.00 Zarišče, 15.30 Sova, ponovitev nanizank, 17.00 Tv dnevnik 1, 17.05 Šolska tv, 18.10 Lonček, kuhaj: Mrzla mlečna juha, 18.20 Pogledi, Njegovo veličanstvo — čevlji, 19.10 Risanka, 19.30 Tv dnevnik 2, 20.05 Življenje v barvah, franc. nadaljevanka, 21.00 Me-stne zgodbe: Poreč, 22.10 Tv dnevnik 3, 22.30 Sova: Policijski oddelek, amer. nanizanka; Klub Paradiž, angl. nadaljevanka.

Drugi program: 15.30 Svet športa, 16.30 Posnetek smučanja, 17.30 Regionalni programi: Studio Koper, 19.00 Naša pesem, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Zarišče, 20.30 Zrebanje lota, 20.35 Umetniški večer: Film v letu '90 in igrani film, Yutel.

HTV

Prvi program 9.15 Ponovitev, tv v šoli, mladinske oddaje, 19.30 Dnevnik, 20.00 Predvečer (Tv f), 21.05 V ospredju, 22.35 Dnevnik, 23.00 Špijon, ki se je skrival v zavetrje (f).

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.00 Ponovitev, tv v šoli, 14.00 Mladinske oddaje, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Z dušo in telesom, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Orel in lev (dok. f), 21.07 Dallas (n), 22.00 Smrt nad Lockerbiejem (f), 23.35 V njenih očeh je zmeraj noč (f).

TV MADŽARSKA

8.25 Rebrasti krokodil, kratki film, 9.05 9 tangov in Bach, 9.40 Telovadba za invalide, 9.55 Skupščinski dnevnik, prenos zasedanja Parlamenta, 17.00 Panonska kronika, 17.20 Narodne za zbornice, 17.25 Most k življenju, 18.00 Bogosluzje Hannuka, 18.45 Gospodarstvo, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Podedovana ljubezen, 6. del serije, 21.05 Studio '90, pon., 22.05 Iz Parlamenta, 22.35 Glasbeni TV klub, 23.25 TV dnevnik, 23.40 Dnevnik BBC.

TV SLOVENIJA

9.00 Živ žav, 9.50 Perice, škotska drama, 11.10 Življenje v barvah, franc. nadaljevanka, 15.00 Zarišče, 15.30 Sova, ponovitev nanizank, 17.00 Tv dnevnik 1, 17.05 Svet vulkanov, franc. serija, 18.05 ZBIS: Muro v živalskem vrtu, 18.25 Tovarišija Petra Grče, igrana serija, 19.00 Risanka, 19.30 Tv dnevnik 2, 20.05 Film tedna: Rudar-jeva hči, ameriški film, 22.30 Vi-deogodba, 23.15 Sova: Alf, amer. nanizanka; Klub Paradiž, angl. nadaljevanka; Zgodovina smeha, franc. serija.

Drugi program: 16.00 Satelitski programi, 18.30 Mostovi, 19.00 Studio Maribor: Poslovna borza; Tv ruleta, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Zarišče, 20.30 Operne zgodbe, 21.25 Svet poroč, 22.25 Yutel.

HTV

Prvi program 9.00 Ponovitev, tv v šoli, mladinske oddaje, 19.30 Dnevnik, 20.00 Rumeni Rolls Royce (f), 22.05 Dnevnik, 22.30 Dok. film.

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.00 Ponovitev, tv v šoli, 14.00 Mladinske oddaje, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Z dušo in telesom (n), 19.30 Čas v sliki, 20.15 Moselbrück, 21.15 Prijubljeni sin (n), 22.45 Zaup-niki (f). Drugi program 17.00 Vzgojna oddaja, 17.30 Dežela in ljudje, 18.00 I me mi je zajec (n), 18.30 Glasbene želje, 19.00 Štajerski utrip, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Argumenti, 22.00 Čas v sliki, 22.30 Velika prevara.

TV MADŽARSKA

9.10 Menežerska pošte-vanka, 9.50 Podedovana ljubezen, pon., 10.45 Studio '90, pon., 16.50 Video novi-ce, 17.05 Szia, mami! 17.30 Aplavz za Belo Takacs, 17.55 Gospodarstvo, 18.10 Pokrajine, mesta, ljudje, spored zunanjepolitičnega uredništva, 19.00 Gledališki večer, razgovor pred predstavo, 19.30 TV dnevnik, 20.05 George Orwell-Peter Hall: Živalska farma, musical iz gledališča Kaposvar, 23.10 TV dnevnik, 23.25 Dnevnik ZDF.

TV SLOVENIJA

9.00 Grizli Adams, amer. nanizanka, 9.25 Šolska tv: Nadar-jeni otroci, 10.00 Pustolovščina-slikarstvo, 10.30 Angleščina za najmlajše, 10.45 Mostovi, 11.55 Zakon v Los Angelesu, 14.45 Angleščina za najmlajše, 15.00 Mostovi, 15.30 Zarišče, 16.00 Sova, ponovitev nanizank, 17.00 Tv dnevnik 1, 17.05 Šolska tv, 18.10 Lutkovna igrca, 18.40 Alf, amer. nanizanka, 19.00 Risanka, 19.30 Tv dnevnik 2, 20.05 Vojne usode, angl. nadaljevanka, 21.05 Tednik, 22.10 Tv dnevnik 3, 22.30 Sova: Vse razen ljubezni, amer. nanizanka; Škotska balada; Klub Paradiž, angl. nadaljevanka.

Drugi program: 16.00 Satelitski programi, 17.30 Studio Ljubljana, 19.30 Tv dnevnik, 20.00 Zarišče, 20.30 Divji svet Živali, 21.00 Mali koncert: Ljubljanski oktet, 21.20 Svet na zaslonu, 21.50 Komedija na slovenskem odru: Orkester, 22.50 Yutel.

HTV

Prvi program 9.15 Mladinske oddaje, tv v šoli, ponovitev, 19.30 Dnevnik, 20.00 Špekter, 21.05 Kvizkote-ka, 22.20 Dnevnik, 22.45 Glas-bena scena.

TV AVSTRIJA

Prvi program 9.00 Ponovitev, tv v šoli, 14.00 Mladinske oddaje, 18.00 Družinski magazin, 18.30 Z dušo in telesom, 19.30 Čas v sliki, 20.15 Edgar, čuvar morale (f), 21.20 Veseli Jocker, 22.15 Vi-deoteka.

TV MADŽARSKA

8.00 Magazin za mene-žerje, 9.05 Preiskovalec, krimi-nalka, 9.55 Glasbeni film, 10.25 Telovadba za invalide, 16.10 Panonska kro-nika, 16.25 Magazin Alpe-Jadran, 17.00 Utica, 17.35 Perpetuum mobile, 17.45 Tretji kanal, 18.30 Gospo-dinjki tečaj, 19.00 O veri — za otroke, 19.30 TV dnevnik, 20.05 Prebijajoč se med vejami, angleški TV film, 21.30 Videoklipi, 22.00 Domače ogledalo, 23.20 TV dnevnik, 23.35 Dnevnik BBC.

ljubljska banka Pomurska banka d.d. Murska Sobota

ZVEZDE VAM MEŽIKAJO

Horoscope section with zodiac signs and descriptions: OVEN, BIK, DVOJČEK, RAK, LEV, DEVICA, TEHTNICA, SKORPIJON, STRELEC, KOZOROG, VODNAR, RIBI.

TRGOVINA KALAMAR
TRDKOVA 54 — 69263 KUZMA
Tel. 069/78-341

MIRNE IN VESELE PRAZNIKE TER SREČO V LETU 1991 VAM ZELI TRGOVINA KALAMAR TRDKOVA IN VAS VABI NA UGODEN PRAZNICNI NAKUP:

- sladkor, kristalni 1 kg 9,50 dinarja
- ribje konzerve že od 9,30 dinarja
- sir gauda 1 kg 53,00 dinarjev
- buteljčna vina, bela od 26,00 dinarjev
- rdeča od 22,70 dinarja
- vino Grajski rizling 19,70 dinarja
- vino, namizno belo od 12,50 dinarja
- pivo Gambrinus 6,20 dinarja
- pralni prašek 3 kg 62,00 dinarjev
- presenečenje ob večjem nakupu

VESELI NAS, DA VAM LAHKO OLEPŠAMO PRAZNIKE!

TEHNO IMPEKS, d.o.o.

Titova 26 (hotel Diana, vhod z dvorišča)
MURSKA SOBOTA, tel.: (069) 25 049,
odprto od 8. do 12. in od 13. do 16. ure.

PRODAJA AVTOMOBILOV IN MOTORNH KOLES

- avtomobili znamk RENAULT in vseh japonskih in ameriških proizvajalcev
- motorna kolesa ameriških in japonskih proizvajalcev

NAJNIŽJE CENE!

Butik
INKOM

MURSKA SOBOTA
Prežihova 7 a
(za starimi avtobusnimi garažami)
Tel.: (069) 23 652

Za praznične dni ženska oblačila iz Italije!

- obeke
- kompleti
- perilo
- ženski plašči
- modni dodatki

Odprto od 9. do 19., ob sobotah od 9. do 13. ure.

OBIŠČITE NAS IN SI OGLEJTE NAŠO KAKOVOSTNO PONUDBO!

do **20 %**

od 1. 12. dalje za OKNA, VRATA, POLKNA, MONTAŽNE STENE, HIŠE ...
IZKORISTITE

- **KONKURENČNE CENE in**
- **DRUGE UGODNOSTI NAKUPA**

JELOVICA

ŠKOFJA LOKA, tel.: 064/631 241,
fax.: 064/632 261

MURSKA SOBOTA, Cankarjeva 25
tel.: 069/22 921

DELOVNI ČAS: vsak dan od 7. do 15. ure
Vsako prvo in tretjo soboto od 7. do 12. ure.

50 mopedov PIAGGIO SI s čelado

AVTOIMPEX

20x Alfa Romeo

33

1x **1.000.000 DIN**
2x **500.000 DIN**
10x **100.000 DIN**

Novoletni 3x3

PRVO ŽREBANJE

16. 12. 90

ZDRAVILIŠČE MORAVSKE TOPLICE p.o.

Kranjčeva 12, MORAVSKE TOPLICE, 69221 Martjanci, tel.: 069 48 210, telex: 35275 Morto YU, telefax: 069 48 607

STE SE ŽE ODLOČILI, KJE BOSTE PREŽIVELI NAJDALJŠO NOČ V LETU IN NOVOLETNE PRAZNIKE?

- Vabimo vas v **restavracijo AJDA**, kjer vas bo zabaval ansambel Unior, cena silvestrske večerje bo 800 din, prvega januarja pa le 300 din.
- V **taverni hotela AJDA** vas bo zabaval ansambel Kontinental, cena silvestrske večerje bo 1.000 din, 1. januarja pa le 400 din.
- V **restavraciji Toplice** vas bo zabaval ansambel Kazino, cena silvestrske večerje bo 650 din, 1. januarja pa le 200 din.
- Silvestrovanje v **okrogli restavraciji** bo popestril Drago — en mož en orkester. Cena silvestrske večerje bo 550 din.
- Poskrbeli smo za vaše brezskrbno silvestrovanje! **OTROKE PRIPELJITE S SEBOJ!**

Za njih smo pripravili posebno **OTROŠKO SILVESTROVANJE** z disko glasbo, ob gledanju TV in z brezalkoholnimi pijačami. Cena otroške silvestrske večerje s pijačo je 450 din.

Vabimo vas, da tudi božične praznike preživite v naših restavracijah ob prijetni glasbi in dobri hrani.

Združite prijetno s koristnim. Na voljo vam je novi pokrit bazen s savno in trim kabinetom v hotelu AJDA.

Vse za
Božička in dedka Mraza!

HIBISCO
trgovina za otroke

PANDA
Lendavska 23
MURSKA SOBOTA

VSE ZA VAŠE MALČKE, ŠOLARJE ...

- **oblačila iz uvoza:** puhovke, hlače, puloverji, trenirke, modne majčke s kapucami ...
- **igračice iz uvoza:** letala, lokomotive, lego kocke ...
- **živali iz pliša:** medvedki, levi, žirafe, zebre ...
(naše znane živalice iz TV reklame Lekova domača lekarna).

XXVII. anketa Vestnika za izbor športnika Pomurja 90

Marika Kardinar in Hary Steržaj športnika Pomurja 1990

Najboljši športni kolektiv NTK Sobota

V hotelu Diana v Murški Soboti so na tradicionalni Murini noči, prireditvi Nogometnega kluba Mura, slovesno razglasili najboljše športnike, športnike in športne ekipe Pomurja za leto 1990. Za najboljšega športnika Pomurja je bil izbran kegljavec mariborskega Konstruktorja Hary Steržaj iz Ljutomera, državni reprezentant in dobitnik bronaste medalje (moštveno) na svetovnem prvenstvu. Drugo mesto je osvojil atlet radgonskega Partizana Rudi Kocmut, svetovni prvak v teku na 800 m invalidov in drugi v teku na 1500 m. Tretje mesto pa je pripadlo atletskemu veteranu, tekmovalcu v hitri hoji, ki nastopa za Ljubljano, Milana Baleku, državnemu prvaku in rekorderju. Za najboljšo športnico Pomurja je bila izbrana kegljavka državnih in svetovnih prvakinja Ema iz Celja Marika Kardinar iz Borovnika, dobitnica zlate (moštveno) in bronaste (pari) medalje na svetovnem prvenstvu. Za njo sta se uvrstili atletinji Marija Števanec iz Borejca, članica ljubljanske Olimpije in Manuela Pergar iz Murske Sobotice, članica AK Pomurje iz Murske Sobotice. Za najboljši športni kolektiv je bil izbran NTK Sobota iz Murske Sobotice, novi član prve zvezne namiznoteniške lige. Za njim pa sta se uvrstila nova člana slovenske lige — Nogometni klub Nafta iz Lendave in Strelška družina Ljutomer.

Najboljši športnik Pomurja 1990 Hary Steržaj sprejema čestitke na slavnostni razglasitvi v hotelu Diana. Foto: N. Juhov

Rezultati ankete ŠPORTNIKI

1. Hary Steržaj (kegljanje), 2. Rudi Kocmut (atletika), 3. Milan Balek (atletika), 4. Mirko Unger (namizni tenis), 5. Damjan Špur (atletika), 6. Stefan Lovenjak (rokomet), 7. Geza Grabar (atletika), 8. Bojan Jančar (nogomet), 9. Bojan Sekereš (badminton), 10. Janko Rajnar (odbojka), 11. Marko Slavič (konjenstvo), 12. Zoltan Herczeg (nogomet), 13. Borut Benko (namizni tenis), 14. Janko Őri (namizni tenis), 15. Uroš Kolarič (letalstvo), 16. Rade Bačić (rokoborba), 17. Miro Matjašec (športni ribolov), 18. Simon Soos (kofesarstvo), 19. Vlado Poiočnik (judo), 20. Imre Cikajlo (judo).

ŠPORTNICE

1. Marika Kardinar (kegljanje), 2. Marija Števanec (atletika), 3. Manuela Pergar (atletika), 4. Karina Sekereš (badminton), 5. Anita Gjerek (kajakarstvo), 6. Katarina Marič (ah), 7. Tina Jakšič (kajakarstvo), 8. Tatjana Ternar (karate), 9. Dunja Turk (ritmična gimnastika), 10. Melka Ščančar (strelstvo), 11. Natalija Petković (badminton), 12. Petra Kramberger (badminton), 13. Gabika Bočjak (karate), 14. Erika Žagar (karate), 15. Nina Toplak (ritmična gimnastika).

ŠPORTNE EKIPE

1. NTK Sobota Murska Sobota, 2. NK Nafta, 3. SD Ljutomer, 4. OK Pomurje Murska Sobota, 5. NK Beltinka Beltinci, 6. NK Turnišče, 7. RK Pomurka Bakovci, 8. Judo Partizan Murska Sobota, 9. Ribiška družina Gornja Radgona, 10. Športno društvo Tišina.

Kegljanje

ZMAGE LENDAČANOV

V Lendavi je bilo povratno kegljaško srečanje med moškim in ženskima ekipama ZTE iz Zalaegerszega iz Madžarske in Nafta iz Lendave. V obeh konkurencah so zmagali Lendačani. Moški so bili boljši od gostov za 51, ženske pa za 23 kegljev. Najboljši pri Nafti: Radakovič 405, Felšó 401 in Leiner 395 pri moških ter Kopinja 362, Vargova 358 in Zalikova 357 pri ženskah.

V sedmem kolu tekmovanja v varaždinski kegljaški ligi je Nafta premagala Bratstvo iz Kotoribe za 26 kegljev. Najboljši pri Nafti: Radakovič 802, Horvat 783 in Žalik 767 podrtih kegljev. Ženska ekipa Nafta pa je v četrtem kolu podrla 2.111 kegljev. Najboljše so bile: M. Varga, 406, A. Varga, 370, in Žalik, 343 kegljev. M. Žalik

PORAZ RADENSKE

V zadnjem kolu prvega dela prvenstva v drugi republiški moški kegljaški ligi je Fužinar na Ravnah premagal Radensko s 5205:5130 podrtimi keglji. Za Radensko so tekmovali: Steržaj, 940, Drvarič, 867, Kučan, 857, Kovačič, 845, Mundjar, 826, in Salamon, 795 podrtih kegljev.

Na odprtem tekmovanju KK Radenska je sodelovalo 84 tekmovalcev. V tekmovanju 200 metrov je zmagal M. Steržaj (Radenska) z 939 podrtimi keglji pred Smodišem (Leoben), 916, Drvaričem (Radenska), 899, Kardinarjem, 895, in H. Steržajem, 891 podrtih kegljev. V tekmovanju na 100 metrov je pri moških zmagal Brus iz Radenec pred Župankom (Panonija) in Grčarjem (Radenci), pri ženskah pa Kavčičeva pred Žižkovo in Žurmanovo, vse iz Radenec.

KOMPAS

PROGRAM NOVO LETO 91 — posebni program

morje, celine, zdravilišča — od 28. 11. do 2. 1. 1991

- ITALIJA — ugodno božično in novoletno nakupovanje Rim—Neapelj, 4 dni, 1.930 din, Rim, 4 dni, 1790 din
- SILVESTROVANJE — TUJINA Ciper, 4 dni, 4.200 din, Pariz, 5 dni, 4.900 din, Nica, 4 dni, 2.100 din, Amsterdam, 4 dni, 5.100 din
- PRAZNIČNI DNEVI NA DUNAJU v decembru bogat program 3-dnevnega izleta z letalom iz Ljubljane, 1.990 din
- POČITNICE — DOMOVINA Rovinj, Novigrad, Poreč, Crikvenica
- POČITNICE — TUJINA, 7 dni, prevoz, hotel Kanarski otoki, vsak ponedeljek, 6.750 din Ciper, vsako sredo, 4.500 din
- EGIPT: Kairo, dežela taranov križarjenje po Nilu, Luksor
- ZIMA 90/91 — pester katalog s cenami Smučanje, 7 dni v Avstriji in Italiji, že od 2.200 din Obročno odplačevanje

Prevozi ob odhodu iz Gornje Radgone Novo: Rent-a-car tudi v Gornji Radgoni Informacije: KOMPAS, Gornja Radgona, 74 741, 74 265

POTUJTE Z NAMI!

NAMIZNI TENIS

PRIČAKOVANA PORAZA

V predzadnjem kolu prve zvezne lige so Sobočani gostili beograjski ekipi Crveno zvezdo in Partizan ter ob slabi igri dvakrat pričakovano izgubili. V prvem srečanju s Crveno zvezdo niso prikazali prav ničesar in ob izredno slabi igri vseh treh igralcev je imel le Unger nekaj možnosti za častno zmago proti tretjemu igralcu Pavasoviču, ko je v tretjem setu vodil z 19:15. V drugem srečanju s Partizanom so zaigrali nekaj bolje, ker so gostje igrali brez najboljših Primorca ter Lupuleska in ob dveh zamgah nad petim igralcem Kocičem osvojili še tri sete. Prav neverjetno je, kako so Sobočani padli v igri in ker kriza traja že precej časa, se postavlja vprašanje, ali je z njihovim treningom vse v redu. S štiri točkami so na osmem mestu in v zadnjem kolu igrajo izredno pomembno tekmo za obstanek v Prištni. Rezultati: SOBOTA—CRVENA ZVEZDA 0:5 (Benkovič—Kalinič 9:21, 15:21, Unger—Pavasovič 21:14, 18:21, 19:21, Benko—Rop 13:21, 17:21, Unger—Kalinič 18:21, 10:21, Benkovič—Rop 17:21, 15:21).

Rihtarič (GR) prvi v skupini. Foto: T. Gider

SOBOTA—PARTIZAN 2:5 (Benkovič—Xiao 21:17, 14:21, 14:21, Benko—Kocič 20:22, 21:12, 21:16, Unger—Gavrilovič 18:21, 21:18, 12:21, Benko—Xi-

—I. SOL — moški

Zmaga Pomurja in poraz Ljutomera

V devetem kolu tekmovanja v prvi republiški moški odbojarski ligi so prijeto presenetili igralci Pomurja iz Murske Sobotice, saj so v gosteh premagali Mišinjce s 3:1. Kaže, da se je Sobočanom naposled odprlo, zato lahko pričakujemo nove zmage. Odbojkarji Emone Commerca Ljutomera pa so izgubili tekmo v Mariboru z drugo ekipo Tehno Mobila z 2:3, čeprav so vodili z 2:1. Kljub porazu in tekmi manj pa so Ljutomerčani še vedno na tretjem mestu. Za mesto višje pa je prišlo Pomurje. V prihodnjem kolu igra Pomurje doma s Šempetrom, Emona Commerce Ljutomer pa z Bledom. Odbojkarice Pomurja so premagale Ruše s 3:0.

SIFTAR (Pomurje)

Nogomet

Priznanje Klanjšču in Nafti

Ob praznovanju 70-letnice Nogometne zveze Slovenije so v Izoli zaslužnim klubom, nogometišem in nogometnim delavcem podelili priznanja. To sta prejela tudi Nogometni klub Nafta iz Lendave in Ciril Klanjšček iz Murske Sobotice.

Šah

Zmagal Glavač

Šahovsko društvo Radenske Pomurje iz Murske Sobotice je pripravilo turnir nižjekategorikov (II.—IV.). Med 22 šahisti je zmagal Glavač s 7,5 točke pred Lainškom, 6,5, Vučkom, Marico Marič in Zaričem, po 6, Cenerjem in Petrom Kelemenom, po 5,5, Poredošem in Cafom, po 5 točk.

Košarka

Sobočanke še brez poraza

V tekmovanju druge republiške ženske košarkarske lige vzhod je Pomurje iz Murske Sobotice premagalo Maribor s 56:52. Strelke za Pomurje: Kolarjeva 24, Breziceva in Drožinova po 9, Bőrčeva 6, Cerova 4 ter Broderjeva in Harijeva po 1. Sobočanke so še brez poraza.

V tekmovanju druge republiške moške košarkarske lige pa je Polzela premagala Pomurje z 92:79. Strelci za Pomurje: Gomboc 25, Juteršnik 20, Klemar 15, Roškar 10, Bnič 6 ter Kerčmar in Gregor po 2.

V tekmovanju območne košarkarske lige za moške je Radgona v pomurskem derbiju premagal Ljutomer s 66:54.

Radenska prva na Madžarskem

V Zalaegerszegu na Madžarskem je bil tradicionalni košarkarski turnir veteranov. Rezultati — Nagykanizsa:Radenska 50:76, Zalaegerszeg:Lendava 57:37, Nagykanizsa:Lendava 70:40 in Radenska:Zalaegerszeg 49:32. Vrstni red: 1. Radenska, 2. Zalaegerszeg, 3. Nagykanizsa, 4. Lendava. Najboljši strelci: Hladen 24, Glazár 20 in Beherk 19 pri Radenski ter Klemencič 16, Zoldoš 15 in Misja 13 pri Lendavi.

Judo

Sobočani zmagali v Lentiju

V Lentiju na Madžarskem je bilo tradicionalno tekmovanje v judu za Miklavžev pokal. Med tremi ekipami je zmagala Murska Sobota pred Lendavo in Lentijem. Prva mesta so osvojili: Rancigaj (24), Lesjak (32), Žilavec (35), L. Cikajlo (38), B. Šeruga (41) in Kovač (53).

Na mednarodnem judu turnirju Nagaoko v Ljubljani je sodelovalo okrog 300 tekmovalcev, med njimi so bili tudi pomurski tekmovalci in dosegli nekaj lepih uvrstitev. Najuspešnejši je bil Pavlič (42), pri mladincih je zasedel drugo mesto. Erniša (34) je bil tretji. Peta mesta so zasedli: D. Vehab, A. Šeruga, I. Cikajlo in Brozovič. Šesta sta bila Mezouzi in T. Vehab, sedmi Čuk, Horvat in Kerec ter osmi Šadl. Pri članih je Koš (78) zasedel sedmo mesto. T. Kos

Strelstvo

ZMAGA NORŠINEC

V tekmovanju prve republiške strelske lige je od pomurskih predstavnikov zmagala le ekipa Noršinec, premagala je Stekljarja iz Hrastnika s 1435:1424 krogi. Najboljši posameznik je bil Ljubo Špindler s 381 krogi. Rudnik iz Hrastnika je premagal Tišino s 1459:1458 krogi. Najboljši pri Tišini je bil Pertoci s 375 krogi. Avgust Majerčič iz Maribora pa je premagal Ljutomer s 1487:1457 krogi. Najuspešnejši tekmovalcec je bil Robnik s 380 krogi.

VODIJO GANČANI

Po šestem kolu tekmovanja v občinski A strelski ligi Murska Sobota vodijo Gančani s 47 točkami pred Gederovci, 39, in Grafčarjem, 34 točk. Pri posameznikih je na prvem mestu Pucko (Gan.) z 2164 krogi pred Majcem (Graf), 2.159, in Balazicem (Ganč.), 2.156 krogov. V B občinski ligi vodi Tišina II s 33 točkami pred Panonijo II, 26, in Pomurko II, 18 točk. Med posamezniki je na prvem mestu Flegar (Tiš.) z 2.161 krogi. V občinski pionirski ligi vodi Tišina z 28 točkami pred Pomurko, 19, in Noršinci, 18 točk. Posamezno: P. Flegar 1032, B. Flegar 1019, Horvat (vsi Tišina) 1010 krogov. F. Marko

—SRL — moški

NAREDILI PREVEČ NAPAK

MEOLIC (Pomurka Bakovci)

V desetem kolu prvenstva v prvi republiški moški rokometni ligi je Grosuplje premagalo Pomurko Bakovce s 25:23. V izenačenem srečanju so Bakovčani v prvem polčasu vodili z dvema goloma prednosti, vendar so v nadaljevanju naredili preveč napak, da bi lahko dosegli uspeh. V zadnji minuti so imeli lepo priložnost, da rezultat izenačijo, a je niso izkoristili. Najboljši v ekipi Pomurke Bakovce je bil Štefan Lovenjak. Gole za Pomurko Lovenjak 3, Horvat in Meolic po 2 ter Žalodec enega. V prihodnjem kolu igra Pomurka Bakovci v Murški Soboti z ekipo Ormoža.

VODI PLANIKA

V občinski strelski ligi Lendava je bilo tretje kolo. Vodi Planika Turnišče pred Varstojem II, oba imata po 6 točk, ter Graničarjem Kobilje, 4 točke. pri posameznikih vodi Draškovič (Planika) s 1092 krogi pred Režonjo (Dorvonik), 1076, in Maučecem (Planika), 1070 krogov. A. Zver

SRL — moški

SIT Rudar	10	9	0	1	280:210	18
BAKOVCI	10	7	1	2	272:221	15
Ines Riko	10	7	1	2	240:215	15
Grosuplje	10	6	2	2	220:195	14
Šešir	10	6	1	3	225:198	13
Preddvor	10	6	1	3	256:235	13
Jadrano	10	6	0	4	254:232	12
Drava	10	5	1	4	272:242	11
V. Nedelja	10	4	0	6	201:236	8
Ferrotehna	10	4	0	6	242:289	8
Ormož	10	3	0	7	185:201	6
Dobova	9	2	0	7	213:240	4
Krško	9	0	1	8	200:237	1
Dol	10	0	0	10	138:247	0

Rokoborba

Bačić drugi v Avstriji

Na Dunaju je bilo mednarodno tekmovanje v rokoborbi. Med tekmovalci iz sedmih držav sta sodelovala tudi Rade Bačić in Gorazd Tribnik, člana ABC Pomurke iz Murske Sobotice, ter se lepo odrezala. Bačić je v kategoriji do 74 kg zasedel drugo, Tribnik pa v kategoriji do 68 kg peto mesto. V borbi za prvo mesto je Bačića premagal Pnajder (Avstrija). Ekipo ABC Pomurke je prvi vodil trener Edi Vogrinec.

Mali nogomet

Ustanovna skupščina

V petek, 14. decembra 1990, bo ob 17. uri v dvorani hotela Zvezda v Murški Soboti ustanovna skupščina Občinske zveze klubov malega nogometa. Ob tej priložnosti bodo podpisali samoupravni sporazum o ustanovitvi zveze, sprejeli pravila in si izvolili vodstvo, zaslužnim članom pa bodo podelili priznanja.

Odbojarski ples

Odbojarski klub Pomurje prireja v soboto, 15. decembra 1990, v kavarni hotela Diana v Murški Soboti ODBOJARKARSKI PLES. Za dobro razpoloženje bo skrbel ansambel Šok iz Ljubljane, obeta se bogat srečelov in žrebanje vstopnic. Pokrovitelj prireditve, ki so jo odbojkarji poimenovali Za nove zmage, je videmska firma E.E.K. holding.

I. ZNTL

Partizan	7	7	0	35:3	14
Industrogradnja	8	6	2	33:21	12
Vojvodina	7	5	2	33:19	10
K. Olimpija	8	4	4	26:28	8
Metalac Olt	7	4	3	26:22	8
Crvena zvezda	7	4	3	28:23	8
Vjesnik	8	3	5	21:35	6
SOBOTA	8	2	6	21:35	4
Prištna	6	1	5	13:25	2
Unirea	7	0	7	5:35	0

KINO SVOBODA GOR. RADGONA

Četrtek, 13. 12. ob 19. uri — hongkonški akcijski film **ŽIVLJENJE NINDŽE**
Petek, 14. 12. ob 17. uri — am. akcijska komedija **NOČI V HARLEMU**
 ob 19. uri — am. romantična komedija **ČEDNO DEKLE**
 ob 21. uri — am. trdo erotični film **NOČNO ŽIVLJENJE**
Sobota, 15. 12. ob 19. uri — am. akcijska komedija **NOČI V HARLEMU**
 ob 21. uri — am. trdo erotični film **NOČNO ŽIVLJENJE**
Nedelja, 16. 12. ob 17. in 19. uri — am. romantična komedija **ČEDNO DEKLE**
Sreda, 19. 12. ob 19. uri — hongkonški akcijski film **V TIGROVEM GNEZDU**

KINO PARK M. SOBOTA, od 14. do 20. XII.

14. dec. ob 17. uri amer. fant. film **ROBOCOP 2**
 14. dec. ob 19. uri amer. trdo erotični film **VROČA MERILIN**
 15. dec. ob 17. uri amer. komedija **GOLA PIŠTOLA**
 15. dec. ob 19. uri amer. fant. film **ROBOCOP 2**
 16. dec. ob 15. uri amer. akcijski film **KITAJSKA ZVEZA**
 16. dec. ob 17. uri amer. fant. film **ROBOCOP 2**
 16. dec. ob 19. uri amer. trdo erotični film **VROČA MERILIN**
 18. dec. ob 17. in 19. uri amer. pustolovski film **ŠOGUNOVA SENCA**
 19. dec. ob 17. uri amer. pustolovski film **ŠOGUNOVA SENCA**
 19. dec. ob 19. uri amer. grozljivka **VOHUNI V ZASEDI**
 20. dec. ob 17. in 19. uri amer. grozljivka **VOHUNI V ZASEDI**

prodam

MOTORNA VOZILA

BMW 1602, avtoprikolico in pikse za traktor Steyr, prodam. Dankovci 26. M-2682
JUGO SKALA 55 prodam. ☎ 26-502. M-2683
LADO SAMARO, 5 vrat, letnik 1989, prodam. ☎ 22-173. M-2684
RENAULT 19 SHAMADE TRE, april 1990, prodam. Sifitar, Strukovci 1. M-2685
ŠKODA 110, registrirano do septembra 1991, in moped avtomatik, prodam. Jug, Vanča vas 18. M-2687
JUGO 55, star 12 mesecev, registriran do decembra 1991, ugodno prodam. ☎ 24-114, popoldne. M-2691
LADO RIVO 1300, letnik 1988, 18.000 km, prodam. ☎ 48-458, zvečer. M-2692
ZASTAVO 101 KONFORT, dobro ohranjeno, prodam. Ivanci 54, p. Bogojina. M-2695
PEUGEOT 504 IN ZASTAVO 101 ter motorno kosilnico, novo, z garancijo, prodam. Ernest Kardoš, Andrejci 30. M-2996
FIAT 126 P, letnik 1980, prodam v celoti ali po delih. ☎ 46-274. M-2703
JUGO KORAL 45, star 23 mesecev, prevoženih 17.000 km, prodam. Milan Bencak, Tišina 21 f. M-2704

● **NAROČNIKE, KI PREJEMAJO VESTNIK IN NÉPUJSÁG V TUJINO IN NAROČNINE ZA LETOŠNJE LETO ŠE NIŠO PORAVNALI, LEPO PROSIMO, DA SE OB OBISKU V DOMOVINI OGLASIJO TUDI NA NAŠI UPRAVI IN PORAVNAJO SVOJ DOLG. NAROČNINA ZA LETOŠNJE LETO ZA VESTNIK JE 490 DIN (70 DEM).**

ČE NAM DOLGUJETE ŠE NAROČNINO ZA LETO 1989, VAM BOMO PRISILJENI VESTNIK ODPOVEDATI, DOKLER NAROČNINE NE BOSTE PLAČALI.

* VESELE BOŽIČNE IN NOVOLETNE PRAZNIKE *

* UPRAVA VESTNIKA *

VESTNIK

Irma Benko (direktorica in glavna urednica), Jože Šabjan (odgovorni urednik), Bernarda Balazič-Peček, Jani Dominko, Silva Ešry, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Ludvik Kovač, Dušan Loparnik, Feri Maučec, Štefan Sobočan, Branko Žunec, Endre Gontier (tehnični urednik), Nataša Juhnov (fotografinja), Nevenka Emri in Marjan Maučec (lektorja). Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Titova 29/I. Telefoni: novinarji 21-383 in 21-064, odgovorni urednik 25-019, glavna urednica in direktorica, naročniški oddelek, računovodstvo in tajništvo 21-064 in 21-383, GPS (trženje) 22-403 in 21-064; dopisništva: Gornja Radgona 74-083, Lendava 75-085 in Ljutomer 81-317; telefaks 22-419. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Naročnina za trimesečje 1990 je 100,00 dinarjev, za delovne organizacije 200,00 dinarjev, za naročnike v tujini 70 DEM letno. Tekoči račun pri SDK Murska Sobota: 51900-603-30005. Devizni račun pri A-banki Ljubljana: 50100-620-00112-5049512. Tisk GZP Mariborski tisk, Maribor. Po pristojnem mnenju je Vestnik oproščen plačila temeljnega davka od prometa proizvodov

GOSPODINJE!

Če vam zamrzovalna skrinja toči vodo ali ledeni, pokličite **IZOLACIJSKI SERVIS F. Hajdinjak**, Gornji Slaveči 6. Kuzma (069) 78-271

Popravilo z garancijo na vašem domu.

FIAT 750, letnik 1976, prodam. Cena po dogovoru. Slamar, Kocljeva 2, M. Sobota. ☎ 25-260 ali 77-789. M-2706
BT 50, dodatno opremljen (lucky strike), prodam. ☎ 21-860. M-2707
JUGO 45, letnik 1986, prodam. ☎ 24-002. M-2710
FORD CAPRI, v celoti ali po delih, in trajnožarno peč prodam. Murski Črnci 20. M-2711
JUGO 45, karamboliran, letnik 1985, prodam. Lemerje 30. M-2713
GOLF JL, letnik 1980, bencinar, dobro ohranjen, prodam. Turnišče, Žitna 6. M-2714
RENAULT 4 TLS, letnik 1977, rahlo karamboliran, v celoti ali po delih, prodam. Vratarič, Trstenjakova 53, po 15. uri. M-2638
FORD TAUNUS 12 M, registriran, letnik 1967, prodam. ☎ 24-582, po 15. uri. M-2638
AUDI 80, star 3 leta, prodam. ☎ 70-592 ali 70-625. M-2639
GOLF, letnik 1981, garažiran, prodam. Anton Sobočan, Renkovi 52 a. M-264
FIAT ZASTAVO 750, letnik 1980, in traktor IMT 539, starejši, prodam. Ponzanovi 53. M-2642
ZASTAVO 101 prodam. Košar. ☎ 87-377. M-2643
GOLF JGL, letnik 1982, prodam. Avgust Cigut, St. Kovača 56, Turnišče. M-2644
RENAULT 4, letnik 1979, dobro ohranjen, ugodno prodam. Gorica 44. M-2645
DIANO, letnik 1981, registrirano, prodam za 3.500,00 din. ☎ 36-487. M-2646
VW 1302, s strešnim oknom, vozen, registriran do 20. 11. 1991, prodam za 2.500 DEM. ☎ 77-697. M-2647
ZASTAVO 101, starejši letnik, dobro ohranjeno in garažirano, za 18.000 din, prodam. Grabar, Prešernova 33, M. Sobota. M-2651

M G M

Podstrešja predelujemo v bivalne prostore s ploščami knin gips

Hitro in kakovostno izdelujemo razne pregradne stene, obloge in opravamo suhe montaže

Marjan Vrtnjak, tel.: (069) 73 453

RENAULT 4, karamboliran, v celoti ali po delih, prodam. Bogojina 139, popoldan. M-2652
JUGO KORAL 45, letnik 1989, prodam. Domajinci 61, ☎ 49-998. M-2660
JUGO KORAL 65, dodatno opremljen, letnik 1989, prodam. Lipa 58. M-2661
ZASTAVO 101, letnik 1988, prodam. ☎ 25-202. M-2663
FIAT RITMO prodam ali zamenjam za živino (krave) ali balirko. ☎ 41-179. M-2667
LADO RIVO 1.3, letnik 1987, prodam. ☎ 70-280. M-2669
GS, letnik 1980, prodam. Martjanci 88. M-2587
JUGO prodam. ☎ 70-833. M-2591
OPEL KADET 1.6 D, leto izdelave 1985, 5 vrat, prodam. ☎ 70-043. M-2592

PEUGEOT 305, letnik 1979, prodam. Cankarjeva 113, popoldan. M-POP
PEUGEOT 504 TI AVTOMATIC IN OTROŠKO NADSTROPNO POSTELJO prodam. ☎ 70-333. M-2579
ZASTAVO 101, letnik 1983, ugodno prodam. ☎ 25-055, dopoldan. M-BBP
YUGO SKALA 55, letnik 5/89, prodam. Rakičan, Panonska 18. M-DG
JAWO 350, letnik 1986, prodam. ☎ 25-520. M-2593
ZASTAVO 101 prodam za 15.000 din. Žiški 84 a. M-2594
AUDI 60 (dva), prodam. Sotina 94. M-2731

VESTNIK — Izdaja Zavod za časopisno in radijsko dejavnost Murska Sobota

TOVORNI AVTO MERCEDES, pre kucnik, 9 ton, s kabino trambos, pogon na 2 osi, letnik 1978, prodam. Smej, Odranci, Ravenska 37. M-2596
PEUGEOT 204, starejši letnik, v voznem stanju, z rezervnimi deli, motor za Fiat 750 ter rezervne dele prodam. Martjanci 3. M-2598
ZASTAVO SKALA 55, letnik 1989, ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-2600
VISO 11 RE, letnik 1986/N, motor Peugeot, 40.000 km, prodam. ☎ 72-079. M-2604
TOVORNI AVTO ZASTAVA 35/8 N, s kesonom, letnik 1987, ugodno prodam. Jože Horvat, Žiški 61 a. M-2607
BARVNI TELEVIZOR RIZ in prenosni črno-beli televizor Iskra ugodno prodam. ☎ 22-554. M-2611
JUGO 45, letnik 1989, prodam. Brunec, Vrtna 2, Murska Sobota. M-2603
JUGO 45, star štiri leta, prodam. Boris Celec, Dolenci 103 a. M-2616
JUGO 45, letnik 1986, dodatno opremljen, prodam. ☎ 42-161, popoldne. M-2622
RENAULT 4 TL, letnik 1984, bel, 59.000 km, z dodatno opremo, ugodno prodam. ☎ 21-270 ali 26-363. M-2623
OPEL REKORD, letnik 1976, v dobrem stanju, prodam. ☎ 25-227. M-2628
PRIKOLICO LJUTOMER, prekuena, prodam. Gederovci 19. M-2631
TAM 6500, registriran, prekuena, polni sistem, ugodno prodam. Lutverci 41. M-2368-POP
FLORIDO, novo, november 1990, prodam. ☎ 74-159, ob delavnih dopoldne, 74-771 zvečer in ob koncu tedna. M-GR
ZASTAVO 128, letnik 12/86, ugodno prodam. ☎ 75-527. LE-13140
ZASTAVO 1300 prodam. Nemčavci 9. FK-24103
RENAULT 4 GTL, letnik 1984, in termoakumulacijsko peč, 2,5 kW, prodam. ☎ 87-431, po 15.30. IN-12214
LADO SAMARO, staro 4 mesece, prodam. ☎ 82-648 IN-12233-
JUGO KORAL 45, junij 1989, prodam 25% ceneje od sedanje drobno-prodajne cene. Modlic, Stročja vas 33 a. ☎ 82-387, po 18. uri. IN-12229
SUNBEAM HUNTER LD, letnik 1976, motor brezhiben, z vlečno ključko, prodam za 2.000 DEM ali zamenjam za svinjo za zakol z doplačilom ali za motokultivator. I26 P, letnik 1987 (1.000 DEM) in plastenjak s folijo (15 x 4 m), prodam. Terezija Lutrov, Krizevci pri Ljutomeru 3 a. IN-12228
ZASTAVO 750, dobro ohranjeno, letnik 1980, prodam za 15.000 din. Jože Žihari, Mota 58 a, Ljutomer. M-2332
FORD FIESTO, letnik 1983, prodam za 60.000,00 din. ☎ 87-018. M-12220
ZASTAVO 750, letnik 1982, in BT 50, letnik 1987, prodam. Ivan Šajnović, Vešiča 43, p. Ljutomer. M-12219
FORD ESCORT 1100, letnik 1977, ugodno prodam. ☎ 60-022, zvečer. M-13998
ZASTAVO 750 ugodno prodam. ☎ 74-293. M-GR
ZASTAVO SKALA 55, letnik 1989, ugodno prodam. Naslov v upravi lista. M-130
ZASTAVO 128 SKALA 55, staro 15 mesecev, prodam. Salajko, Gregorčičeva 55, ☎ 21-538, po 15. uri. M-2585
CITROEN BX 16 TLS, letnik 1984, dobro ohranjen, prodam. ☎ 24-380. M-2715
ZASTAVO 128, letnik 1985, registrirano do 24. 10. 1990, prodam. Lipovci 28, ☎ 42-142. M-2719
ZASTAVO 101 KONFORT, staro 10 let, registrirano do 18. 11. 1991, prodam. Tipa 5, Turnišče. M-2720
GOLF, bencinar, karoserija obnovljena, ugodno prodam. Šulinci 2 b, ☎ 78-029. M-2724
OPEL KADETT 1.3, letnik 1979, registriran do oktobra 1991, prodam. Rogan, Cankova 62. M-2726
GOLF, dizel, 12/1984, in AMI 8, vozen, lahko tudi po delih, prodam. Martjanci 74, ☎ 48-635. M-2727
JUGO KORAL 60, prodam ali zamenjam za I26 P — z doplačilom. Možnost obročne odplačevanja. Kuferšin, St. Rozmana 12, M. Sobota. M-2730
GASILSKO DRUŠTVO PRISTAVA pri Ljutomeru prodaja gasilski avto IMV 1300 D, neregistriran. Informacije: Milan Makoter, Pristava JN-12345

KMETIJSKA MEHANIZACIJA

PRODAM

MOLZNI STROJ, nov, znamke Virovitica, prodam. Skakovci 40. M-2615
TRAKTOR ZETOR 5211, letnik 1987, novejši tip, prodam. ☎ 81 118. IN-12231
KOMBAJN EPPLE MOBIL 250 po delih prodam. Mirko Vogrinec, Norički Vrh 3, G. Radgona. GR-14501
TRAKTOR IMT 565, na prednji pogon, star 2 leti, prodam. Večeslavci 13, ☎ (064) 78 678. M-2609
CISTERNO, 2.700 l, nov kombajn Vihar 40, drobilec za koruzo Blisk 500, 4-delne brane, cirkularno in dvo-brazdni plug IMT prodam. Skakovci 36. M-2614
TRAKTOR STEYR 18, s koso in plugi, in moped APN 4, prodam. Lopert, ☎ 47 307. M-2620
TRAKTOR ZETOR 5711 prodam. Vaneča 66. M-2623
TRAKTOR FERGUSON 540 prodam. Marič, Vadarci 90. M-2654
MOLZNI STROJ VITREKS VIROVITICA, nerabljen, zelo ugodno prodam. Anton Tibaut, Polana 45. M-2666
4-DELNE KLINASTE BRANE in koruznjak, komplet ali samo žico s koruznjaka, prodam. Skakovci 17. M-2676
TRAKTOR FIAT STORE 52, malo rabljen, motokultivator in barvni televizor Gorenje prodam. Angela Erhartič, Boreci 19, Krizevci pri Ljutomeru, ☎ 87 242. M-2677
TRAKTOR STEYR, tip 190. 36 KS, prodam. Sotina 97. M-2681
TRAKTOR STEYR (HROŠČ) 28, s koso in jermenico, prodam. Mlajinci 4. M-26899
KOSILNICO BCS in živinsko prikolico, prodam. Kuzma, Cankova 69. M-2701
TRAKTOR STEYR, v dobrem stanju, prodam. Jože Feher, G. Lakos 92. LE-13153

ŽIVALI

PRODAM

KRAVO, staro šest let, brejo, in telico, brejo, ugodno prodam. Ogleđ vsak dan: Irgolič, Orehovci 2, G. radgona. M-14504
TELICO, brejo 9 mesecev, prodam. Turnišče, Pod logom 31, ☎ 72 024. M-2584
KRAVO, brejo, staro 7 let, prodam. ☎ 41 521. M-2588

ZAHVALA

Pri **ZAHVALI** za pokojnim **Ludvikom Kuzmo iz Rankovec 17** je nastala napaka. Pravilno besedilo se glasi: Tih in boleč je spomin na 28. november, ko si nas pred **dvema letoma** za vedno zapustil, dragi mož, oče in stari oče...
Za napako se opravičujemo!

Ko mrak leže na zemljo, zvonovi večerni tih zapojo, melodije nežne tvoje več uho ne sliši, solze nase ne morejo iz spajja, te večnega zbuditi. Mirno spiš zdaj tam, kjer ni več trpljenja, ne večnega hitenja. Živel ti več ne hoš med nami, a spomin nate bo vedno z nami.

KRAVO prodam. Gomilica 137. M-2597
KRAVO, staro 7 let, brejo 9 mesecev, prodam. Vaneča 2, ☎ 45 067. M-2610
PIŠCANCE, težke 2 kg, prodam. Tropovci, Križna 13. M-2653
KRAVO, stelno, dobro mlekarico, zaradi bolezni lastnika prodam. Struhovci 3 a. M-2665
MALE PUJSKE prodam. Veščica 60 a. M-2668
MALE PUJSKE prodam. Filovci 170. M-2672
MALE PUJSKE prodam. Fartelj-Malačić, Bokrač 29. M-2674
MALE PUJSKE prodam. Melinci 43. M-2675
KRAVO IN TELICO, visoko breji, prodam. Andrejci 3 a. M-2688
PUJSKE, težke nad 20 kg, prodam. Dokležovje 32. M-2690
KRAVO, mlado, kontrola A, prodam. Turnišče, Ob potoku 10. M-2694
KRAVO s tetelom, traktor Deutz in Emo Central 20, malo rabljen, prodam. Puconci 78. M-2698
NEMŠKE OVCARJE prodam. Tišina 56. M-1721
MALE PUJSKE prodam. Krajna 31, ☎ 46 468. M-2723
TELICO, brejo 8 mesecev, kontrola A, in trosilec gnoja Krpan 25 SIP, star 1 leto, prodam. Domajinci 18. M-2725
PSA, dobrega čuvaja, **ODDAM**, Anton Horvat, Rožički Vrh 65, p. Videm. GR-14509
KRAVO, staro štiri leta, ugodno prodam. Koobek, Ptujška 43, G. radgona. GR-13997

posesti

PRODAM

PARCELO za gradnjo v Mačkovcih, 37 arov, št. parcele 270, prodam. ☎ 77 825. M-2670
LOKAL ZA TRGOVINO ODDAM v najem. Prodajni inventar. Informacije: ☎ 21 844, v soboto popoldan. M-14507
SOBO v centru Ljutomeru, opremljeno, približno 14 m², prodam. ☎ 87 216. M-12230
NJIVO v Jurjuj prodam. ☎ 78 686 ali Jurij 11 e. M-2650
POČITNIŠKO HIŠICO, nedograjeno, in vinograd na sončni legi prodam. ☎ 74 893. M-M-
ENOSOBNO STANOVANJE prodam. Lebar, Lendavska 43 a, M. Sobota. M-2718
GRADBENO PARCELO v Beltincih, 6 arov, na lepi legi, ugodno prodam. ☎ (062) 39 617 ali 41 735. M-2712

Razno

PRODAM

BARVNI TELEVIZOR ISKRA, v garanciji, ugodno prodam. ☎ 74 509. GR-13999
MIZO S PETIMI STOLI, malo rabljeno, ugodno prodam. Karel Kraut-haker, Selišči 12, p. Videm ob Ščavnici. IN-12224
OLJNI GORILNIK Klöckner, 21.000 kalorij, prodam. ☎ (062) 714 120. IN-12232
200 litrov belga vina prodam po 30,00 din. ☎ 82 086. IN-12215

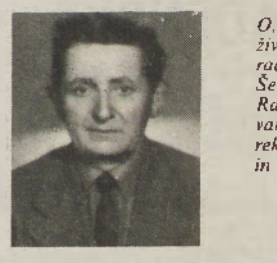
HRASTOVE DESKE, 2,5 in 5 cm, prodam. Tešanovci 38 a. M-2601
MENJALNIK ZA KADETT C in pet koles. 12 col, prodam. Jože Kranjc, Črnci 23, p. Apače. M-2602
OTROŠKO OPREMO prodam. ☎ 24 388. M-2605
POHIŠTVO za dijaško sobo ugodno prodam. Vrazova 14, M. Sobota. M-2606
BARVNI TELEVIZOR RIZ in prenosni črno-beli televizor Iskra ugodno prodam. ☎ 22 554. M-2611
BARVNI TELEVIZOR 886 Mariner, z daljinskim upravljalcem, prodam. Gašpar, Bogojina 127. M-2613
STAREJŠE ORGLE TIGER ter skoraj novo solo kitaro Melodija z ojačevalcem prodam. Zekš, Rakičan, Cankarjeva 18, ☎ 26 025, popoldan. M-2621
KAKOVOSTNA TRDA MEŠANA DRVA (10 m) prodam. Branko Novak, Fokovci 31. M-2630
REGAL ZA DNEVNO SOBO ugodno prodam. Branko, Titova 16, ☎ 24 783. M-2634
DVA KORUZNJAKA, 2 x 5 m, prodam. Ivanci 33, p. Bogojina. M-2635
PLOŠČE ETERNIT, črne, 3200 kosov, in šivalni stroj, »entlarca«, enoigelna, prodam. ☎ 43 022, Bakovci, Partizanska 56. M-2636
ZIMSKE GUME 165 x 13, prodam. ☎ 26 187. M-2641
ZAGAN LES za ostrežje prodam. Hođoš 96. M-2658
YAMAHA DX 7, YAMAHA RX 21, DELAY WASHBURN, prodam. ☎ 43 15. M-2662
BARVNI TELEVIZOR FISHER 767, diagonalna 67 cm, 2 x 20 W, stereo, stara 2,5 leta, prodam. ☎ 72 102, po 18. uri. M-2678
PRIKOLICO za osebni avto, novo, prodam. ☎ 24 196. M-2693
BARVNI TELEVIZOR GRUNDIG (ekran 63) in hi-fi stolp, ugodno prodam. Gerencner, Lendavska 17 a, II. nadstropje. M-2705
GUMO 10/4-28, nove, 10% ceneje, prodam. ☎ 77 203. M-2708
BARAKO 3,5 x 5,5 m, prodam. ☎ 27 277. M-2716
TRAJNO ZARNO PEČ, Gorenje, jermenico za Ferguson, svinjo za zakol, domača krma, 130 kg, cirkularno za žaganje drv ugodno prodam. Satahovič 58 b. M-2722
SNEŽNE VERIGE ZA AVTO — različne, sklopko za R 4, novo, žico za varjenje, 0,8 mm, žično vrvi, 100 m, brisače za avto BOŠ, nove, prodam. ☎ 77 618, po 17. uri. M-2729

kupim

BMW, močno karamboliran, lahko starejši letnik, serija 315, 316, 318 in 320, lahko tudi samo karoserijo ali motor (v okviri) kupim. ☎ 87 205. M-12217
HRASTOVE PLOHE, 3 cm ali 8 cm, kupim. ☎ 42 033, od 17. ure. M-2624
MOTOR za traktor VARŠELOVSKI 25 kupim. ☎ 48 131. M-2679
BALIRANO SLAMO, večjo količino, kupim. ☎ 26 053. M-2680

sobe

ZAPOSLEN PAR z majhnim otrokom nujno išče sobo z možnostjo kuhinje ali manjše stanovanje v Murski Soboti. ☎ 43 048, zvečer. M-2619
SOBO nujno iščem. Alenka, ☎ 23 027, od 19. do 21. ure. M-2728

ZAHVALA

2. decembra nas je po težki bolezni v 76. letu starosti zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, pradedek, svatko in ujec

Jože Trstenjak

z Gorice 57

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, dobrim prijateljem, znancem, sosedom in sovaščanom, ki so ga v tako lepem številu spremljali na njegovi zadnji poti, darovali vence in cvetje, nam pa izrekli sožalje.
 Zahvala č. gospodu patru Stanku za lep pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, vaščanki Olgi za ganljive besede slovesa, Društvi upokojencev in vaščanom, ki so pomagali pri pogrebnem obredu.
 Posebna hvala osehju onkološkega oddelka A in B, dr. Benuliču, sestri Olgi in patronažni sestri Cvetki.
 Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoci: žena Trezika, hčerka Kristina, zet Štefan, vnuk Pištek, vnukinja Liljana z možem Ferijem, pravnukinji Ines in Ives, brat Franc, sestri Vera in Marija, nečaki in nečakinje, svaterji Kristina in Angela ter svatko Erni

V SPOMIN

2. decembra pa je minilo 17 let, odkar ni več med nami našega dragega očeta, tasta, starega očeta, dedka in pradedka

Štefana Trstenjaka

z Gorice 57

Z bolečino v srcu: vsi njegovi

zaposlitve

BISTRO 89 V LJUTOMERU ISČE NATAKARICO. ☎ 81 977. M-12218

Razno

Preklic!
Preklicujem veljavnost zaključnega sprave, izdanega leta 1989 na SCTPU v Murski Soboti na ime Anton Senica. Krožna 24. Beltinci. M-2599

Preklic!
Preklicujem diplomu Srednje gostinske šole št. 427, izdane v šol. l. 1987/88 na ime Aleksander Breznik, Simoničev breg 4, G. Radgona. M-MM

Preklic!
Preklicujem veljavnost nakazila za pšenico na knjižico št. 26471-3, izdanega pri FHKŠ Panonka. Janez Borovič, Krog, Brodarska 25. M-2651

Preklic!
Preklicujem veljavnost hranilne knjižice št. 194811, izdane pri HKS Panonka v Murski Soboti. Franc Sreš, Bakovci, Mali Bakovci 12. M-2608

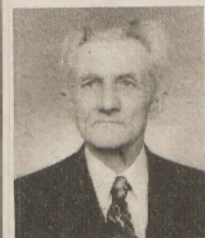
Preklic!
Preklicujem veljavnost hranilne knjižice št. 27057/9, izdane pri HKS Panonka v Murski Soboti na ime Jože Lukač, Krog, Brodarska 11. M-2629

Preklic!
Preklicujem člansko in letno ribiško dovolilnico št. P-109-90, izdano pri Ribiški Družini v Murski Soboti na ime Marko Janža. M-2648

OBVESTILO!
Obveščamo cenjene stranke, da smo začeli s predelavo oljarič. Naročila sprejemamo osebno ali po telefonu 24 298. S kakovostno predelavo se priporočila: **Oljarna Sedonja, Rakičan, M-2688**

DICO SPOT išče prostor za disco. V poštev pridejo: gostilne, gasilski domovi itn. Informacije: Vanča vas 11, po 18. uri, M-2717

STAREJŠA ZAKONCA IŠČETA DRUŽINO, ki bi bila pripravljena živeti in delati na kmetiji. Kasneje možen prepis. Naslov v upravi lista. M-2673

ZAHVALA
V 86. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

Mihael Šinko

iz Sotine

Iskreno se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom, in znancem, ki ste nam pomagali, izrekli sožalje, darovali vence in šopke.

Posebna hvala g. duhovnikoma za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, dr. Peričevi, ki mu je v zadnjih dneh lajšala bolečine, govorniku KS Ernestu Kranjcu in GD Sotina.

Vsem še enkrat — lepa hvala.

Vsi njegovi najdražji

*Kako je hiša prazna,
odkar tebe v njej več ni.
Prej bila tako prijazna,
zdaj otožna, tuja se nam zdi.*

ZAHVALA
27. novembra nas je brez slovesa v 64. letu starosti zapustila draga žena, hčerka, sestra, mama, stara mama in tašča

Ema Hack

iz Sela

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali vence in šopke.

Posebna hvala g. duhovniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, Gasilskemu društvu Selo in govorniku krajevne skupnosti.

Žalujoči: vsi njeni

ZAHVALA
V 74. letu starosti nas je za vedno zapustil dragi oče in stari oče

Leopold Ulen

iz Rankovec 33

Iskreno se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom in znancem, ki ste nam pomagali, nam izrekli sožalje, darovali šopke in vence.

Hvala g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem žalostink, govorniku JS in ZB.

Vsem še enkrat hvala!

Žalujoči: sin z družino

ZAHVALA
V 73. letu starosti nas je zapustil naš dragi oče, stari oče in tast

Franc Ščančar

iz Murske Sobote
roj. 12. 9. 1918

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Zahvaljujemo se g. kaplanu za pogrebni obred, pevcem in govornikom, kolektivom Spl. bolnišnice Maribor, MI Pomurka in IMP Panonija.

Posebno se zahvaljujemo osebju internega oddelka bolnišnice v Rakičanu in prijateljem iz pihalnega orkestra.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!
Vsi njegovi

ZAHVALA
Ob tragični izgubi naše drage žene, mame in babice

Elizabete Zadavec

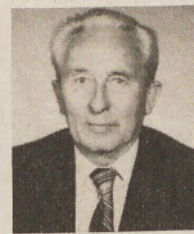
iz Veržeja

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam usno ali pisno izrekli sožalje, darovali vence in za sv. maše ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Hvala g. župniku za opravljen obred, pevcem za odpete žalostinke ter govorniku Janezu Ferencu.

Zahvaljujemo se osebju bolnice M. Sobota, kjer so ji lajšali bolečine v zadnjih dneh življenja.

Žalujoči: vsi njeni

*Utihi je tvoj glas,
ostal je le spomin na tebe,
ostali so sledovi tvojih
pričnih rok
in boleče spoznanje,
da je velika praznina pri nas.*

ZAHVALA
Tih in prehitro nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast in brat

Jože Ficko

iz Murske Sobotne

Iskrena hvala vsem, ki ste ga imeli radi, ga spoštovali, vsem, ki ste ga pospremili k zadnjemu počitku, mu darovali vence in cvetje ter nas tolažili v težkih trenutkih.

Posebna hvala sosedom iz Murske Sobotne in Moravskih Toplic za pomoč.

Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke ter predstavnikom krajevne skupnosti in društvu invalidskih upokojencev za poslovlilne besede.

Vsi tvoji, ki smo te imeli radi: žena Gizela, sin Jože z ženo, vnuk Bojan, sestri Marica in Cilika iz Francije in sestra Helena z družino iz Maribora ter drugo sorodstvo

*Zaman bili so dnevi tvojega trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja...*

ZAHVALA
V 22. letu starosti nas je 27. novembra brez slovesa za vedno zapustila naša draga hčerka

Melita Kuronja

iz Turnišča

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v težkih trenutkih izrekli sožalje, darovali vence in šopke ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo delavcem Doma Lukavci za nego in skrb, gospodu župniku za lep pogrebni obred, govorniku za ganljive besede in pevcem za odpete žalostinke.

Iskrena hvala delovnemu kolektivu Planike Turnišče in delavkam iz oddelka 02-138, delavcem strokovne službe IS in SO Lendava ter nekdanjim sodelavcem IS in SO Lendava.

Žalujoči: mama Antonija, oče Jože, brat Roman in drugo sorodstvo

V 85. letu starosti je prenehalo biti plemenito srce dragemu tastu, staremu očetu, dedku in bratu

Jožefu Kranjcu

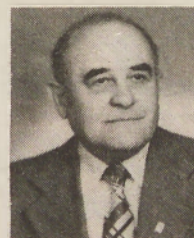
iz Ivanovec

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, botrini, znancem in prijateljem, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč in ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti, darovali vence in šopke, nam pa izrekli sožalje.

Hvala tudi rakičanskemu zdravniškemu osebju, ki mu je v zadnjih dneh življenja lajšala bolečine, gospodu župniku Balažiču za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in govorniku KS za poslovlilne besede

Iskrena hvala tudi kolektivu Elektrotelne in vsem drugim, ki so skupno z nami pospremili pokojnika na njegovi zadnji poti.

Žalujoči vsi njegovi

V SPOMIN

8. decembra bo minilo leto žalovanja, ko se je ustavilo plemenito srce našega dragega moža, očeta in dedija

Geze Rajha

gostilničarja v pokoju

Še vedno ne moremo dojeti krute resnice, da smo te za vedno izgubili. Cvetje, svečke na tvojemu grobu so dokaz, da te nismo in ne bomo pozabili.

Hvala vsem, ki obiskujete njegov grob.

Vsi tvoji

ZAHVALA
Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedija, brata in strica

Jožeta Karolija

iz Naselja 14. divizije 74

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali vence in cvetje, darovali za maše ter nam usno in pisno izrazili sožalje.

Posebna hvala ABC Pomurki, sindikatu Mure in sodelavkam tozda Perilo, sindikatu Panonije, TPO Boračeva za darovane vence, gospodu za pogrebni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala.

Žalujoči: žena Ana, hčerka Cvetka s Kajo, sinova Danilo in Drago z družino, bratje in sestre z družinami in drugo sorodstvo

*Zakaj si morala nam umreti,
ko pa s teboj je bilo tako lepa živeti,
ljuba mama,
odkar utihnil je tvoj glas,
žalost, bolečina domujeta pri nas.*

ZAHVALA
V 84. letu nas je za vedno zapustila naša ljuba mama in omama

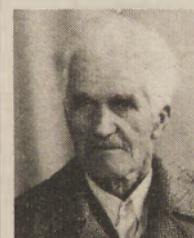
Karolina Kerčmar

iz Križevca v Prekmurju

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v najtežjih trenutkih priskočili na pomoč, nam izrekli sožalje, darovali vence in šopke ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo dr. Ludviku Kepeju, ki ji je v zadnjih najtežjih trenutkih lajšal bolečine, g. duhovniku za poslovlilni obred in pevcem za odpete žalostinke.

Vsi, ki smo jo imeli radi

*Solza kane nam iz očesa,
pred nami je tvoj obraz,
odšel si tiho, brez slovesa,
mirno spis in čakaš nas.
Imel težko si življenje,
nikoli
več ne čaka te trpljenje.*

ZAHVALA
V 87. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi oče in dedek

Ignac Škafar

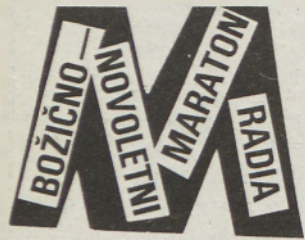
z Melinec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, botrini in vsem, ki so nam v težkih trenutkih priskočili na pomoč ali kakorkoli pomagali, dragega pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti, darovali cvetje ter za sv. maše, sočustvovali z nami in nam izrekli sožalje.

Posebna hvala g. kaplanu ter g. Slaveku Duhu iz Želimiča za pogrebni obred, pevcem za lepo petje ter govorniku za lepe besede pri odprtem grobu.

Vsem še enkrat — iskrena hvala!

Žalujoči: hčerka Marta z družino, sin Jože z ženo Slavko, sin Slavek z družino ter vnuki in vnučkinje

od 24. 12. 90 MURSKA
do 2. 1. 91 SOBOTA

**Neposredni prenos
POLNOČNICE iz
beltinske cerkve
sv. LADISLAVA
24. december od
23.30 naprej . . .**

**božični in
silvestersko-
novoletni nonstop na
najboljši lokalni
radijski postaji
Slovenije UKV 87,6
MHz stereo 684 kHz**

**ZA MAJHNE
IN VELIKE
vsak dan
DEDEK MRAZ,
nagradne igre . . .**

»MIKLOŠOVO SENJE« PESTREJŠE

Že v zgodnjih jutranjih urah so se iz pomurskih vasi zgrinjale skupine kupcev in radovednežev na tradicionalno »Miklošovo senje« v središče Murske Sobotice. Na dan, ko praznuje Miklavž, Sobota že vrsto let živi za to prireditev. Mnogi, ki se je gibala med »štandci«, nista mogla ustaviti niti sneg niti slabo vreme. Utrujeni in premaženi so se lahko ogreli s kuhanim vinom, katerega vonj se je širil po prodajnem prostoru in se mešal z vonjem jedi, ki so si jih mnogi privoščili po dolgotrajnem sprehajanju in iskanju. Najbolj oblegani so bili točilni pult, drugod so si ponudbo bolj ogledovali in jo ocenjevali.

Kljub obljubam, da bodo letos prodajali predvsem tradicionalne izdelke, specifične za pokrajino in manj kličaste, plastične izdelke, se, kot kaže, tudi letos temu niso mogli izogniti. Bila pa je boljša izbira raznovrstnejšega blaga kot prejšnja leta. Več je bilo izdelkov domače obrti, manjkalo pa je kakovostnejših izdelkov, predvsem spominkov, primernih za prednovoletni čas.

Čprav je bil prostor za prodajo zares velik, se je bilo ves čas težko prebijati skozi množico, še posebej popoldne, ko jih je bilo vedno več dobre volje.

Člani kulturno-umetniškega društva iz Murske Sobotice so organizirali tudi slovesen prihod Miklavža, dobrotnika otrok, ki nagraduje pridne in kaznuje poredne. Spremljali so ga angeli in hudiči.

Skratka, sejem postaja vse zanimivejši in pestrejši, prav gotovo ga bi se ga dalo še z marsičim popestriti, saj ta prireditev dejansko pritegne večino Pomurcev, pa tudi gostov iz Madžarske, Avstrije, drugih krajev Slovenije in od drugod.

J. Gabor
Foto: Nataša Juhnov

Ker je Miklavž po mnogih letih dobil »domovinsko pravico« tudi v naši republiki, je bil njegov prihod toliko bolj slovesen.

Hudič je simbol zla, pred katerim trepetajo otroci, ko pričakujejo darila, ki jim jih bo prinesel Miklavž.

Ob hladnem vremenu se je najbolj prileglo kuhano vino, kar so spretni gostinci dobro izkoristili.

Kako bo z delom med prazniki?

Državni organi ne bodo delali dan pred božičem in novim letom — V podjetjih so se odločili različno, odvisno od načrtovanega letnega koledarja delovnih ur — V šolah prosto do 3. januarja

Sklepu Izvršnega sveta skupščine Republike Slovenije, ki določa, da republiški in občinski upravni organi, pravosodni organi in drugi državni organi ne bodo delali v ponedeljek, 24. decembra 1990, in v ponedeljek, 31. decembra 1990, so se prilagodili tudi v Pomurju. Tako bodo ta dva dneva nadomestili z delom, ki so ga opravili že v soboto, 8. decembra, in v soboto, 15. decembra, ko lahko občani uredijo marsikatero zadevo.

V šolah bodo letos prvič božične počitnice, ki bodo trajale od 24. decembra (ta dan bodo nadomestili s poukom v eni od sobot) do 2. januarja. V Ljubljanski banki—Pomurski banki bodo 24. decembra poslovali za občane do 18. ure, do 14. ure pa bodo bančna okenca odprta tudi 31. decembra.

In še pogled v nekatera večja podjetja: v tovarni Mura ne bodo delali 24. in 25. decembra ter 31. decembra, delavniki pa bodo od 26. do 28. decembra. V Elradu, Avtoradgoni in še marsikje drugje pa bodo letošnje poslovno leto sklenili že pred božičnimi prazniki, sicer pa bodo v Zunanji trgovini ABC Pomurke, veletrgovini Potrošnik in še ponekod delali ves čas med praznikoma. Ob vsem tem pa je zanimivo, da v nekaterih podjetjih še niso sprejeli odločitve, kako bo s prostimi dnevi med prazniki, in bodo delavci o tem seznanjeni šele v zadnjih dneh letošnjega leta. Seveda bodo med prazniki delali povsod tam, kjer je zaradi delovnega procesa proizvodnja nemogoče prekiniti, npr. Nafta Lendava ter zdravstvenih in drugih ustanovah, ki so za prebivalstvo življenjskega pomena.

M. Jerše

Delavno v Rogašovcih

Soboška občina je za nadaljevanje gradnje zdravstvene postaje v Rogašovcih odobrila milijon dinarjev, vodenje naložbe pa je od krajevne skupnosti prevzel Zdravstveni dom Murske Sobotice. Zaradi nekaterih težav pri prenosu odobrenega denarja na račun zdravstvenega doma so dela začeli šele novembra. Muzarska in obrtna dela so opravili delavci Komune iz Beltincev, za kar so jim nakazali 737 tisoč dinarjev, strojne in elektro-inštalacije pa vgrajuje IMP Blisk, za kar so dali 201 tisoč dinarjev.

Dela bodo končali sredi decembra, soboški zdravstveni dom — predvsem pa krajan Rogašovec in okoličani pa upajo, da bo gradnja prišla v občinski proračunski program za prihodnje leto. To bi pomenilo nadaljevanje gradnje ter opremljanje zdravstvenih prostorov.

mh

KULTURNA PRIREDITEV ZA POPLAVLJENA OBMOČJA

V prizadevanja, da bi pomagali poplavljenim območjem ob naravni katastrofi v začetku novembra, so se vključili tudi Krščanski demokrati in pripravili že več akcij zbiranja denarja in druge pomoči. V soboto so v kinodvorani Park v Murski Soboti organizirali dobrodelno kulturno prireditev. Odzvali so se mnogi nastopajoči, od pevcev, recitatorjev, folklornih in glasbenih skupin. V daljšem programu so nastopili beltinska folklorna skupina, Banda Kociper-Baranja, tamburaši iz Črešnjavec, pevci iz Apač in mnogi drugi ter prispevali svoj delež k zares pestremu kulturnemu programu.

Gostje prireditve so bili tudi dr. Andrej Capuder, slovenski minister za kulturo, pesnik in dramski igralec Tone Kuntner in predsednik Krščanskih demokratov Pomurja dr. Jože Magdič. Dr. Capuder je v govoru poudaril, da ta prireditev potrjuje medsebojno solidarnost Slovencev ter pripadnost in podporo slovenstvu. Igralec Tone Kuntner pa je govoril o obisku v Argentini in prebiral svoje pesmi.

J. Gabor
Foto: Nataša Juhnov

NAMESTO VRBE — LIPA

Za Gornjo Radgono je med drugim značilno tudi to, da je eno redkih mest, ki nima parka. Zato so tembolj navezani na vsako zelenico in drevo. Prejšnji mesec je zato zavržalo, ker so delavci TOK Gozdarstvo v središču mesta podrli vrbo žalujko. Le-ta je bila menda že »dotrajana« in sploh nevarna za mimoidoče in vozila. Takrat smo tudi slišali obljubo, da bodo zelenico v kratkem uredili.

Obljuba je že izpolnjena. Delavci Vrtnarije iz Murske Sobotice so pod nadzorstvom dr. Aleksandra Šiftarja posadili lipo, ki pa ima že kar obsežno debljo. Zaradi tega so jo morali še prav posebej previdno saditi in še prej zavarovati korenine in debljo. Poleg lipe so na zelenici med avtobusno postajo in hotelom Grozd v Gornji Radgoni posadili tudi smreko in nekaj grmičevja. V kratkem menda načrtujejo tudi ureditev okolice pošte.

bbp

POMOČ LJUDEM V STISKI

Mariborski Karitas je organiziral zbiranje pomoči ljudem v stiski tudi v bogojnski župniji. Župnijski svet je pripravil akcijo v Bogojni, Strehovcih, Ivančih, Filovcih in Bukovnici. Zbrali so prek 12 ton raznih živil, ki so jih sami odpeljali v Celje. Odziv na akcijo je bil zelo dober, ljudje so dokazali, da so pripravljeni pomagati v stiski. Ta akcija je člani župnijskega sveta spodbudila k ustanovitvi Karitasa v župniji. Trije mladi, ki bodo vodili to krajevno organizacijo, obiskujejo pastoralni tečaj — karitativna smer v Mariboru.

A.H.

Da »prijatelja spoznaš v nesreči« so dokazali tudi tamburaši iz Črešnjavec.

Z UPRAVE ZA NOTRANJE ZADEVE

Previdna vožnja je zdaj najbolj potrebna

Mokre ceste, ponekod poledica, ob tem pa še sneg, to so znanilci dnevo, ki delajo hude težave voznikom motornih vozil, pa tudi pešcem. Zdaj je potrebna velika previdnost, saj najmanjša napaka lahko povzroči hudo nesrečo in veliko materialno škodo. Večjih prometnih nesreč petekli teden sicer ni bilo, je pa marsikateri voznik zaradi snega zdrsnil s ceste.

Nesreča na prehodu za pešce

5. decembra se je zgodila prometna nesreča v M. Soboti v semaforiziranem križišču v Titovi ulici. Voznica osebnega avtomobila Julija Balažic z Gorice je zaradi neprimerne hitrosti na prehodu za pešce trčila v pešca Ludvika Flegarja iz M. Sobotice. Pešec je bil hudo poškodovan in se zdravi v bolnišnici.

Požar v stanovanjski hiši

5. decembra je zagorelo v stanovanjski hiši Stanislava Zorka iz Sp. Ivanjec. Po ugotovitvah strokovnjakov je požar nastal zaradi kratkega stika na električni razdelilni plošči na hodniku. Hitremu posredovanju domačih gasilcev gre zahvala, da ni bilo večje nesreče, oziroma da se požar ni razširil. Zgorelo je le nekaj ko-

sov pohištva. Škode je za okoli 13 tisoč dinarjev.

Na njivi našel mino

Stanko Cunk iz Žepovec je 6. decembra na njivi kmetijskega kombinata G. Radgona v Segovcih našel neaktivirano mino iz vojne. O tem je obvestil delavce milice in ti so mino odstranili.

Verižno trčenje pri Moščancih

7. decembra se je zgodila prometna nesreča pri Moščancih. Voznik osebnega avtomobila Imre Polly iz Števanovec (Madžarska) se je peljal iz M. Sobotice pri Hodošu. Pri Moščancih ga je na zasnženem cestišču zaradi neprimerne hitrosti zaneslo na levo stran ceste in trčil je v kombi, ki ga je vozil Štefan Železen iz Puconec. V kombi je trčil tudi oseben avtomobil, ki ga je vozil Štefan Kuhar iz Košarovec. Pri trčenju so se hudo poškodovali: žena voznika Pollyja in voznik kombija Štefan Železen, lažje pa sopotnici v avtomobilu Pollyja Gyula Časar in Edit Trajber iz Števanovec. Škode na avtomobilih je za 50 tisoč dinarjev.

Kolesarka umrla v bolnici

6. decembra popoldan je v bolnišnici v M. Soboti zaradi poškodbe umrla kolesarka Helena Kuzma iz Puzevec. Helena Kuzma je bila hudo poškodovana v prometni nesreči 1. decembra.

30.000 ŠILINGOV MESEČNO!

Za profesionalce v zunanji trgovini in tiste, ki bi to radi postali.

Vodenje in šolanje kadrov v Jugoslaviji!

Informacije: nedelja, 16. 12. 1990, ob 18.00 v gostilni WEISS v Halbenrainu.

BOLEHNEČICI

Solidarnost za poplavljenega

Krajan Bolehnečic, kraja v občini Ljutomer, kjer se ukvarjajo pretežno s kmetovanjem, so pokazali izjemen čut solidarnosti. Za poplavljenega v gornjesavinjski dolini so zbrali okoli 3.000 kilogramov zrnja (pšenice, kuruz . . .), ki so ga poslali v najbolj prizadete krajevne skupnosti. Ta njihova pomoč je še en dokaz, da solidarnost ne pozna meja.

D. L.

ISKRA SERVIS SPOROČA!

Cenjene stranke obveščamo, da smo v novih prostorih v

Cankarjevi 14 v Murski Soboti poleg servisiranja:

- televizijskih in radijskih sprejemnikov,
 - električnega ročnega orodja,
 - in gospodinjskih aparatov
- začeli servisirati tudi Iskrine telefonske aparate in začeli zamenjavati po sistemu STARO ZA NOVO telefonske aparate in električno ročno orodje.

Vse informacije dobite po telefonu št. (069) 21 250 ali v naši sprejemnici, ki je odprta vsak dan od 6.30 do 14.30, ob ponedeljkih od 6.30 do 16.30.

ZASADITE DREVO ZAUPANJA

Zagotavljamo kakovostno servisno storitev!

Dragi gostje in ljubitelji pic!
V gostilni ŠPIRIČ iz ČERNE-LAVEC

vsak četrtek, petek, soboto in nedeljo več vrst pic.
Za obisk se toplo priporočamo!

S. S.